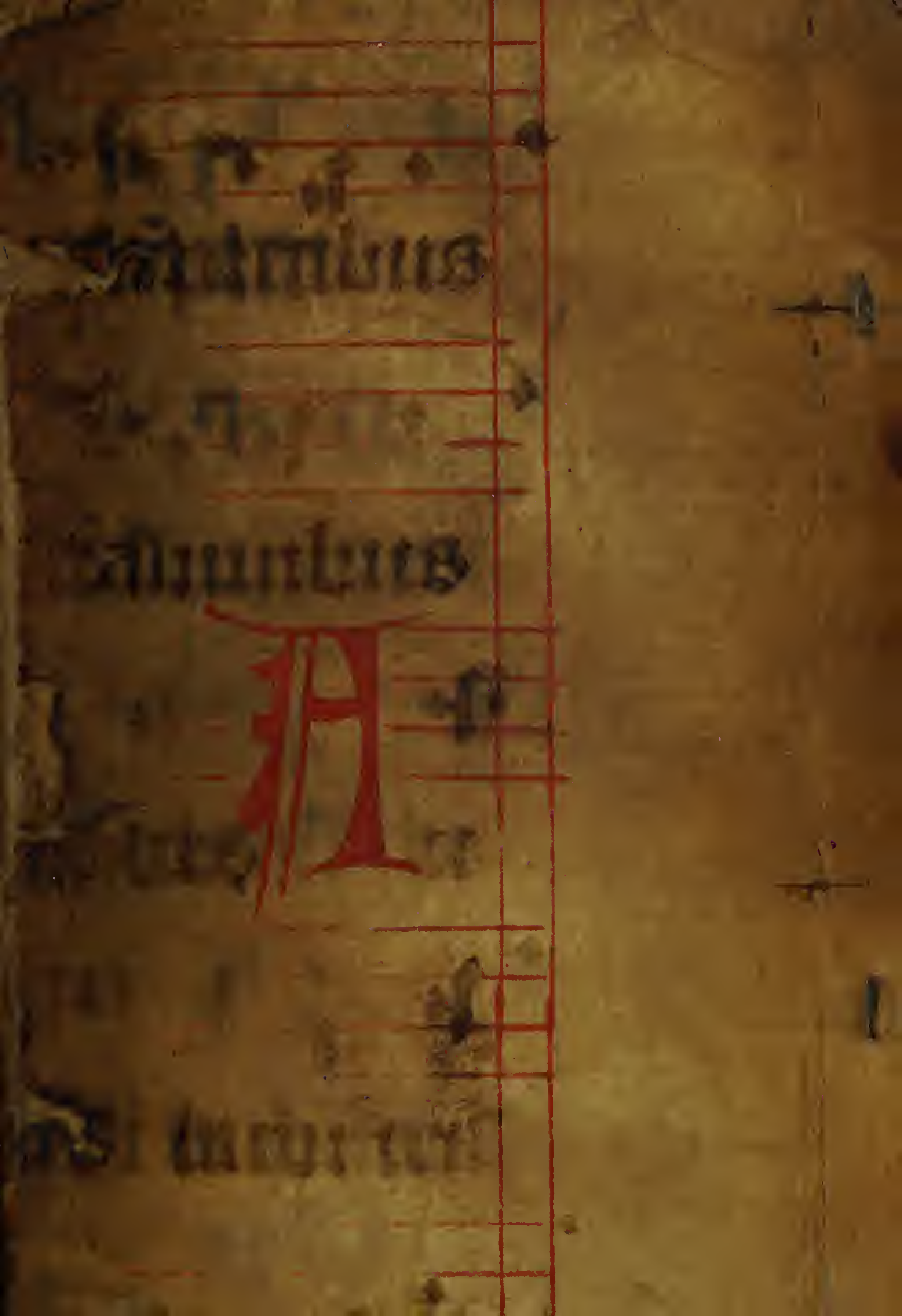

23/43

M33.

Josiah H. Quincy
May 8 1839
G

Precordiale ſacerdotum
deuote celebrare cupienti-
um vtile et conſolatorium

inri

n
Omen hoc ꝑcordiale scꝫ sacerdo
tum hic libellus accepit: eo ꝙ sa/
cerdotibus quotidie aut frequen
ter celebrantibus ad deuotionis
gratiam ante altaris accessum plurimuꝫ suf
fragetur. Cum quidam etiam electi sacer/
dotes sepe ob defectum deuotionis ab alta/
ris sacrificio abstinētes: culpabiliter se ⁊ ali
os priuant gratia ⁊ bonis infinitis: putātes
sibi satis esse pro excusatione ꝙ nō habēt d
uotionem. Cum tamen alio non obstāte im
pedimento: defectus deuotiōis eos nō excu
set. Ad succurrendum igitur huiusmodi la/
mentabili defectui: possunt qui conuenien/
tiora non habent manualia: in hoc precordi
ali vtili et deuoto singulis diebus ꝑ hebdo
madam diuiso legendo sic meditando: quo
libet die vel partem aliquam vel totū: scdm
tempꝰ seu ꝑsone capacitatē se exercere. Di/
uersitas eñ et mutatio ꝯfert delectationem
ex inde quoqꝫ haurit deuotio et cordis di/
spositio ad digne celebrandū. maxime si vi/
ta bona comes existat. Subiūgunturqꝫ cen
tum articuli breues et deuoti cum suis ora/
tionibus et modo orandi de veneranda paſ
sione christi et eius morte gloriosa. vbi si q̇s
clericus vł laycus se studuerit meditādo ex

ercere: supabit omnia mala et consequetur cūcta bona. ꝓut ī prologo ibidem plenius notatur. Post horas canonicas etiā quedā breues deuote et vt fertur mltis magnis indulgentijs. per summos pontifices dotate: orationes tam deuotioni ꝙ vtilitati plurimum accōmode. Quare cōsiliū salubre daꝛ omibus ad quorū manus hoc cordiale peruenerit: vt illud digna reuerētia custodiētes (et habēt paruulū libellū ad hoc dispositū) in sinu suo sup cor suū gerant quocūqꝫ locorum vt nō recedat a memoria sed cor semp inflāmet. et ad gratiam et ppetuā vitam incessanter disponat. Qd ꝙto diligēti9 et pseuerātius quis practicauerit tāto magis placebit.

Explicit prologus.

c Hristus de⁹ saluator ꝛ amatoꝛ generis hũani. supm⁹ pastoꝛ volẽs omnes: quos ꝑcioso sanguine redemit: saluos fieri: ministros ꝛ pastoꝛes constituit sacerdotes. qb⁹ patefecit et ostendit quãta caritate dilexerit oues ꝓ quibus animá suam posuit. vñ eas summa dilligẽtia eisdeꝫ commisit regendas et pascendas. qđ si fideliter fecerint: mercedẽ repoꝛtabũt maximã. Qđ luculẽter ondit Chryſ. de dignitate sacerdotali li. ij. ca. j. dicẽs ꝙ nñ ꝗꝫ lucrũ maius eueniet: ꝗꝫ ꝙ ea conspicimus agentes que argumẽta in se caritatꝫ plenissime ipe xp̃s eẽ ꝓnũciat. Ad caput quippe apostoloꝛum loquẽs: Petre inqͭ amas me. Quo ꝓfesso addidit: Si diligꝫ me pasce oues meas. Interrogat discipulũ magister si ab eo diligat̃: nõ vt illđ ipe cognoscat qđ in ꝓfunditatẽ coꝛdis igredit̃. sed vt nos doceat quãta sit ei de gubernatione gregis sui cura. Hoc aũt cũ ꝑspicuũ sit: illud quoqꝫ sine dubio erit manifestum. qm̃ multa ꝛ inexplicabilis merces sit illis reposita qui strenue in his laboꝛauerunt. Si em̃ videm⁹ quẽpiã aut fuulis nr̃is: aut peculíjs. id est rebus tempoꝛalib⁹ adhibẽtem diligẽtiã: quasi signũ hoc ei⁹ quẽ i nos habꝫ

amoris aspicim⁹. Que certe. s. fuuli ꝛ res/
oia pe. ũia cõpata sũt. xp̃s q̃ nõ pecũia neq̃
aliquo sili. sed morte ꝓpria emit sibi oues: p̃
ciumq̃ gregis sanguinẽ fecit: quãta putas
pastores eius largitate remuneret? Ob hoc
eñi respõdẽte discipulo Tu scis dñe qꝛ amo
te. ꝛ in testioniũ caritatis ipo qꝛ amabat ad/
ducto: nõ tñ hesit sciscitatio saluatoris. sed
quod esset signũ caritatis oñdit. Neq̃ enim
tũc q̃tũ eũ petr⁹ diligeret cupiebat asserere:
id eñi ex m̃ltis alijs nobis posset ostẽdi. sed
q̃tũ ipe ecclesiã suã diligeret et petrũ et nos
volebat addiscere. vt hec videntes: ad tale
officiũ ꝛ propositũ afferrem⁹ ꝛ iudiciũ. Naz
ꝓpter quid deus filio suo vnico non pepcit
sed illũ quẽ solũ habuit tradidit. nec vt ei re
cõciliarẽt inimici: faceretq̃ sibi populũ sub
stantiuũ. propter quid ꝛ fili⁹ ipse sanguinẽ
effudit: nisi vt eas possideret oues q̃s petro
deinceps ceterisq̃ cõmisit. Unde etiã dice/
bat. Quis putas est fidelis fuus ꝛ prudens
quẽ constituet dñs sup familiã suaz. Uide
v̾ba mirantis: ꝛ quasi qui non inueniat quẽ
requirat: cum ille vtiq̃ non rerum ignarus
hec diceret. Sz sicut petꝫ interrogat vtꝝ ab
eo diligat̃ ñ idigẽs dilectõez agnoscere quã
sciebat. s vt illi magnitudinẽ ꝓprie i nos ca

ritatis oñderet: ita ꝛ tunc dicens: q̄s putas est fidelis ſuus et prudens. nõ ignorans loquitur: ſed ꝙ velit intelligi q̄ꝫ rarꝫ ſit talem virũ qualẽ principat⁹ eccleſie deſiderat inuenire. Deinde vide que promittit. Super oīa inquit bona ſua ꝯſtituet eũ. O ſacerdos attende hic diligenter cum xp̄s petro dixit Amas me: et reſpondens diceret: tu ſcis ꝛc. nõne poterat ad eũ dicere. Si diligis me: arripe fortẽ abſtinẽtiã. humi ſp cubato. vigilias teneto continuas. ſuccurito his qui affligunt: eſto pupillis pr̄ ꝛ hmõi. veruꝫ preter mittẽs hec oīa ait: paſce oues meas. Ex his clare patꝫ cuilibꝫ intelligẽti: q̄ꝫtã diligẽtiam q̄ꝫtã curã q̄ꝫtũꝙ zeluꝫ q̄libꝫ curat⁹ ad populum ſibi cõmiſſuꝫ debeat habere. vt ip̄m bñ inſtruat ꝛ regat. quẽ ſcit ſub tãti ſolicitatõe ꝑmij ſibi cõmiſſuꝫ. Sed hoc ordinate nõ poteſt fieri niſi primo ſacerdos ſeip̄m bñ ordinet ꝛ regat. Vita eñ ſacerdotum alijs in exemplũ imitatõis poſita ẽ. vt pꝫ ex interp̄tatiõe noīs/ quia preſbiter dr̄ q̄ſi prebens iter populo ꝛ ducatũ ꝑ bonũ exemplũ ꝛ dei verbũ. Hic ait Grego. in paſtorali. c. xiiij. Oẽs qui ſacerdotij noīe cenſent: angeli vocantur Altũ eñ nomen ſacerdos eſt. ſi vita inferior non eſt. Angelus namꝙ cõficienti ſacerdoti

quasi famul⁹ assistit vt dicit Aug⁹. Angeli dico vocãtur q₂ similitudinem angeloꝝ hñt multipliciter. Primo q₂ angelorũ est ministrare deo ⁊ hoib⁹. Sic sacerdotes ministrare habent deo die noctuq₃ i horis canonicis et aliis exercitiis ⁊ orationib⁹. ⁊ hoibus i ecclesie sacramentis ⁊ q̃busdã aliis cerimoniis Secũdo q₂ angelus est purus vita: sic ⁊ quilibet sacerdos tenet̃ esse castus ⁊ ꝑ tanto angelicã ducere vitã. Tertio angeli informare hñt ⁊ ãmonere hoies ꝑ bonã inspiratiõez sic ⁊ sacerdotes ꝑ verbum dei. Quarto angeli hñt deum laudare. ps̃. Laudate dominum oẽs angeli eius. sic ⁊ sacerdotes q̃tidie hñt laudare in diuino officio. Quinto sicut deus in celo habet angelos sibi astantes et ministrãtes. sic in mõdo hab₃ sacerdotes specialiter famulãtes et astantes in sua curia. i. ecclesia sancta quã eis cõmisit regẽdã Que teste Crys. celo ⁊ ãgelis ⁊ oi creatur a dignior est. Christ⁹ em̃ eccłiam ãpli⁹ diligit q̃ seip̃m Vñ de celo venit ad terrã: ꝑ ea morte amaram sustiuit. iõ etiã dat ei corp⁹ suũ in cibũ ⁊ sanguinẽ suũ i potũ. post hãc q̃₃ vitã dabit illi in celo hunc sponsũ v₃ seip̃m. quẽ comisit sacerdotib⁹ cũ aliis oib⁹ sacmẽtis. Jõ ip̃e d eis dixit Vos estis lux mõi: Nã sic mund⁹

nihil esset sine luce: sic ecclesia sine sacerdoti
bus nihil esset. ecclesiā aūt dico ꝯgregatiōeꝫ
fideliū. Deniqꝫ sacerdos in dignitate assimi
laẜ marie virgini. Sic eñ virgo beata qnqꝫ
verbis ꝯcepit in vtero verū deū ⁊ hoiem. sic
sacerdos ꝯficit corpꝰ dñi ihu ꝑ totideꝫ vba.
imo si liceat dicere: in hoc excellit ipām quia
ipā solū semel ipm in vtero cōcepit sed sacer
dos quotidie creat ⁊ trāssubstanciat. qđ etiā
nec ipi virgini nec angelis ꝯcessū ē. Preter-
ea sic beata maria post partum xp̄m porta-
uit in manibꝰ. sic sacerdos post ꝯsecratiōnē
leuat ⁊ portat manibꝰ. s. corā oi poplo. Et si
cut sctā maria pseruata et sctificata est vltra
oēs homines vt digna esset sola cōcipere et
portare dñm. sic sacerdotes ꝯsecrātur ⁊ san-
ctificanẜ ab epis vt soli sint digni hoc agere
in ecclesia. Unde laycus q̄tūcunqꝫ dignꝰ et
sanctꝰ: nihil ageret etiā si verba ꝯsecratiōis
pferret. Item sicut xp̄s iesus marie virgini
subditꝰ et obediēs fuit. sic ⁊ sacerdoti domi
nus deꝰ obediēs est et ad suā inuocatiōem ⁊
ꝯsecratiōeꝫ mox psens ē sub specie tm̄ panis
et vini Non solum bono imo etiā qđ magnū
est malo sacerdoti. Un̄ Bern̄ O veneranda
dignitas sacerdotū in quoꝝ manibꝰ dei filiꝰ
tanq̄ in vtero vginis incarnaẜ. Amb. Non
dubites assistere angelos qn̄ xp̄us psens est

in altari i manu sacerdotis. Et idcirco p̃t de⁹ dicere sacerdotib⁹ illud Esa. v. Quid vltra debui facere vob̃ ⁊ nõ feci. Quasi dicat: ego omniũ caritatẽ vobis ostendi ⁊ dedi meip̃m vobis ad ꝯsecrandũ tractandũ ⁊ sumẽdũ. ⁊ omnẽ potestatẽ meã sup̱ oẽs hoies. vt quẽcũqꝫ solueritis sit solut⁹ apd̃ me/ ⁊ quẽcũqꝫ li. sit li. corã me ⁊ i celis. Et dedi vobis maiorẽ potestatẽ q̃ꝫ oñs habeãt angeli in celis ⁊ sãcti. imo q̃ꝫ amãtissima mr̃ mea in ꝯsecratiõe videlicꝫ eucharistie. in quo semp̱ vobis obediẽs sũ imo criminoso ⁊ infelicissimo sic sctissimo sacerdoti. qꝛ ꝯsecrãt boni et mali sorte tñ inequali. Et exaltaui vos in hoc sup̱ oẽs creaturas. Sed vos heu viceũsa ꝯtẽnitis me et p̱ijcitis me tanq̃ꝫ abortiuũ. et tanq̃ꝫ corticẽ q̃ p̱ijcit̃ retro ianuã pomo ꝯsumpto. i hoc videlicꝫ q̃ plus diligitis mľierculas peccatrices ⁊ infelicissimas ꝯcubinas vr̃as ⁊ fedissimam luxurie delectatiõeꝫ q̃ momẽtanea est: q̃ꝫ me sũmuꝫ bonũ ⁊ celestẽ ꝯsolatiõeꝫ ⁊ gaudia eterna. Insup̱ ⁊ me quotidie crucifigitis ⁊ post crucifixiõeꝫ in immdissimã cloacã corporis vr̃i plenã pctĩs me p̱ijcitis tociẽs q̃ciens celebratis. Nec valet vr̃a ꝯfessio nec absolutio. qꝛ cõtriti vere non estis interim q̃ talia agitis/ ⁊ nõ firmiter atqꝫ fixe ab omi actu et

volūtate peccādi receditis. Bern. O miser qd tibi cū mrierib⁹ q cū deo i altari fabularis O qd tibi cōmūe est cū corpe xpi q p carnis feditatē fact⁹ es mēbruz antixpi. i. dyaboli et iō omnes maledictiōes qs spiritussanct⁹ p os dauid pnunciauit veniēt sup vos / qa noluistis benedictiōem et elōgabit a vobis. Et sūt ille maledictiōes tredecim pessime et dānose qs facile est videre diligēter intuēti psalmū. cviij. videlicz De⁹ laudē meā ne ta. De his indigne celebrātib⁹ magis patebit postea i exercitio qnte ferie. Ex his luce clarius apparet q piculosum est sacerdotē malam et scandalosam ducere vitam. Vn sacerdotiū tam sanctū tam q dignissimū fedant et maculāt. qd lamētabilit beat⁹ Aug⁹. exclamat dicēs. O quā venerabile q gloriosū q insigne fuit apud antiquos nomē sacerdotū Sz hodie heu qd abiect⁹ eo qd vilius et hoc ppt inordinatā et malā vitā eor. Vn si predictas maledictiōes euitare voluerint: vitā suā emēdent et seipos et suā eminētiā dignissimā cognoscāt. De q eminētia pulcre iteruz btūs Aug⁹. exclamat O quā venerāda sacerdotū dignitas i quor manib⁹ dei fili⁹ velut in vtero vginis incarnat. O felices sacerdotes si sacerdotalit vixerit. O celeste misteri

maledictiones
mali pardon
Aug.
Aug.

um qđ p vos pat fili⁹ ꝛ sanctusspirit⁹ tā mirabilit opat. sup taz ineffabili misterio vno eodēq₃ momēto idem de⁹ qui p̄sidet in celo in manib⁹ nr̄is est in sacrificio. Celū mirat. obstupescit terra: horrescit infern⁹ / contremiscit dyabol⁹. reueret q₃ plurimū angelica celsitudo Quid tribuā dn̄o (vt taceā de ceter q̄ tribuit mihi) p taz singulari dono sacerdocij ip̄ēso: qđ ē datū optimū ꝛ donū pfectū Qui em̄ creauit me sine me / creat medi añ me. ꝛ ille q̄ cūcta ex nihilo creauit sine me (si fas ē dicere) dedit mihi creare se p me. O venerabiliū sctitudo māuū. O felix exercicium vbi xp̄s tractat xp̄m / sacerdos dei filiū. O sacerdotes attēdite / maioꝛ ē dignitas vr̄a vob colata q₃ angel: vt patuit: q̄ id adoꝛāt. qđ vos ꝯficit ꝛ vob ꝯficiē tib⁹ ipi q̄si famuli assistūt. O sacerdotes aīaduertite si anima cuiuslibet iusti sedes dei est / multo mag sedes ꝛ tēplū dei esse debetis mūdū ꝛ immaculatū. Si sepulcr ei⁹ glorioſum est in q̄ coꝛpus suū iacuit exanime. gl̄iosioꝛa et digniora debēt eē coꝛpoꝛa vr̄a: q̄ a moꝛte suscitat⁹ quotidie dignat inhabitare Si beat⁹ ē venter qui. ix. mēsib⁹ poꝛtauit xp̄m. ita (ꝛ si nō tantū) tn̄ beata debēt esse coꝛda vr̄a in q̄bus q̄tidie elegit sibi hospiciū fili⁹ dei. Si bea-

ta sunt vbera q̄ puul⁹ suxit: ita debet os esse beatū qđ carnē ei⁹ sumit ꝛ sanguinē eius sugit. Carnes ergo vr̄as cū timore ei⁹ ꝯfigite: ꝛ vobis diligent̄ ꝓuidete. ne lingua loquēdo q̄ vocat de celo filiū dei: loq̄tur ꝯtra dn̄m. et ne manus q̄ itingūtur sanguini xp̄i/polluātur sanguie peccati. O sacerdotes ausculta te qui et q̄les esse debetis in vobisipis. et q̄ ad vobis cōmissos. Qđ pulcerrime docz qđ dam ꝓutile dictamē. qđ si qn̄doq̧ ꝑ vagos i ꝯuiuijs recitetur. omimodā tn̄ ꝯtinet veritatem. Vn̄ suadeo cordialit̄ illud diligēti aīo attendere nō tn̄ solum sed ope ꝑficere: quia nō solū auditor sed factor btūs erit. ꝛ eritis gen⁹ electuz. regale sacerdotiū/gēs sctā/populus acq̄sitiōis. et anūciabitꝭ v̄tutes ei⁹ q̄ vos de multꝭ elegit. ꝛ de tenebris vocauit in admirabile lumē suū. q̄ ip̄m ꝛ vos cognoscitis et alios ꝯgnoscere facietis.

Viri venerabiles sacerdotes dei.
Precones altissimi lucerna diei.
Caritatis radio fulgētes atq̧ spei.
Auribus percipite verba oris mei.
Vos in sanctuario deo deseruitis.
Vos vocauit palmites xp̄s vera vitis:
Cauete ne steriles aut inanes sitis.
Si cū vera stipite viuere velitis.

Vos estis catholice legis protectores.
Muri domus israel/ morũ correctores:
Sal terre/lux hoim/ouium pastores.
Judices ecclesie/gentiũ doctores.
Si cadit protectio legis/lex labetur.
Si sal euanuerit/in quo salietur.
Nisi lux appareat/via nescietur.
Si pastor nõ vigilet/ouile frange͂t.
Vos cepistis vineã dei procurare.
Quã doctrine riuulis debetis rigare.
Spinas atq tribulos ꝓcul extirpare.
Ut radices fidei possint germinare.
Vos estis in area boues triturãtes.
Prudẽter a palea grana seperãtes.
Vos habẽt ꝑ speculo legem ignorãtes.
Layci qui fragiles sunt et incõstantes.
Quicquid vidẽt layci vobis displicere.
Dicũt procul dubio sibi nõ licere.
Quicquid vos in opere vidẽt adimplere.
Credũt esse licitũ et culpa carere.
Cum pastores ouium sitis cõstituti.
Non estote desides sicut canes muti.
Vobis nõ deficiãt latratus acuti.
Lupus rapax inuidet ouium saluti.
Grex fidelis triplici cibo sustine͂t.
Corpore dominico quo salus augetur.
Sermonis cõpendio qđ discrete detur.

Mundano cibario ne periclitetur.
Omnibꝰ tenemini v̄ris predicare.
Sed quid quibꝰ qualiter vbi quādo quare.
Debetis sollicite precōsiderare.
Ne quis in officio dicat vos errare.
Spectat ad officiū vestre dignitatis.
Gratie petentibꝰ dona dare gratis.
Sed si vnq̄ꝫ fidei munera vendatis.
Incursuros gezi lepram vos sciatis.
Gratis eucharistiā plebi ministrate.
Grates confitemini/gratis baptisate.
Secūdum apostolū cūctis gratis date.
Solum id quod fuerit v̄rm cōseruate.
Vestra conuersatio sit religiosa.
Munda cōsciētia vita virtuosa.
Regularis habitꝰ mensq̄ꝫ gratiosa.
Nulla vos coinquinet labes criminosa.
Nullus fastus deprimat signū v̄re vestis.
Grauis in intuitu habitꝰ sit testis.
Nihil vos illaqueet curis inhonestis.
Quibꝰ claues regni tradite sunt celestis.
Estote breuiloqui ne vos ad reatū.
Protrahat loquacitas nutrix vanitatū.
Verbū qđ apponitis sit abbreuiatū.
Nā in multiloquio nō deest peccatū.
Estote lingua cauti/sobrij/prudētes.
Iusti/casti/simplices/pij/patientes.

Hospitales/hũiles/subditos docẽtes.
Cõsolantes miseros/prauos corrigẽtes.
Utinã sic gerere curam pastoralem.
Uelitis/et vitã ducere spiritualem.
Ut cum exueritis clamidem carnalem.
Induat vos dominus stolam eternalem.

Sed vt illa exhortatio ⁊ antedicta: in practicã possit poni ⁊ nos extrahere de luto fecis ⁊ de mũdi hui⁹ delectabilib⁹. in q̇b⁹ heu om̃s ꝟsamur: ⁊ ꝓpterea modic⁹ fruct⁹ apparet et in nobis et aliјs: opus erit ꝑmaxime vt in exercicijs bonis nos exercitem⁹. ⁊ retraham⁹ a malis ⁊ discipuli studeam⁹ esse xp̄i. quib⁹ ipse dic̄. Qui vult meus esse discipulus abneget semetip̄m. q̃lis videlicet fuit in peccatis. ⁊ tollat crucẽ suã in penitẽtia. ⁊ seq̃t̄ me .i. ambulet: vt Paul⁹ ait: sic̄ ego ambulaui. Ad qđ ꝑficiendũ necessari⁹ erit timor domini Qui em̃ sine timore est/nõ poterit iustificari. Idcirco expedit cuilibȝ volenti se emẽdare ⁊ satisfacere sacerdocij officio ⁊ r̄pugnare vicijs. vt viriliter agat ⁊ confortet̄. ⁊ indefesse rumiet materias illas que ꝓuocant eũ ad timorẽ dei. vt est materia de peccatis. de morte. de iudicio. de inferno. Sed ne timor cõtinuat⁹ mentẽ deiectã et despatã faciat/si non in spe diuie mie respiret. Idcirco in ter

miscere expedit materias ad spez et dei amo
rem puocantes: videlicet de regno celorum
de bñficiis diuinis. De vita ihu xpi et passio
ne eius. Vñ Berñ. In veritate didici: ni-
hil sbsole esse tam vtile ad delenduz peccata
et ad gratiã inpetrandã q dic ac nocte in me
moria habere xpi passiõez et. Aug9 Quid sa
lubri9 quid dulcius qd deniq iusti9 qm om
ni hora eius meminisse: qui nlla hora obliui
scitur nri: et sine quo nec ad momẽtũ viuere
possumus. Sz in his ordo suandus est. quia
vbi nõ est ordo ibi cõfusio. Ordina ergo i cor
de tuo finem qui de9 est. cui9 gra omnia opa
tua et exercitia pficias. Deinde cogita quo-
modo pri9 numerata ordinate mediteris in
his te exercendo. et nõ casualit. sicut quidaz
qui hodie se in isto. cras i alio impfecte exer
cent: fluidi et vagabũdi: oĩa arripientes et in
nullo pficiẽtes: omnia temptãtes et in nullo
pseuerãtes: fortuite oĩa put occurrũt agen
tes: qui totũ suum laborẽ pdunt. et vt cõmu
niter in nullo pficiũt. Et quia vt ptim patu
it precũctis magis meritoriũ est sedula domi
nice passiõis recordatio. s qr propt breuita-
tem tpis et multas alias occupatiões nõ po
test omni die ad plenum recoli et meditari: q
propt ordo ille serãnd9 est vt quotidie cum

vno pũcto ꝺ ſupiꝰ nũeratꝫ vnꝰ paſſus dñice paſſiõis recolatᷣ ꝛ ſic diſtribuatᷣ ꝑ ſingulas ferias. ita ꝙ vna videlicet de paſſiõe dñi fiat de mãe: altera de ſero. Feriis ꝰ ſcḋis de mãe fiat meditatio de ſeptẽ cauſis accerrĩe paſſionis xp̃i. De ſero autẽ de dei beneficiis. Feriis terciis in mane de ſeptẽ verbis in cruce a xp̃o ꝓlatis. ꝛ de ſero de peccatꝫ. Feriis quartis primo de penali expiratiõe dñi. Deinde de iudicio extremo. Feriis quintꝫ de ſacrãmẽto euchariſtie: et penis inferni. Feria ſexta que tota debetᷣ paſſioni dñi: de ſeptẽ effuſionibꝰ ſanguinis xp̃i. Sabbato ꝺ cõpaſſione ꝟgĩs marie: ꝛ ꝺ morte. Dñica de reſurectiõe xp̃i gaudioſa. ꝛ ꝺ regno celorum. Demũ ſbiungitᷣ meditatio in feſtis ſanctoꝝ. Hec quilibꝫ ita faciẽs: et ebdomodatim ſic ꝯtinuãs bñ maſticãdo et ſi nõ ſtatim ſucceſſu tñ tp̃is magnũ ſentiet fructũ cõuerſionis ſue in deum. vt exp̃tus ſum et in meipo ꝓbaui. Fui eñ olim rebꝰ tp̃alibꝰ multum et inordinate intentus: aliiſ ꝗ viciis ligatus: ꝛ me i talibꝰ trãſitoriis ac vanis nimis occupaui. ꝓtunc nõ iudicãs me malefacere. ſ hec p̃dicta pertractãs: ruminãs: ac corde maſticãs quaſi ꝓ nihilo reputaui illa tẽporalia in quibꝰ priꝰ delectabar: ꝛ ꝓ modico reputaui om̃ia relin

quere vt vitā meaꝫ emendarē: ⁊ deū in huiꝰ modi sepe offensū placarē. ß deuꝫ: qui corda scrutatꝛ: testoꝛ ꝙ hec scribēs nō quero laudē. sed vt legentibꝰ exemplū darem. Ut autē he meditatiōes faciliꝰ sint ad manuꝫ deside rātibus se i illꝛ exercere ex diuersis modica vtputa medullā cōpendiose collegi ⁊ cuilibet ferie suas meditatōes assignaui: quātuꝫ paruitas mea se extendere potuit. Sed cui placeret in talibꝰ se magis exercitare multo plura reperiet in diuersis sanctoꝝ scriptꝭ et sanctis libris.

Explicit proemium. Incipit tractatus. Ferie secunde meditatio prima videlicet de causis accerrime passionis domini nostri iesu christi.

a Nteq̄uā ad causas propter quas dominꝰ passus est veniamꝰ mēo-
randas: aliqua p̄mittēda sunt in
citātia nos et īflāmantia ad dn̄ice
passionis recordationē. Dicit em̄ Bern̄. Q̄-
ʒtidiana lectio xp̄iani debet esse recordatio
dn̄ice passiōis. ꝛ q̄ nihil ita accēdit cor hūa-
num queadmoduʒ sepe et sedulo recordata
passio ꝛ hūanitas saluatoris. Qui ergo in-
cruce ꝛ passiōe dn̄i d̄siderat gloriari: sedula
medetatiōe debʒ in ip̄a p̄sistere. que p̄cipue
inter cetera debʒ cordi nr̄o esse infixa. vt sic
ip̄e in suo corp̄e cicatrices ꝛ vulnera semper
tenet ꝛ de eiꝰ corp̄e nō delent: ita ꝛ in corde
nostro p̄ mēoriam teneri ꝛ nūq̄ȝ de eo deleri
debēt. Cuius q̄dem passiōis mysteria ꝛ que
circa eam facta sunt: si toto mentis ītuitu p̄
spicerent: in nouū vtiq̄ȝ statum meditanteʒ
adducerēt. Sed ad hoc necessariū erit vt ali
quādo ita cogites te p̄sentem cogitatōe tua
ac si tūc temp̄is p̄sens fuisses qn̄ passus fuit
et ita te habeas in loquēdo: in viuēdo: in do
lendo: in cōpatiēdo: ac si dominū tuū coram
oculis tuis cerneres patientē. Ita em̄ ꝛ ipse
domiꝰ in spiritu tibi p̄sens erit: sic a te cogi-
tabitur presens esse ꝛ accipiet tua vota ꝛ ac
ceptabit tua facta. Et: vt breuit̄ dicā: opor-

rebit te a delectatiōe τ cōsolatiōe carnali cū magna diligētia elongari. et vt amara τ dura tibi dulscescāt τ suauia fiāt: si in xp̄i doloribus τ passiōe cōsolatiōez τ dulcēs anie dapes cupis inuenire. Non em̄ bene ꝯueniunt cōsolatio carnalis τ cōtēplatio dn̄ice passionis sed ꝯtraria q̄si nomia sortiūt. nec possūt simul caro et spiritꝰ delectari. imo secundū apl̄m sibi inuicē aduersant. Vn̄ bern̄. crux xp̄i voluptati adūsat et voluptas cruci. Et q̄modo possūt excusari voluptatū carnaliuȝ amatores vt nō sint xp̄i psecutores. Rei em̄ sunt mortis xp̄i τ si nō vt psecutores: tamē vt tante cōtemptores. Hac igiť breui exhortatiōe ad passiōem domini meditādā pmissa: venimꝰ ad ea que scōis ferijs recordari debemus. Forma igiť in te talem meditationem dicens. O anīa mea p̄ciosa: nō auro vł argēto sed sanguine agni immaculati iesu xp̄i redempta: ꝯtemplare nunc deuote quid pro te datū sit: τ nō tradas te in pditiōem. q̄m p te xp̄us deus tuꝰ mortuus ē. Nam multū te dilexit q̄ tā caro te p̄cio redemit. Unde bern̄. Nesciui ꝙ me intantū diligeres: q̄re ampliꝰ vilis mihi esse nō debeo qui deū meuȝ p me mori conspitio. cui intantū placui vt p me mori eligeret ne me pderet τ amitteret. In-

de ergo q̄ri solet cur mortē ⁊ tam g̃ue genus mortis xp̄s sustinere voluerit. ⁊ se tā extreme exinanire. Hoc em̄ deuotissime querēdū et inunetū diligētissime ꝯtemplādū. ⁊ sunt huiusmodi septē cause. Prima vt suā nob dilectiōez pleni⁹ insinuaret. Magn⁹ em̄ dei amor circa nos in corde suo abscōdit⁹ sciri n̄ poterat: nisi p aliqḋ valde magnū extrīsec⁹ ꝓbaret̄. Vn̄ cū dixissꝫ dn̄s p Esa. In caritate ꝑpetua dilexi te: et hō dure ceruic꜓ credere n̄ potuit verb dei. ideo q̄si ī ꝓperādo deo dixit hō ꝓpheticū illḋ: Manda remanda: māda remāda. i. tota die dic꜓ ⁊ mādas q̄ntū nos diligas: ꝫ nisi caritas hec tua p redēptōnem nr̄i trāseat in effectū: credere vix valē⁹ Est igit̄ ꝓ nobis passus xp̄s deus: vt suum nobis īsinuaret amorez scd̄m illud iohis v j. Maiorem caritatez nemo habet vt aīaꝫ suā pōat q̄s ꝓ amic꜓ suis. Sup q̊ dic̄ Bern̄. Tu maiorē hac habuisti caritatem dn̄e ihu animā tuā ponēs etiā ꝓ inimicis. Cū enim ꝫm aplm̄ adhuc īimici essem⁹ recōciliati sum⁹ deo p mortem filij eius. Secūda causa vt nos ad rediligendū se efficacius ꝓuocaret Videtes enim q̄ tam supra modū magna ⁊ multa mala ꝓ nobis ꝑtulit: amorez nostrū. si lapidei non sumus et p ꝯsequens insensa

ti: ab eo reamādo ꝯtinere nō possumus. Si autē mortui spiritu fuerimꝰ: sicut heu multi de nr̄is sunt: nō erit nobis ī hoc neqꝫ vox neqꝫ sensus. Vñ. Berñ. qui vtiqꝫ in hoc sine sensu nō fuit: sic ait. Sup omnia te mihi amabilē reddit o bone ihu calix redēptiōis nr̄e quē bibisti. Quāto em̄ duriora ꝛ amariora sunt que ꝓ nobis deꝰ homo ꝑtulit: tanto efficaciꝰ amorē nr̄m ad se totū rapit. Et q̇a facilitas creatōis qua dixit deꝰ ꝛ facta sunt mādauit ꝛ creata sunt vniūsa: homines ingr̄tos effecerat: difficultatē nobis redēptiōis exhibuit. qꝛ ꝑmū videlicet creatio facta est ꝑ solū verbū. ƀ recreatio seu redemptio per amarā mortem: vt sic a nobis ꝑ inde maiorē extorqueret amorez. Tertia causa est. vt nos sibi magꝭ obligaret. Quis ei vidēs dominū suū ꝓ se vsqꝫ ad mortē diūsis pēaꝝ generibus affectū ꝛ tādez morte turpissima cōdēpnatū: q̇ mō a q̇buslibꝫ laborībꝰ ꝓ eodez dño subeūdis: se possit ꝯtinere ꝛ excusare? Vñ ps. Quid retribuā dño ꝓ oībꝰ q̄ retribuit mihi? Reꝰ em̄ erit sanguis xp̄i q̇ ei nō retribuit qd tenet̄. Berñ. Nōne si ꝯferrent̄ ī me oēs vite filioꝝ adā ꝛ omnes dies seculi ꝛ labores hominum qui fuerunt et sunt et erūt nihil esset ad comparatiōem corꝑis xp̄i. qd

ſpectabile ⁊ ſtupendũ eſt v̾tutibꝰ etiã ſuper
nis ĩ ꝯcepto de ſpũſctõ. in orto de v̾gine: in
vite innocẽtia: in doctrĩe affluẽtia: in choru
ſcatõibꝰ miraculoꝝ: in reuelatõibꝰ ſac̄mẽ-
toꝝ: in ſufferẽtia mãſuetiſſima accerbiſſime
paſſiõis ⁊ mortis. Uides igit̄ qꝛ ſic̄ exaltãt̄
celi a terra: ſic exaltata ẽ vita illa a vita nr̄a:
que tñ poſita ẽ ꝓ vita nr̄a. Sic̄ nihil ad ali-
quid nullam habet ꝓpatiõem: ita ⁊ vita nr̄a
nullã habet ad vitã illiꝰ ꝓportiõem: cuȝ illa
dignior: iſta miſerior eẽ ñ poſſit. Quid igit̄
rependã dño ꝓ om̄ibꝰ hiȷ́s q̄ paſſus ẽ ꝓ nob̄
Nõ habeo quidẽ. Naȝ q̄cquid ſum: q̄cquid
poſſuȝ: ſi dedero totũ: erit ſic̄ ſtella ad ſolem
ſtilla ſiue gutta ad flumẽ: puluillꝰ ad mõteȝ
Quid ꝰ retribuã ei ꝓ oĩbus q̄ tribuit mihi
niſi vt ip̄m diligã Idẽ bern̄. Quid dirũ aut
durũ eſſe tibi poterit anĩa mea cũ recordata
fueris ꝙ deꝰ tuus taȝ amatos ꝓ te crutiatus
ſuſtinuerit: ne tu ꝑpetuos ſuſtineres. Ideȝ.
Nõ habeo niſi minuta duo imo miutiſſima
corpus ⁊ anĩam. vl̄ potiꝰ vnũ minutũ: volũ
tatẽ ſcȝ meã: ⁊ nõ dabo illã ad volũtatẽ illiꝰ:
qui tantꝰ tantillũ tantis bñficiȷ́s p̄uenit. qui
toto ſe: totũ me ꝯpauit: Alioquin ſi illã reti-
nuero q̄ frõte: q̄bꝰ ocl̄is: q̄ mẽte: q̄ cõſcientia
vado ad viſcera mĩe dei nr̄i: ⁊ illius ſangui-

nis ñ guttas s̃ vndas a q̃nq; ptib⁹ corporis in meũ p̃ciũ detorq̃re? O generatio p uersa et infideles filij quid fatiet] in die calamitat] de longe veniẽtes: ad cui⁹ ꝯfugiet] auxiliũ: si nũc nõ dederit] sibi volũtatẽ vr̃am ꝛ quic quid estis? Quarta causa vt nos ad suffe rentiã aniaret. Seru⁹ eñi vidẽs dñm suuz p se p̃cipue liberãdo vulneratuz: merito aniat̃ ad similia sufferẽda. math. x. Nõ ē s̃uus ma ior dño suo. berñ. Extremũ mort] supplitiũ elegit dñs: vt nullũ genus mort] martyres p eo subire formidarẽt. Vñ petr⁹ paul⁹: an dreas stephan⁹ laurenti⁹ vincentius ꝛc. hac dñi sui passiõe ꝯfortati: mortẽ quã omne vi uẽs naturalit̃ horret: q̃si epulas affectabant Quīta causa vt p passiõis sue amaritudi nem: passiões nr̃as dulcoraret. Quid eñi p illo sufferẽdũ dur esse poterit qui taz amarã passiõez anio dulci ꝛ fideli affectu p nob taz pmptus suscepit? Greg⁹. Cuz passio xp̃i ad memoriã reducit̃: nil taz difficile q̃d nõ equo anio tolerat̃. Aug⁹. Deuot⁹ miles nõ sentit vulnera sua: cũ bñfici ducis sui aspicit g̃uio ra Berñ. Duo nob in hereditatez reliq̃t ille vet⁹ adã: q̃ fugit a facie dei: laborẽ videlicz ꝛ dolorẽ: laborẽ in actiõe dolorẽ i passiõe. xp̃s aũt: vt dulcoraret: considerauit vt traderet

eos in manus suas. imo se magis in man⁹ eorum: infix⁹ in limo ꝓfundi. ⁊ intrauerũt aq̄ iste vsq̄ ad animã suã. De labore ad patrez inquit. Uide humilitatẽ meã ⁊ laborẽ meũ q2 paup̱ ego suz ⁊ ĩ laborib⁹ a iuuẽtute mea laboraui sustinẽs. De dolore audi q̄d dixit O vos oẽs qui trãsitis p̱ viã attẽdite ⁊ videte si ẽ dolor silis sic̃ dolor me⁹. Itẽ Uere dolores nr̃os ipe tulit ⁊ infirmitates nr̃as ipe portauit. ꝓinde memor ero q̃ʒ diu fuero: laboꝝ illoꝝ q̊s ptulit in predicãdo: fatigationum in discurrẽdo: tẽptationũ in ieiunãdo vigiliaꝝ ĩ orãdo: lachrimaꝝ ĩ cõpatiẽdo Recordabor etiã doloꝝ ei⁹: ꝯuitioꝝ: sputorum colaphoꝝ. subsannationum. exꝓbrationũ. clauoꝝ. horũq̄ʒ similiũ que p̱ eum abũdantius transierũt. Sed quid hec: nõne me ꝯfortãt. vt etiã si accesserit ⁊ opus fuerit sequar vestigia ei⁹. hec Berñ. Sexta cã iðo dñs tã amarã sustinuit passionẽ vt nos ab eterno cruciatu liberaret. Berñ. Agnosce o hõ q̃ʒ g̃uia sunt vulnera tua. p̱ q̄b⁹ abolendis tã atrocit̃ vulnerari optuit dñm maiestatis: q̄ si nõ eẽnt ad mortẽ: ⁊ mortẽ vtiq̄ʒ sempiťnã: nũq̃ʒ ꝓ eoꝝ remedio filius dei moreret̃. Uñ nõ cessat q̊tidie clamare ad animã dicẽs. Reuertere ad me o aĩa. q2 ego suz q̄ te

tā nobilit̄ creaui: q̄ eternā btītudinē tibi tā liberalit̄ p̄paraui: reuertere. Nā cū gaudio te oēs sctī expectant. ad tuū redditū exultabūt āgeli. imo hūc toti⁹ trinitatꝭ p̄stolatur abyss⁹ Septima causa. vt celū nob̄ resera ret. Nullus em̄ sctōꝝ q̄ntūcūq₃ sctūs regnū celoꝝ introire poterat āte dn̄i passionē. Hic ḡ ꝯtēplare ꝛ dic deuota mēte. Mi deus si id est q̄ a hec ita se hn̄t: q̄ntum ḡ te diligere de/beo. q̄ me creasti cū nō essez: redēisti cū ꝑditus eēm. cū peccarē corripuisti: qn̄ aūt pene iā desperarē ꝯfortasti me. Aug⁹. Si fas est dicere quodāmō nihil aliud mihi facere de/us videt̄ nisi vt saluti mee ꝓuideat. ꝛ ita eū totū ad custodiā meā deputatū: q̄si oīm aliorū oblitus: soli mihi vacare decreuerit. Dic ḡ interno cordis amore O dulcissime dn̄e iesu infunde obsecro multitudinē ꝛ magnitudinē caritatꝭ tue mihi pctōri. vt nihil terre/nū nihil carnale desiderē. sed te solū sup̄ oīa diligā. ꝛ penit⁹ renuat ꝯsolari aīa mea nisi in te dulcissimo deo meo. Scribe q̄so digito tuo in tabulis cordis mei mēoriam eoꝝ que ꝓ me ꝑtulisti nulla vnq̄₃ obliuione delēda. vt ea semp̄ p̄ ocul̄ habeā ꝛ delecter nō soluz illa cogitare: ſ₃ etiā si necesse fuerit ꝓ modulo meo tollerare. Dulcescat ꝛ mihi bone ie/su nō solū tibi ex virib⁹ meis oib⁹ obseq.ſ₃

etiam ꝯtumelijs affici. ⁊ certe morte si sic tibi placuerit condemnari.

Meditatio Secūda eiusdē ferie de sero. de beneficijs dei que ṗmū locū de sero obtinet

V T magnā habeas fiduciā sperādi ⁊ futuram gloriā obtinēdi: debes signa dilectōis que tibi dn̄s tuus exhibuit studiose reuoluere. ⁊ eius bn̄ficia diligēti⁹ ꝯsiderare: et tali ꝯsideratione accēdi quasi quibusdam stimulis ad reamādū. Cogita igit̄ primū ꝙ sit magnuȝ signū dilectiōis dei tui. ꝙ te qui toties eum offendisti: toties ad eū terga vertisti. toties ab eo recessisti. totiens ḡuissime peccasti: quotiens reuerti volebas: ip̄e te suscepit: emēdantē et corrigētē adiuuit. Considera quanta te misericordia ꝑuenerit: ꝙ benigne expectauerit: ꝙ dulciter mala tua tibi indulserit: ꝙ crebris visitatiōibus promouerit: q̄ntas ingr̄titudies dissimluauerit q̄ntas occasiones bene agēdi ministrauerit Dinumera deniqȝ bn̄ficia naturalia que tibi ꝯtulit si potes. Creauit te et eē dedit tibi ex nihilo: sed esse pulcrū et speciosuȝ sensibile ⁊ viuū quiqȝ sensibus decoratum. Dedit tibi p̄ ceteris creaturis inferiorib⁹ intel

lectū q̄ ceteris amātibus p̄emineres ꝛ deū tu um cognoscere posses ꝛ veritatē ip̄az intelligere. ꝛ huic intellectui tuo lumē vult⁹ sui īfudit: ꝛ magnā claritatem lumīs naturał dedit. Dedit tibi memoriā qua similiuz rex̄ simłachra reponeres donec alicui⁹ tibi placeret reminisci. Siłr dedit tibi intellectū possibilē vbi intelligibiliū species iter̄ occurrēdas collocares. Fecit animā tuā tāte dignitatis tāteq̄ȝ nobilitatis vt nihil eā replere nihil ve possit ip̄i illabi nisi sctā et głosissima trinitas vnus de⁹ ad cui⁹ imaginē et similitudinē te creauit. Quid plura? Dedit solez vt luceret tibi p̄ diem. lunā et stellas vt luīaret tibi p̄ noctē. omnēq̄ȝ inferiorē creaturaȝ ad tuū fecit obsequiū ꝛ ad tuū ministerium ordinauit. Deinde cogita de donis gr̄e tibi collatis. dedit eniȝ tibi ꝯtritiōȝ ꝛ dolorē de peccatis. ꝛ ab iniusticia reuocauit: ꝛ iusticiam īfudit qd̄ est soli⁹ dei. quod tñ multis negauit. dedit ꝛ inspirauit volūtatez q̄ȝ te velles emēdare. tp̄s ꝛ locū ordinauit vbi et qñ te emēdare posses. ꝛ hec oīa multis te meliorib⁹ nō dedit. Meditare etiā de donis fortune. de diuitijs. de prouisione sufficienti de pulcritudine. de sanitate. de p̄tectione a magnis periculł. de lōga vita. de virtutib⁹

infusis ꝛ aq̃sitis naturalibꝰ ꝛ g̃tuitis. De caritatiua ꝓuisione sacramẽtoꝝ. De dignitate. p̃laturis ꝛ similibus scdm magis ꝛ minus ſm qd quilibȝ a dño deo g̃tiose obtinuit. Cogita de donis supercellẽtie q̃ tibi contulit videlȝ qd dedit tibi dilectissimũ filiuȝ suũ. Primo ĩ incarnatiõe. Nã ꝓpter te natꝰ est: ꝓpter te crucifixus est. Deinde in altaris sacramẽto in cibũ et potũ. Misit tibi spiritũsanctũ in signaculũ acceptationis. in ꝑuilegium amoris. in anulum desponsatõis Ut autẽ te amplius ad amorem. deuotõnẽ ꝛ conpunctionem pietatis eleues: cogita q̃ȝ multa ꝓpter salutem tuam dñs ille magnꝰ ꝑegit. Siquidẽ locutus est cũ patribꝰ: apparuit in figuris. loq̃batur in ꝓphetis. eduxit de egypto. induxit in terrã ꝓmissiõis. ꝛ infinita miracula ꝛ mirabilia fecit. Ut quid ãt fecit hec omnia? nisi desiderio et amore tui vt tu celorũ regnum ꝛ eternam beatitudinẽ posses ꝓmereri. vt in cognitione celestiũ intellectũ tuum illuminaret: ꝛ affectum ab infimis purgaret. hec omnia speȝ tuam ꝛ affectum sursum debent erigere in amoreȝ dei tui. Ut autem he et si͞les meditationes de beneficijs dei amplius te moueant: debes tenere hunc modum et talem affectum forma

re in meditando. vt diligenter inquiras magnitudinem et potentiam benefactoris tui qui tibi hec omnia contulit. Nam est potentissimus. vt potes videre in rerum creatione. Est sapientissimus. vt apparet in earum gubernatione ꝛ ꝓuidentissima dispositiōe Est pijssimus: benignissimus: humillimus bonitate ꝛ caritate habundantissim⁹. vt vides in te ꝛ omnium penitentium celeri acceptatione. Unde ꝓ magno debes habere si quid q̄ntumlibꝫ modicū tibi tribuerit. Debes etiam aduertere et cogitare q̄nta sollicitudie ꝛ q̄nto desiderio hec tibi beneficia tribuit. Ab eterno enim tibi hec dare disposuit. Ab eterno de te actualissime sine cessatōe cogitauit et tibi benefacere ab eterno p̄ordinauit. Sic fuit semꝑ et ē circa te sollicit⁹: sicut erga integram vrbem vel totum orbeꝫ sic intendit tibi sollicitus ꝓ te ac si vacaret a ceteris. Item omnia beneficia diuina generaliter humano generi collata: ita tibi debes assumere ꝛ attrahere ac si tibi soli forēt collata. vt cogites Ecce ꝓpt̄ me totū mūdū creauit ꝛ oīa ī eo. ꝓpt̄ me crucifix⁹ ē .ꝛc. Et istō nō modicū ad amorē: caritatē ꝛ gr̄titudinē te accēdet. ꝛ tantis bn̄ficijs ampli⁹ obnoxiū te reddet. Sꝫ ꝛ teipm̄ dēs attēdere ꝛ mirari q̄ tā vili tā īdigno, tā tepido ꝛ tā

ingrato tāta beneficia tanto tribuit affectu et amore. Bern. Felix aīa que bñficia dei sibi colligere ꝛ ante mentis oculos digna cū ḡciarū actione reducere curat Quāto ergo maiora sunt bñficia: tanto offensa est crudelior. vt patebit de peccatis.

Meditatio prima tertie ferie de septē verbis salutiferis que xp̄s in cruce ꝑtulit.

Sicut cythara materialꝰ lignū habens ꝛ chordas desuꝑ extēsas cū ꝑcutiť dulcē reddit sonū. Sic cithara nostra dñs ihs habens crucem ꝑ ligno ꝛ corpꝰ suū vice chordaꝝ superextensum: ꝑcussus tot doloribus et opprobrijs septem verba salutifera resonabat: plēa omni ꝯsolatione ꝛ doctrina. Unde ab omni fideli et maxime a seruo speciali cū omni cordis deuotione sunt meditāda. Primum verbū scribit sanctꝰ lucas et ē istud. Pater ignosce eis quia nesciūt q̄d faciunt. Ecce q̄modo agnus ille innocēs et mansuetꝰ in oībus pressuris suis: nec quidē os suū semel aperuit vt q̄rele aut excusationis. cōmīationis vꝉ maledictiōis sermonē aduersus rabidos canes illos: hostes videlicꝫ suos diceret: q̄nimmo potiꝰ verbū bñdictōis noue:

qd a seculis non est auditũ sup inimicos su/
os ex habundantia pietatis dicẽs: pater ig
nosce illis. nõ qz nõ posset ipe relaxare: sed
vt nos p psequẽtib⁹ orare doceret: nõ solũ
verbo sed ope. Jdcirco serue dei recõde fi/
deliter verbũ hoc in corde tuo. vt qciens cõ
tra te seuiũt iimici tui: memineris verbi il/
lius. et sic ipe p occisorib⁹: ita tu p psequẽ/
tibus te orare memineris. Vñ. Bern. Ma
nus que celos formauerũt: in cruce sunt ex
tense et clauis cõfixe: nec remãsit in eo liberũ
quid nisi sola lingua qua p pctõribus exo/
raret et matrẽ discipulo cõmẽdaret. Non igi
tur obliuiscet amicorum et memorum suorum qui
in tali articulo necessitatis: nõ est in bono ob
litus inimicorum et psecutorum suorũ. Ecce quo
mõ p omnia artatur et spernit. Ad locuz du
ct⁹ caluarie. mirrha potat et felle. crudelit
suis spoliatur vestib⁹. cruci atrocit affigit
post ipetuose leuatur. et dicit pater ignosce
illis. Qualis est hic qui in omnib⁹ pssuris
nec semel quidẽ os suũ aperuit. aut verbuz
aliqd durũ aduers⁹ maledictos canes illos
ptulit? Quid hoc viro mansueti⁹. quid be
nignius aĩa mea vidisti? Quid deniqz ma/
ius miraculũ hac benigna piecate? Hoc qp/
pe verbũ magne paciẽtie et mansuetudinis

magni amoris et idicibilis bonitatis. magni dulcoris et venie. In quo triplex actus caritatis maxime apparuit. primo quia pro crucifixoribus affectuosissime orauit. Secundo quia orationi lachrimas adiunxit. Tertio quia cum valido clamore et lachrimarum effusione pro ipsis secundum apostolum preces obtulit. Unde Bern. Christus flagellis cesus. spinis coronatus. clauis confossus. crucifixus. opprobrijs saturatus. omnium dolorum imemor dicit. pater ignosce illis. hinc multe miserie corporis. hinc multe misericordie cordis O quam firmata est super misericordia tua et quam magna multitudo dulcedinis misericordie tue. quando potabis domine desiderantes te de torrente voluptatis tue. Hec Bern. Non igitur desperet amodo quisquam penitens pro peccatis: pensando copiam saluatoris. Ad verbum igitur tante pietatis emolliatur cor nostrum vt dimittamus offensas debitoribus et iniuriatoribus nostris. et non solum dimittamus offensas sed etiam pro ipsis oremus intuitu eius qui patrem exorauit pro persecutoribus et crucifixoribus suis. Unde Aug. Uide caritatis affluentiam et mirabilem patientiam. pro ininucis fecit orationem: remittit et non expetit vltionem Cur igitur formica. festuca. cinis. puluis et fauilla vindictam expetis. remissionem protrahis. cum videas regem glorie: dominumque virtutum remittentem minas. contumelias et blasphe

mias. ⁊ condonātem crucis molestias et regales iniurias. Multi igitur eoꝝ qui aderāt quorum deus corda tetigit penituerunt dicentes. Quid est quod audimus: Nos omne malum quod excogitare potuimus ei intulimꝰ ⁊ ipse orat ꝑ nobis. Si quid ergo malicie in eo esset. vtiqꝫ in tantis pressuris erū peret. Igitur percutiētes pectora sua compuncti reuersi sunt in domos suas. Dic igitꝰ cum Anshelmo. Ecce ego domine tue maiestatis adorator non tui corporis interfector tue mortis venerator nō tue passionis derisor: tue misericordie contemplator non infirmitatis contemptor: interpellat pro me tua dulcis humanitas. cōmendet me patri tuo tua ineffabilis pietas et da mihi indigno per gratiam tuam corde et ore pro meis te inimicis exorare. et eorum īsidias pro tui nominis gloria patienter tollerare. Secūdum verbum idem scribit Lucas omni acceptatione dignum. quod dixit ad latronē sero penitentem et confitentem: Hodie mecum eris in paradiso: id est in requie quod est esse cum christo. Uel in paradiso: id est: in fruitionis gaudio et fruitione beata quā habuerunt sancti patres in limbo cū ad eos descendit xpi anima. ⁊ eadem die descendit

illuc aīa hui⁹ latronis fctā ꝑticeps btē frui tionis. Uel hodie eris mecū quod esse ī paradiso. qꝛ vbi est xp̄s: qui ē paradis⁹: ibi est ꝛ paradis⁹. Uñ Ans. Credo dñe credo certe ꝙ vbi tu vis ꝛ vbi tu es ibi est paradis⁹. ꝛ esse tecū hoc est eē ī paradiso. qm̄ venerabil' ille confessoꝛ ꝛ glo͛s⁹ martyr tecū fuit ꝑ totū illud hodie ꝛ postea oī tp̄e: O q̄m beatū ē eē tecū O q̄m bti sunt illi q̄ tecū sunt. Illi vere sunt ī paradiso: vere sunt ī requie q̄ tecū sunt fide ꝛ dilectiōe. hec Ans. Hoc dñs dicēs magnā dedit ꝯsolatiōez penitētib⁹ ꝛ pctā sua ꝯfitentibus. Nā reuera hodie ꝛ q̄tidie sic accidit. qꝛ qui deuote ꝛ pure ꝯfitet' pctā sua: statim cū dño ē ī paradiso ꝑ grā ꝛ postea erit ꝑ glaz. Ecce q̄m liberal' imo ꝙ ꝓdigus fctūs est dñs ihus. qꝛ latroni regnū: crucifixo celū: dāpnato paradisuz ꝓ breui petitiōe largit'. Misericordia obtulit qd̄ miseria distulit. Dixit em̄ latro. Memēto mei. Xp̄s aūt: Hodie mecuz eris. Cōtēplare hic diligēter. qꝛ ī p̄ntia saluatoris suffecit hec ꝯfessio latronis quam fecit que foꝛtassis ei ī carcere nō suffecisset. Ex q̄ habetur. ꝙ multum est fructuosum in presentia iesu christi oꝛare scilꝫ coram sacramēto eucharistie. Consideranda est hic magna fides in hoc latrone: q̄ nec ꝓpter acerbi-

tatem pene quā sustinet: nec ppter infirmitatem carnis quā in xpo videbat ꝯfesiōez fi dei omisit dicēs. Memento mei dñ veneris in regnum tuuz. vbi manifeste aparet ꝙ nō loquit̃ de regno corporali ꝫ eterno et celesti Et vere magna fides. quia illius cōfitebat̃ regnum celeste et eternū: quē secuz vidit miserabiliter morientem. quē ⁊ tunc petrꝰ negauerat: qui eum sepissime ante viderat miracula facientem. Ideoq̃ʒ latro ipse audire meruit a domino verbū istud totius gratie et amorꝫ. Hodie mecū erꝫ i paradiso. Chryß O res miranda: Non abrae data est pmissio paradisi: non patribꝰ: nō pphetis: ꝫ primo latroni dicitur: hodie mecū eris in padiso. Credidit abraaz deo. non sub tali conditione posito: sed de celo loquenti. Credidit Esaias ꝫ sedenti sup solium excelsuz ⁊ eleuatū. Credidit ezechiel ꝫ ei quez sup cherubin ꝯtemplatus est. Credidit moyses. ꝫ de medio ignis loquenti: Sed iste vidit saluatorem: non in regali trono sed in pena sociatum latronibus: videt i cruce pendentez: ⁊ orat quasi in celis sedentē: videt ꝯdemnatū ⁊ inuocat vt regē. O admirāda latronis ꝯuersio. Judei crucifigūt q̄ nouerūt legem et prophetas. ⁊ tu latro vnde talia philoso-

pharis: Hec Chrysostomus. Exemplo igitur latronis illius quertete o homo ad dominũ deũ tuum fide vera: spe firma: caritate pfecta: ꝛ ꝯtemplare bonitatē dñi: ꝙ pi⁹ sit ꝛ dulcis iesus: q̇ tam cito pmittit: et pl⁹ dat ꝙ postulatus sit. Quis ḡ nũc desperabit de tam pio exauditore: celeri pmissore: largo datore: certe null⁹. q̇ saltez sicut hic latro detestari vult peccata. ꝛ se toto corde cõuertere ad deum. Dicit igitꝛ mente deuota. O mi deus ecce ꝯuerto me ad te miser ꝛ miserabilis valde dign⁹ supplicio infernali: et rogo te vt memor sis mei ī misericordia tua multa. Ego enim latro sum pessim⁹: q̇ me ꝛ plures alios mecũ sepissime ī anima occidi Audiam ḡ a te mitissime de⁹: Hodie: id est in pñti vita: mecũ eris in padiso: id est in ḡtia mea. et ī futuro simiꝛr mecũ in gloria.

Tertium verbũ beatus Johãnes scribit scz Mulier ecce filius tuus. Ad discipulum aũt Ecce mater tua. Hic ꝯtēplare quõ mat illa tristissima filio suo asistebat cũ inestimabili merore sup tã miserabili eius ꝯtritione quem diuinit⁹ ꝯcepit: miraculose genuit: inenarrabili amore dilexit. qñ carnē illã diuinissimã quã tam caste cõcepit: tã dulcitꝛ alu-

it: tã crebro ãplexata et osculata fuit: diris nũc clauis cruci affixã: et trib⁹ illic horis pendẽtẽ attrocissime cruciari vidit. Hic ĩtuere deuotissime quomõ dñs ihũs ĩ cruce distẽt⁹ et ĩ vltimo iã spũ cõstitut⁹: cũ nullũ mẽbrorum suorum liberum suũ hrẽt officiũ siue actũ: exceptis tãtũ oculis et lingua. de vtroq; tñ matri sue amãtissime fuire studuit: respiciẽdo eã et alloquẽdo. vt pfecto ĩdicarz q iã de mũdo exiens: ĩ suo eã corde gestaret: quẽ illa ĩ suo corpore suscepit cũ mũdũ redẽptur⁹ ĩtrarz. Hic attẽde qlit hec mutatõ ĩpaz int⁹ cruciat: ac matri amarior oĩb⁹ dolorib⁹ corpe passiõis extitit Bern. in fmõe Signũ magnũ apparuit. An non tibi plusq̃ gladius fuit sermo ille reuera ptransiens animam et ptingens vsq; ad diuisionẽ anime et spiritus. Mulier ecce fili⁹ tu⁹. O cõmutatiõz: Johãnes tibi p iesu tradit: seru⁹ p dño: discipul⁹ pro magistro: filius zebedei p filio dei: hõ pur⁹ p deo vero. Quomodo non tuam affectuosissimam animaz pertransijt hec auditio: qñ et nostra licet saxea licet ferrea pectora sola recordatio scindit. Hec ille. Quis eniz sine singultu audiet euz hec verba dicẽtem. Nõ dixit ei mater sed mulier, ne matris dolorez

amplius excitaret Chrys. O bone iesu cur matrē tuā dulcissimā: q̄ ita diligēt̄ te nutriuit reuerenter te tractauit ꝛ dulcit̄ lactauit adeo īdulcit̄ alloq̄ris: Sꝫ nō vocauit eā matrē ꝭ cōmuni nomie: ne ꝑ materni nomis si exp̄meret̄ ꝛ vehemētis amoris teneritudine aggūaret̄ matern⁹ anim⁹ ac videns filij passionē ꝛ audiēs matris nomē doleret ampli⁹. Tunc enim non erat tempus ip̄am dulciter alloquēdi: nec matris nomē exprimendi q̄a si xp̄s dulci⁹ sibi locut⁹ fuissꝫ forte cor ꝟginis crepuissꝫ. Stantes aūt Maria ꝛ Johānes faciē xp̄i respiciētes: iugit̄ lacrimas fundebāt: nec fundere cessabāt. dū hec pauca dicerꝫ: tacebāt ābo illi martyres: et p̄ nimio dolore loq̄ nō poterāt. Isti duo ꝟgines audiebāt xp̄m loq̄ntē ꝛ videbant paulatim morietē. amare flebāt: q2 amare dolebāt Nā gladi⁹ doloris xp̄i: aīas vtrorūqꝫ ptrāsibat. ꝭ seuerior vigebat in matre quia magis amabat. O bone iesu cruciat te crux tua: sed nō minus mater tua. Cruciat te dolor tuus: ꝭ non minus dolor eius. Nō est mirū si doles ꝛ ꝯdoles si pateris ꝛ cōpaterꝭ bone fili in desolatōe matris: in sepatōe matris: in cōmēdatiōe matris: Nūq̄ꝫ enim te deseruit: non ī infantia: nō ī adolescētia: nō ī iuuētute: nō

in passione tua. Nunq̄ȝ defuit tibi ei⁹ sola-
cium. ſ nec eius obsequiū. lactat infantem
sequit̄ predicātem: videt ꝛ comitat̄ patien
tē: ꝯtemplat̄ op ꝓbria: intuet̄ vulnera: au-
dit tua verba. Tu vero bone ih̄u q̄ȝq̄ȝ esset
dolor intollerabil̄: plaga īsanabilis: ī ago-
nia mortis ꝛ in vltimo spiritu cōstitut⁹: nō
obliuisceris matris tue. caput inclinas: ꝛ eā
in matrē Johanni ꝯmendas: ꝛ eum sibi ī fi-
liū adoptas. Felix depositū: singulare p̄ui
legiuȝ: insigne solaciū. Considerare libȝ bo
na mater genitrix et nutrix et filia desolata
q̄s sit dolor ꝛ angustia tua. Vides eniȝ cru-
cifixum vnigenitum tuū: mutas filiū: magi
strū in discipulū: regem in militem: dn̄m in
seruū: omnipotētē in deficientē. Reuera vi
scera tua penetrat gladius: cōfigit aīaȝ tuā
lancea ꝛ clau⁹: laniat mētem tuā spinarꝫ ac-
culeus: lacerat cor tuū filij tui amarus aspe-
ct⁹. Deest tibi p̄ amaritudine lachrima: de-
sunt verba: deest fortitudo: marcessit pulcri
tudo: vulnera filij tui sūt vulnera tua: crux
filij tui est crux tua: mors ei⁹ mors tua. Nu-
trix quō amitt[illegible] alūnū: mater filiū: ācilla do-
minū: vno die orbar[illegible] patre ꝛ filio: Hec Au-
gusti⁹. Cōpaciebat̄ itaq̄ȝ filius matri cōpa-
cienti sibi. ꝯmota sunt quippe oīa viscera ei⁹

sup matre sua. Sciebat eñ ip̄e ā̄gustias ma
terni cordis. nouerat dolorē aīe ei⁹. Quis
itaq; ista deuota meditatione pēsans: pote-
rit se ꝯtinere a lachrimis? Quis nō cōpatit
matri toti⁹ pietatis? Quis nō misereat matri
misericordie? Si ḡ volum⁹ nos xp̄o confor
mare: ꝯpatiamur dolēti matri sue. q: ꝯpass⁹
est ꝛ ip̄e. In ista autē cōmēdatōe nob misē-
ris īsinuauit: quātā spem atq; fiduciā ad eā
habere debeam⁹. q: nō solū dn̄s ihus isto ꝑ
uilegio Johānez honorauit: q̄si ipse sol⁹ sit
marie filius adoptiu⁹: q̇nimo ꝛ totā ecclesi-
am ꝛ quālibz fidelē aīaz in iohāne intelligi-
m⁹ cōmēdatā virgini beate: ac ei⁹ suitio ꝛ
obedientie subditā. ip̄az q̄ q; toti poplo xp̄i
ano vsq; in finē mūdi ꝑ ꝯsilio ꝛ auxilio reli
ctā. vt ipsa nos habeat ī filios diligēdo nos
ꝛ bonū nostꝝ ꝓcurādo materno affctū. ꝛ nos
habeam⁹ eā in matrē dilectissimā: ip̄am sup
amādo ꝛ post deū sup oīa honorando. Hec
Hugo de sctō victore. Bern. in smōe Sta-
bat iuxta crucē. Si igit scire volueris q̇mō
sim⁹ filij eius ꝛ ip̄a mat nr̄a: reuolue totū te
xtū euāgelij hui⁹: ꝛ ꝓpriū nomē ei⁹ cui ma
ria ī matrē assignat nusq; inuenies. s; p q̄n-
dā circūlocutiōez distribit que etiam alij q̄
Johāni ꝯuenire pōt. Hoc dictante sp̄ū sctō

vt q̄cū q̄ꝫ cū iohāne: d̄scriptōis hui⁹ p̄ticeps fuerit: cū Johāne q̄si alt̄ fili⁹ sit Marie. Dicit̄ em̄. Et discipl̄m stātē videlꝫ iuxta crucē quē diligebat ih̄us. Juxta crucē quippe stat discipl̄s: q̄n passiōeꝫ dn̄i ꝛ ꝯpassiōeꝫ matris eius sedule memorat̄ Sꝫ tūc ih̄us discipl̄m diligit q̄n diligit̄ ab eo. sic ī p̄sona illi⁹ Salomō ait. Ego diligentes me diligo. Certe de tali dicit Xp̄us ad matrē. Mulier ecce fili⁹ tu⁹. Nos ḡ frēs charissimi iuxta crucē stantes discipl̄i sim⁹ q̄s diligit ih̄us. vt sic dulce verbū vnusquisq̄ꝫ nostrū audire a dn̄o iesu mereat̄ Ecce mat̄ tua. O verbū oī acceptōe dignū. Si ḡ maria ē mr̄ tua: vtiq̄ꝫ dn̄s ih̄us erit frat̄ tu⁹. Igit̄ ꝛ pat̄ ei⁹ ē pr̄ tu⁹. ꝛ regnū illi⁹ hereditas tua. Ecce mr̄ tua. Marie igitur matri tue gr̄a thesaur⁹ tu⁹ ē: matres em̄ filijs thesauri sant. Ecce mr̄ tua: cui vsq̄ꝫ ad cor ascēdit oīs necessitas tua. Cōmouet̄ q̄ppe oīa viscera ei⁹ sup̄ filio suo hec Bern̄. Dilige ḡ eā ꝛ venerare tanq̄ꝫ vbiq̄ꝫ p̄sentē. nec āpli⁹ expecta. s̄ ab hac hora accipe eā ī tuaꝫ In tuā inq̄ꝫ deuotōꝫ ꝛ famulatū: vt ꝛ ip̄a te tandē ī suā gl̄iaꝫ assumat vbi cū filio suo domino ih̄u regnat in secula. Ipsum proinde nūc filiū deuota ora mēte et dic. Domine iesu xp̄e qui materno dolori ꝯpaciēs dilctō cā

discipulo tuo comēdare voluisti: comēdo me tibi i illa fide ꝛ dilectiōe q̄ eos ad iuicē comē dasti. ꝛ supplico tibi vt ꝑ tante dilectōis pig nora facias me ad amorē tuū veracit̄ ꝑueni-re. ꝛ me eoꝝ comēda custodie. vt int̄ hui⁹ vi te discrimia ab oi adūsitate ꝓtegāt. ꝛ i omi sctitate ꝛ puritate mētꝭ ꝛ corꝑis vitā meaꝫ custodiāt. ꝛ post hui⁹ vite exitū ad te te mi-serāte ꝑducāt Quartū verbū scribūt Ma theus ꝛ Marc⁹ vꝫ. deus deus me⁹ vt q̇d de reliquisti me. qd̄ ꝓtulit dn̄s ihus circa horā nonā ꝑ nimia dolorꝭ āgustia et magnitudie quā ꝓ nob̄ sustulit nō ex ipatientia sua: qm̄ nullā omnio habuit i oi sua miseria. Istud v̄bū itelligit̄. deus meus cui⁹ fili⁹ sum ꝑ na turā inq̄ꝫtū deus. deus me⁹ cui⁹ filius suꝫ ꝑ vniōis ḡtiā iq̄ntū hō. ꝛ sic gemiatō duplicē ōn̄dit naturā i eo. Ut q̇d d̄reliq̇sti me: id ē: pene ꝛ morti exposuisti. Hoc nō loq̇t̄ deitas que passa n̄ fuit ꝫ illesa i passiōe x̄pi sꝑ māsit hūanitas tn̄ ei⁹ videbatur d̄relicta et dolo-rē sustinuit. qꝛ illa morti tradita ꝛ passa fuit q̄si diceret. pr̄ itātū mūdū dilexisti q̄ me ꝓ ip so tradidisti ꝛ d̄reliq̇sti iudeis ꝛ morti Sub traxit em̄ ꝓtectiōeꝫ ꝛ nō soluit vniōeꝫ. hoc em̄ dixit vt magnitudieꝫ sue pene ōn̄deret Ita em̄ ḡuit dolebat acsi nō dei filius ꝫ ini-

mic⁹ esset. ꝛ ido penit⁹ videbat̄ derelict⁹ a deo: nullū refrigeriū vel iuuamen recipiēs ab eo. Derelictū ergo se clamat: q: licꝫ m̄ri multa ꝓpter deū passi sint. oib⁹ tamē deus aliq̇d refrigerij ꝛ consolatiōis ministrabat xp̄m vero totalit̄ dolori subiecit. vt doleret q̄ntū dolere poterat. Tamē nō ē itelligēdū ꝙ diuinitas hūanitatē deseruerit: vel ab ea sepata fuerit. Deū em̄ quē inuocabat isepabiliter semꝑ secū habebat: q: nunq̄ desinebat esse deus: siue aīa sepata siue ꝯiūcta corpori. Nam ꝛ tūc anima illa erat deus: ꝛ corpus mortuū erat de⁹. Sꝫ referēda ē ista ḋrelictio ad hoc: ꝙ diuitas ip̄a hūanitatē suam sic passiōib⁹ ꝛ miserijs sine auxilio deitati vl' q̄si exposuit acsi ei vnita nō fuerit. Vehemētissimo em̄ dolore i carne sua tenerrima tenebat̄: ꝛ amarissimo dolore ꝓ conpassione sue matris ꝛ alioꝝ i aīa torq̄bat̄. Ex q̇b⁹ patꝫ ꝙ passio xp̄i oīm martyꝝ passiōib⁹ ḡuior fuerit. Martyres em̄ q̄nto duriora exteri⁹ passi sunt tāto magis iteri⁹ ꝯfortati sunt a deo. sic scribit̄. Cū ipo sū i tribulatōe. Btūs ei Laurēci⁹ sup cratē igneā posit⁹ ꝛ assat⁹ cū diceꝛ Carbōes isti mihi refrigeriū p̄stāt: tāta iteri⁹ i ē sit diuiaꝫ ꝯsolatōꝫ vt ignē ip̄m materialeꝫ q̄si ꝓ nihilo reputaret. motu maiore mi

tiorē expellēte. Similit̄ cōsolatꝰ est deꝰ oēs martyres suos in tormentis cōstitutos. Si enī hoc nō fecissꝫ: multi ex eis defecissent. q̄ niā nouit figmentuꝫ nr̄m. quia caro sumus Xp̄s autem nō sic diuina se ꝯsolatione releuabat. Naꝫ licet aīa eius beata semꝑ fuerit ex cuius beatitudīe omnis potuit dolor absorberi: tota tn̄ humanitas ip̄ius taliter est relicta passioni: tanq̄ vnita nō esset deitati Et sine illa relictione nulla eū pena affecisset: etiā si omnē huiꝰ mundi penā: imo cunctam dānatoꝝ ipsorū miseriam in suo corpe ꝑtulisset: mox illā deitas tanq̄ mare guttaꝫ vnā siue scintillā absorbuissꝫ. Et hoc est qđ dicit Augꝰ. Mallem esse cum deo ī inferno q̄ sine eo in celo. Noluit igit̄ xp̄s in oī pena sua aliqđ a deitate capere refrigerium eo q̄ non ficte seu apparenter pati voluerit. ſ vere ⁊ cū affectu. Uel se derelictuꝫ a patre clamauit. quia tūc vere inutil̄ videbat̄ eiꝰ passio. De toto em̄ genere hoīm nō videbatur aliq̄s redemi nisi latro: qui vere solꝰ in eum credebat. excepta beata virgine que tūc etiam credidisse nō ambigit̄. O dn̄a q̄nto dolore tenebaris q̄n filiū tuū sic clamātem audiebas. Et attende q̄ in isto clamore nō ad

hoc erant tenebre. et ideo qd de tenebris est dictum: est p anticipationem accipiendum vt dicit Ludolfus. Hoc quartum verbum christi fuit signuz magne acerbitatis. quia clamando ostendit magnitudinem doloris sui. qui tantus fuit: q pre eius acerbitate se clamat a patre derelictum. et in acerbitate passionis omni solacio destitutum. Que quidem acerbitas passionis ex hoc apparet quia ipse patiebatur exterius in toto corpore et ex omni parte sensuum et ex omni genere tormentoruz. Intus vero ex materna cõpassione: q̃ omnes christi dolores corporales in seipsa per materni cordis cõpassionẽ plenissime transformabat. et ex discipulorũ lapsu et excecatione. necnon ex preciosi sanguinis tam multiplici deperditione. quia considerauit q precium sue redemptionis in tot hominibus ingratis annihilari debuit. Hoc enim secundum Bernardum Maiorem dolorem ei intulit q̃ʒ omnes pene q̃s exterius pertulit. Ideo eciam bis ingeminat dicẽs. deus deus meus. etc. vt ex hoc ostẽdatur inmensitas doloris tam in carne q̃ʒ in anima quantum ad vires inferiores corpori affixas. quia in superioribus viribus

anime fruebatur pfecte licz in inferioribus torqretur acerbissime. Clamauit etiā voce magna peccatū inclamando: qđ fuerit tāte mortis ꝛ miserie causa. quia ſm Ambrosiuz Quorum suscepit naturā: hoꝝ plorauit miseriā. vt duriciā humani affectus ad sui excitaret ꝯpassionē. De hoc clamore appriate dici pñt verba Augustini in ſmōe. Satagētis ꝛ solliciti p nobis in tribulatione positi verba sunt ista. Verba quidez teneritudis et meroris: vba amaritudis ꝛ doloris. Nā qui deuote cōsideraret exq̈ anxio gemitu. exq̈ alto singultu: exq̈ pfundo luctu: exq̈ amaro planctu hec vox in cruce prruperat ab ore dñi ihu: nullus est si haberet pectus ferreum qn molliret ꝯpunctiōe: si saxeū qn scinderet cōpassione: si ligneū quin flecteretur ꝯdilectiōe: si ereum quin liq̄ret cōtēplatione. Itē magnitudo acerbissime passiōis vnde nō immerito clamauit: pater. qꝛ xp̄us omnia nouit pterita p̄sentia ꝛ futura: et ha duos respectus vnū ad patrē ꝛ aliū ad hōinem. Ratione pmi q̄ntum deū patrem dilexit: tm̄ doluit de q̄libet offensione. ꝛ q̄ntū dilexit patris gloriā: tm̄ doluit de eiꝰ ignominia. Sic tantū dolorē sumpsit p q̄libꝫ mortali culpa: q̄ntum erat ḡuis eterni patris in

iuria: et q̄ntum iusta reqrebat emenda. et si vnius pcti mortalis iniuria est infinita q̄ui q̄nta erat oim simul: cū ad qualibꝫ culpam: aut patris iniuriā habuit singularē aspectū Scd̄s respect⁹ erat ad hominē. quia q̄nto di lexit eos qui suū sic offendebāt patrē: tanto dolebat de tali offensiōe. vt claret maior offē sa amici q̄ꝫ extranei. Mastica o hō hic q̄ntuꝫ dilexit patrē suū: ꝛ q̄ntū hominē ꝓpter quē passus est: ꝛ intellige ex his quāt⁹ ei⁹ fuerit dolor ꝛ passio. Ex multis alijs ꝯuinci potest magnitudo acerbissime passiōis que causa breuitatis hic obmitto. Decet tn̄ virū deuo tū hic ꝓfundi⁹ speculari magnitudinem et acerbitatē crudelissime passiōis ꝛ mortꝭ ih̄u xp̄i ꝛ dicere de magno cordis affectu. Domi ne ih̄u xp̄e qui ꝓ salute generꝭ hūani pendēs in cruce magna voce clamasti. ely ely lam azabatani. Da mihi in omni tribulatione ꝛ angustia mea ad te voce magna cordis mei clamare: vt tu me velud a tua misericordia derelictū nunq̄ꝫ reprobari paciarꝭ. Quin tum verbū scribit btūs iohānes. Videns em̄ ih̄s qꝛ iam oīa ꝯsumata sunt vt impleretur scriptura ps̄. lxviij. ꝛ in siti mea potauerūt me aceto: dixit. Scio. Corp⁹ ei xp̄i exiccatū erat ꝛ adustum: ꝓpter qd̄ dicebat ꝓpheta.

Aruit tanquã testa virt⁹ mea: ⁊ lingua mea adhesit faucib⁹ meis. Nã humoꝛ naturał ex istẽs in coꝛpe ei⁹ p sudoꝛꝭ sauguinei effusionem: flagellationẽ: coꝛonationeꝫ: manuũ ac pedũ in cruce ꝯfossionẽ: tot⁹ vł q̃si exhaust⁹ fuit. Ipso aũt clamãte Sicio: dabant ei toꝛtoꝛes vinũ acetosũ mirrha ⁊ felle mixtũ. Cõtemplare nũc hic: q̃lis iste potus fuerit: vere moꝛtifer⁹ ⁊ infernalis. In quo maliciã qua maioꝛ vix esse potuit iudeoꝝ: ⁊ patientiam dñi cui nulla vnq̃ꝫ similis fuit nec erit aduertere est. Chꝛyś de malicia iudeoꝝ Temeritatem eoꝝ qui assistebãt cogita. Etsi decẽ milia habueri⁹ inimicoꝝ: etsi insanabilia passi sum⁹: vidẽtes eos interfici: flectimr. hij vo neq̃ꝫ in hijs que videbãt facti sunt mãsueti: sed seuiebãt magis: ⁊ insaniaꝫ intendebãt ⁊ spongiã afferentes aceto potabãt. Credẽdũ tñ est ꝙ dñs ihs in cruce pendẽs: nõ dixerit sicio ad potũ petendũ coꝛpaleꝫ: qꝛ sciebat se iam coꝛpaliter moꝛiturũ. ß magis nr̃am siciebat salutẽ. qꝛ hãc desiderio feruentissimo ⁊ coꝛdiali sitiuit idest desiderauit. vt nos sitirem⁹ fontẽ viuũ. Nã vehemẽs desideriũ exṗmere ꝯsueuim⁹ p sitim. ps̃. Sitiuit anima mea ad deũ fontẽ viuũ. Unde Berñ. Intm̃ me bone ihu dilexisti: ꝙ q̃si immemoꝛ tui doloꝛis fueris: nõ aũt mee salutꝭ. In cruce eñi

dixisti sicio: et non dixisti doleo. crucē taces sitim clamas. O dñe quid sitis? fidē vestrā: salutē vestram: gaudiū vrm. plus animarū vestrarū q̄ corporis mei cruciatus me tenet. etsi non mei: saltē vri misereminī. Et iterum O bone ihu: coronā spineā sustines: de tua cruce et vulneribus taces: et pro sola siti clamas dicens sicio videlicet redemptiōem et salutem omniū: quia pro omnibus pacior: pro omnibus sanguinē meū patri offero: pro oībus morior. Venite ad me omnes corde cōpuncti: et emēdatiōe ac correctiōe vra recreate et potate mentem meā. Induratus igitur valde est qui domino taliter sicienti potum negat scilicet emendationis et profectus: deuotionis et gratiarum actionis ac laudis. O q̄ grauis tūc illius animū dolor vrgebat: cū videbat innumeros esse qui a peccatis ad penitentiā nunq̄ redirent. quibus nec passiōis sue virtus propter eorū duriciam esset in aliquo profutura. Notandū q̄ in ista potatiōe mystice docemur. q̄ nos vinū deuotiōis admixtū mirrha mortificatiōis carnis et felle amare cōpunctiōis xpo propinare debemus. Talem enim potum ipse sitit: et oblatum libēter gustat: sed nō vult bibere et in se traicere: quia ipse bonorum nostrorum nō eget. Ex nra enim deuotione: mortificatiōe: cōpūctiōe nihil sibi

accrescit: ꝫ talia ab eo grāter gustata: nobis relinquit. quib⁹ omnia ista coopant̄ ī bonū immo ⁊ amara fiūt nobis dulcia merito sue passionis. Qui xp̄o hmōi potū negat dare: veniet q̄ ip̄e petet ⁊ negabit̄ sibi gutta refri gerij: exemplū in diuite epulone. Itē in alio sēsu ꝯtrario ſm augustinū docemur. q̄ nos caueam⁹ ne vinū mirrhatū vl̄ fellitū christo bibendū offeram⁹. qꝛ sicut tūc iudei: ita etiā hodie mali xp̄iani dāt deo bibere amarū po tum. ⁊ xp̄o sicienti salutē animarū: offerunt amaritudinez peccatoꝝ. Quicūqꝫ em̄ recte credūt ꝫ male viuūt: hij xp̄o dant bibere vi num cū mirrha ⁊ felle mixtū. qꝛ vinū xp̄iane ꝓfessionis ⁊ deuotiōis miscent cū felle scan dalose ꝯuersatiōis: In q̄ntuz male viuendo scandalisant eccl̄iam. q̄les sunt p̄cipue mali p̄lati sacerdotes ⁊ monachi ⁊ alie ꝑsone: re ligiōis speciē p̄cedētes. qui specialit̄ ad dei cultū se deuouerūt qui p̄ ceterꝭ xp̄iāis vinū deuotiōis: qd̄ deuz ⁊ homines letificat: deo offerre deberēt: ꝫ ꝑ suā scādalosaz ꝯuersatio nez vinū suū mirrha ⁊ felle maloꝝ exemplo rum miscent: et hoc deo offerūt. Quib⁹ do min⁹ exꝓbꝛat dicēs illd̄ ꝓpheticū. Uinea mea electa ego te plantaui: quomō conuersa es in amaritudinem ⁊c̄. Potuit tunc virgo

benigna filiuz audiēs in cruce dicentē Sicio multis singultib⁹ lacrimis et suspirijs dicere heu heu me: quid video. q̄d audio? O vniuerse creature celi ⁊ terre ām̄iramini paup̄tatē filij mei. Ipse em̄ qui diuinitatis sue potētia saciat angelos: pascit etiā sua ꝓuidentia volucres celi ⁊ pisces maris: bestias et vniuersa pecora cāpi: atq̄ homib⁹ cūctis quotidianū panē distribuit: clamat in cruce Sicio et denegat̄ sibi paululū aque: immo tribuitur sibi pot⁹ amarissim⁹. O fili: fili mi amorosissime cur tibi de meo pectore lac illō porrigere nō valeo: qō tociēs dū paruul⁹ eras suxisti? O fili mi cur nō possuz tibi ministrare in cruce siciēti cibū ⁊ potū quē colo et acu ita diligenter: dū infantili etate eras: acquirebā. poterat etiā tūc illa feruētissima magdalena flendo dicere. O magister care mgr̄ bone ⁊ cur ego indigna distipula tua in hac tāta necessitate tibi subuenire nō possuz? O dānata seuicia iudeoruz cur tanto furore inflāmaris aduers⁹ dominū ⁊ mgr̄m meū? Que ipsi dn̄o ihu ad dolorē accedebāt. Dic igitur o amator ihu in ꝯpassiōe cordis tui. Domine ihu qui salutē nr̄az siciens vino mirrhato ⁊ aceto felle mixto ꝓ me potari voluisti: fac me queso vinū deuotiōis cū mirra mortifica

tiõis carnis ac felle cõpunctiõis tibi digne offerre. Acetũ vero infidelitatis ꝛ scãdali nequaquã bibere vel gustare. Sextũ verbũ scribit iohannes qd fuit Consumatũ ẽ: idest totũ completũ est in opere: quicqd de me lex et ꝓphete p̄dixerãt. ꝛ q̇cquid de me scriptũ erat: videlicꝫ opꝰ redemptiõis hũane: et q̇cquid in mũdo facere debui ꝯsumatũ est ꝛ ꝑfectũ. ac etiã oĩs pena et oĩs pugna: omnisqꝫ laboꝛ ꝛ doloꝛ queꝫ suscipere veneraꝫ est finitus. tp̄s quoqꝫ quo inter hoĩes esse debui ad honoꝛẽ dei patris ꝛ vtilitatẽ hominũ fideliuꝫ est cõpletũ. ꝛ obedientiã quã dedit mihi pater ꝑfecte ꝯpleui. ꝛ q̇cquid debebat fieri antequã moꝛerer factũ est. Acetoso igit̃ et felleo poculo ꝓpinato intulit: Consumatũ est: tã quaꝫ si in gustu aceti ꝛ fellis: totiꝰ amarissime passiõis consumata plenitudo ꝯsisteret Per hoc ei diluitur p̄mꝰ ille male delectabilis gustus. Nã cũ ꝑ gustũ ligni suauis et vetiti totiꝰ nostre ꝑditionis causa extiterit pꝛeuaricatoꝛ adaꝫ: opoꝛtunũ fuit et congruũ ꝑ viã ꝯtrariã inuenire salutis nostre remediũ Et cuꝫ in singulis mẽbꝛis ipsius acutissimaruꝫ passionũ militãtes sagitte crebꝛescerent quaꝝ indignatio ebiberat spiritũ eius: restabat vltima pena: ꝛ decebat vt cibi ꝟbiqꝫ ve-

diculũ nequaq̃ꝫ maneret immune. vt verifi-
caretur illud ꝓphetie. Repleuit me amari-
tudine: ⁊ inebriauit me absinthio. Et notã
dum ꝙ postq̃ꝫ xp̃us omnes penas passionis
sue singillatim ꝑtulerit: ⁊ nihil amplius circa
mortẽ patiendũ restaret: tũc demũ oĩa ꝑ pes-
sa remẽorans: recollegit ea sil' in vnã summã
et obtulit deo patri dicens Cõsumatũ ẽ: q̃si
diceret. Consumatũ est opus obediẽtie quã
assumpsi. Cõsumatuꝫ est opus totius passio-
nis mee: q̃d tibi patri meo offero ꝓ salute ge
neris hũani. Et aduerte ꝙ hec consumatio
nõ fuit sine notabili pena: sicut qui ꝑtransi-
uit multa ꝑicula vl' grauia supplicia: nõ sine
magno horrore p̃t cogitare ea: licet ex alia
ꝑte gaudeat ea in p̃terituꝫ ꝑtrãsiuisse. Talẽ
horrorẽ dolorosuꝫ non dubiũ quin xp̃us ha-
buerit in cõsumãdo oĩa perpessa. nec miruꝫ
q: talis cõsumatio virtualit' vel etiã integ̃li
ter ꝯtinebat in se omnes ꝑtes passionis: q̃s
simul in summa significabat cũ dicebat: Cõ-
sumatũ est. id est sil' sumatũ est. Per hoc do
cemur penitentiã inchoatã ꝯsumare. ⁊ vitã
nostraꝫ fine bono terminare: ac oĩa oꝑa nr̃a
ad virtutũ ꝑfectionẽ ⁊ debitã ꝑducere ꝯsũa
tioneꝫ. Augus. Felix q̃ poterit dicere. cũ ih̃u
ꝯsumatũ est. cũ ih̃u q̃ est alpha ⁊ o ⁊ omniuꝫ

ꝯsumatio. Nō est premi in inchoatōe: sed in ꝯsumatione. Nō datur denariꝰ incipiētibꝰ ſ; finientibꝰ. ⁊ corona nō currētibꝰ. sed ꝑ ueniētibꝰ. Hinc aplꝰ ait Xp̄s factꝰ est obediēs vsq; ad mortē: mortē aūt crucis. Similit̄ et euangelista. Qui pseuerauerit in finez hic salus erit. Dic igitur in deuotiōe cordis tui Dn̄e ih̄u xp̄e qui ꝯsumatiōez totiꝰ cursꝰ tui in carne mortali ꝑ passiones ⁊ mortem ī vna sum̄a deo patri offerens dixisti: ꝯsumatū est Da mihi oīa ꝑ me: opante te: bene acta ⁊ passa ad tuā laudē ꝯsumare: ⁊ consumata ꝑ te deo patri dignant̄ offerri. Septimū v̄buz ⁊ vltimū scribit lucas qd̄ clamauit hora nona. Ubi homo deuotus cogitabit mente lugubri ⁊ deuota: q̄liter siccatur ipse fons vite ⁊ dulcedo cordiū nostroꝝ ih̄s dn̄s nr̄ amātissimꝰ: ⁊ omni ḡtiositate acceptissimꝰ: vēis iam ex sanguinis effusione exhaustis: et viribus deficiētibus: a ppinquans morti incipit oculos lāguescentes deprimere: et facie pallescere. ⁊ quō incipit inclinare caput v̄sꝰ matrem suā q̄si dans ei vale vltimū. vale inquā doloris ⁊ omnis desolatiōis quasi ꝯmē dans ei corpus suū taz crudelit̄ fossum ac laceratū ⁊ dissipatū vndiq;: et quasi nobis patri recōciliatis nūcians pacē. Quo facto cō

clusit vltimũ verbuz cũ clamore valido ꝛ lachrimis dicẽs. Pater in man⁹ tuas. i. in tuã potestatẽ ꝯmẽdo spiritũ meũ. Hoc aũt ꝟbo dicto iclinato capite tradidit seu emisit spiritum: nõ coactus ꝛ inuite: ſ qñ voluit ꝛ voluntarie sine coactiõe expirauit. idest spm̃ extra corpus spõte ꝛ ꝓpria ptãte misit. Augustin⁹ Quis ita dormit qñ voluerit. sicut ihus mortuus est quãdo voluit? Quis ita vestem ponit qñ voluerit. sicut se carne exuit qñ voluit? Quis ita voluerit obit: quomodo cũ voluit obijt? Quãta sperãda vel timẽda est potestas iudicãtis: si tãta apparuit morientis? Nota ꝙ hoc vltimũ ꝟbum dixit nobis in exemplũ dans nobis in eo formam migrandi de hoc seculo neq̃. Ex quo em̃ ipe qui peccatũ non habebat: ꝛ ad hoc venit vt crimina nr̃a tolleret: sic pr̃i animã conmẽdabat: debem⁹ nos in quibus ꝑnceps mundi huius multa q̃ ad eum ꝑtinẽt inuenit m̃lto magis spiritũ nr̃m: ne a dyabolo in eius exitu a corpe cõprehendat̃: manib⁹ oĩpotentis dei ꝯmẽdare. Quod si quis salubrit̃ facere voluerit: prius se ab omnib⁹ diligent̃ expedire siue absoluere debebit: que sibi adeo ꝯmendata accepit. sicut xp̄us ante mortẽ fecit. Temporalia em̃ tanq̃ viliora iam dudũ

cōmiserat iude traditori. Ecclesiā suā petro zelatori. Corp⁹ suū in sacramēto discipulis tradidit. Ipsos quoq; discipulos pr̄i orādo cōmēdauerat. Uestes dimisit militib⁹. Corpus mortale crucifixorib⁹. Matrem suā virginē discipulo eque ỽgini reliquerat. Et sic post hec omnia spm̄ patri cōmēdauit. Ecce formā de hoc seculo trāsmigrandi quā xp̄us nobis tradidit ⁊ in cruce moriēs ꝯfirmauit. Simili igit̄ mō xp̄ian⁹ q̄libet post xp̄m nudus egrediat̄ de mūdo: spolians semetip̄m nō solū habitis: q̄ secū ferre nō p̄t: ſ etiā habēdi affectū ꝑuet. qđ ꝓfess⁹ religiōis oī tp̄e ꝓfessiōis sue cum effectu deo suo semper exhibere tenet̄. Dicat igit̄ q̄lib; deuot⁹ supplici mēte orādo. Dn̄e ih̄u xp̄e q̄ in cruce moriens animā tuā patri cōmēdasti: Da mihi in hac vita tibi spiritualit̄ cōmori. quatenus in hora mortis mee miseraȝ animā in eam tibi digneris habere conmendatam.

Meditatio scđa ferie tertie de peccatis.

Quod sum⁹ ingr̄ti dei beneficijs ex pctis nr̄is euenit: idcirco vt pctā euitem⁹ q̄ maxie deū offendūt de eis scđo loco meditatiōem faciemus. Quod fiet hoc mō. Districte teip̄m iu

dica tractās in te pmo. q̄ntum deo vnūqdq3 pctm̄ displiceat: q̄ntū q3 horreat τ detestetur Ut aūt hoc meli⁹ sētire valeas: diligēter rumina: τ donec ex affectu sēcias: studiose pertracta: q3 adeo displicuit deo supbia vt nobilissime q̄ndā creature sue nō parceret: ꝫ ipā de celo ꝓiecit. Uñ ipam nō odiret nisi ꝓpt pctm̄. ꝫ amaret si pctm̄ nō fecisset. Sapiētie .xj. Diligis oīa q̄ sūt τ nihil odisti eoꝝ q̄ fecisti. qd intelligēdū ē nisi ꝓpt pctm̄ adiūctū qd ipē nō fecit: Uñ ꝓpt vnūqdq3 tale. ipm magis tale: ex q̄ ꝯstat viciū magis exosuz esse deo q3 dyabolū. De⁹ eñ nō habet tā bonuz amicū ī celo τ in t̄ra quem nō hꝫet odio vsq3 ad mortē: si pctm̄ ī eo īueniret mortale. Uñ petro: q̄ ardēti⁹ xp̄m amauit ceteris: nō pepcisset si in pctō negatiōis decessisset. Cogita an tibi parcet: q2 forsitā melior aut nobilior es: neq̄quā. Cogita q3 adā ꝓpt iobediētiā expulit d padiso τ totū gen⁹ hūanū originali iusticia spoliauit. ꝓpt luxuriā subuertit zodomā, gomorrā. τ ī diluuio pene totū mūdz submersit. τ plura talia his silia recitat tibi diuina scriptura. Cogita q3 tm̄ deo peccatū displicuit: q3 poti⁹ ipse voluit moriens satisfacere ꝑ peccato ade. q3 ipm scdm suā iusticiaz dimittere impunitū. Uñ dc⁹ pꝛ dicit.

ꝓpter scel⁹ ꝑli mei ꝑcussi eū. Nomē videt tibi odisse peccatū. cum filiū suū ꝯsubstantia lē: gladio acerbissime passiōis voluit trāsuerberari. ⁊ non solū: ꝫ et dulcissime matris ei⁹ cor gladio acerrime ꝯpassiōis matrij sari. hic est ꝙ Aug⁹. sup paulū ad Colli iij dicit Innocēs occiditur peccatum crucifigitur. Maximū quippe odiū est: cū quis vt se vindicet: etiam ꝓprio filio nō parceret vsqꝫ ad mortē. Si aūt adeo duri cordis es: vt ex hoc adhuc nō expauescas lapsum tuū: sic forma meditatiōez tuā studiose ꝑtractās: ꝙ diuina iusticia aliter iudicare nō potest: q̄ꝫ opa tua merentur. Est eñ de⁹ infallibilis quedā eqtas: incōuertibilis atqꝫ indeclinabil: nō minus pena maloꝝ q̄ꝫ gloria bonoruꝫ. Certus igit esto ꝙ reddet tibi ſm opera tua. nec relinquet aliqḋ malū in te impunitū. Attende deniqꝫ ꝙ nihil potest hoī nocere nisi ꝑ pctm̄ neqꝫ dyabolus neqꝫ mūdus. neqꝫ infirmitas neqꝫ mors neqꝫ alia aduersitas. Uñ. Nulla nocebit aduersitas si nulla dominet iniquitas. Ecclesiastes. viij. Qui custodit p̄ceptū nō experietur quidq̄ꝫ mali. Ro. viij. Scim⁹ qm̄ diligētibus deū oīa coopantur in bonuꝫ Dyabolus aut ꝑsequutor quicūq̄ꝫ nō potest nocere: imo cum ꝑsequitur: fabricat coronā

ppetuā. Versi. Jocundū dei iudiciuz q ille supbus malleator nesciēs: eis coronas fabricat eternas: oēs impugnādo ⁊ omnib⁹ succūbendo. Hoc multiplicit patet in vitaspatrū Itē dauid Supra dorsuz meū fabricauerūt peccatores. supple coronā ppetuā. Ecci. xxj. Quasi a facie colubri fuge peccata. ⁊si accesseris ad illa suscipiēt te. Dentes leonis dētes seius interficiētes animas hominū. nec solū animas sed et corpus. Unde sequit. Quasi romphea bis accuta homīs iniquitas. bis accuta dicit. q₂ interficit corp⁹ ⁊ animā. Sequit. Plage illi⁹ non est sanitas: intellige post vitā illā. Uñ multa paucis ɔcludēdo. Peccatuz oīa bona aufert homini. et omnia mala infert. Aufert em̄ deū: regnū eternum bona ecclīe: bona ppria: et seipm̄: q₂ in seruitutem dyaboli trāsit. Unde magis esset eligendum simplicit nō esse: q̄ȝ in peccato esse. Jere. ij. Scito ⁊ vide q̄ȝ malum ⁊ amaruz est reliquisse te dominū deum tuum ⁊ nō esse timorē ei⁹ apud te dicit domin⁹ exercituum. Si hec int⁹ reuolueris: nō credo q̄n timore ɔcutteris: horrore obstupescis. His ɔsideratis fiat mēmoria ⁊ in medium pducant omnia peccata tua ḡuia maxīeq₃ maxima. Cogita q̄ȝ mlta peccata ɔmisisti. pene em̄ omni die

oī hora ğuit deliqsti. Quis nūerabit quot pctā cōmisisti corde ore ⁊ ope: Deīde pcurre singula ⁊ vide ꝙ ğuia sint: qb⁹ deū oīpotentem ⁊ terribilē iudicē: patrēq dulcē pium ⁊ benignū: qui ꝓ te tāta fecit ⁊ sustinuit: offendisti: ⁊ qdamō ſm ap̄lm iterꝫ crucifixisti. deinde reuolue ꝙ sint quedam eorum turpia maxīe q̄ntū ad carnalia. q̄ tn̄ magꝭ succincte debes trāſcurrere: ne immūda subrepat delectatio immorāti. Quāuis etiā iā ad dn̄m esses ꝯuers⁹: nō tn̄ hāc vilipēdas memoriaꝫ pctōꝝ. Sꝫ ⁊ tūc adde vt etiā sūma diligētia ꝯtractes peccata tua q̄ post ꝯuersionē cōmisisti. Cogita singula vitia quib⁹ adhuc sordes. Cogita in singulari de supbia tua q̄nta est. q̄ntū ꝯcupiscis honorē laudes desideras ad altū statū aspiras aut ꝙ illibēter sperneris aut depͥmeris qđ est signuꝫ supbie. Cogita ꝙ tepide: ꝙ infructuose tot annos in diuino officio expendisti. vix scis inuenire ꝓfectū Rumina quomō te habueris circa tēporalia an nimis auide ꝯcupisti: an vsus fuisti ⁊ nō meruisti: ⁊ qūo obtinuisti. An nimis pō pose aut luxuriose ꝯsumpsisti. aut etiam in illis nimis delicate vixisti. aut nimis parc⁹ erga pauperes fuisti. Item quomō in statu tuo te habuisti. an satis fecisti. an neglexeris

aliqua que in animam tuā redundant. Hec igitur et his similia cū peccator in cogitatione reuoluerit et se timore ꝑcussum ꝛ dolore interno ꝑfusum senserit: tunc cor suū humilime ꝛ dolore plenū immediate dirigat ad dominū deum suū: orationē faciendo: ꝛ ipius bonitatem et misericordiam cū summo desiderio implorando. mutationem vite et emēdationem morum ꝓmittendo. ꝛ ꝓmissionē dei adiutorio adimplendo. Hanc tamen formulam meditandi aut similem ita debes dirigere: vt non incidas in desperationē: sed inflammaris ad satisfactionem ꝛ emendationem. vt ꝓmptus ad omnem laborē et omnium passionum tollerantiam efficiaris.

Ut autem virium anime tue destitutionē ex peccatis generatā melius cognoscas immo etiam vt generaliter omnia vitia et passiões euidentius sentias: debes nōnū q̄ꝫ tempore oportuno aliā de te ꝛ toto statu tuo facere diligentem discussionem ꝛ studiosam examinationem: ꝛ primo in interiore hoīe. Uide ad quid vires anime mouentur q̄ꝫ: lōge q̄ꝫ ꝓpe ſm id qđ debēt: vł ſm id qđ tibi a deo date fuerunt. Examina rationem: cogita an nō sit in multis erronea. an nō curiosa et occupata vanis: relinquens salubria.

An nō decepta suis credēs diffinitiōib⁹: nō ꝯsentiēs humilib⁹: ⁊ ita ꝑtinax. An nō supꝑba credēs seipam esse aliquid: cum nihil sit. melioribus se ꝑ̄ferens nolēs doceri. Deinde examina memoriā. Uide q̄les meditatiōes frequēti⁹ habeas. Nā qđ plus diligis vel times, inde frequentius cogitas. Deinde examina appetitus tuos. Cogita vnde tristaris vnde turbaris: vñ gaudes ⁊ letaris. Quid speras ⁊ quid odis: ⁊ tunc bene videbis: q̄ꝫ longe sis adeo prolapsus. Uide q̄les bestie ascendere soleāt vim tuā ꝯcupiscibilē. vtrū gula luxuria auaricia. Uide q̄les fere trāseant ꝑ irascibilē: an leo suꝑbie: canis iracūdie basilisc⁹ inuidie. Deinde examina hominē exteriorē. Nam motus in ordinati exterioris homīs: sunt indicia interioris deordinati. Uide si nō sepe excedis ꝟbis duris: detractorijs: adulatorijs: vaniloquijs. vel ml'tiloquijs Itē an cū oīb⁹ caritatē tēeas: an nōnū q̄ꝫ ledas ꝯsciēcias alioꝝ scādalo: iq̄etudie: vl' nouitatum ꝑ̄sumptiōe. Itē an feruebas zelo ad alios caritatiue ammouēdo: vel etiā hūiliter increpādo. vel potius eos in turpibus fouēdo. Itē si op⁹ tibi cōmissum studeas fideli'r adimplere. Itē examina te de lectiōe meditatiōe: oratiōe: ⁊ sic de alijs: quomō in

singulis hmōi te habeas. Ex his teipm̄ studebis cognoscere. ꝛ inde vitā tuā in melius ordinare.

Meditatio prima ferie quarte de penali domini iesu expiratione.

q Varta feria primo ꝯtemplāda venit deuota mēte penalis domini ihu expiratio. que inter oēs penas xp̄i acerbissima fuit. quia int oīa terribilia terribilissimū est mors. ꝑpter naturalē inclinationē anime ad corpus. Et fuit specialis rō in xp̄o de tali anima et tali corpe cui vtriqꝫ diuinitas vnita fuit in vnitate suppositi. Nam omnes pene p̄cedentes quāq̄ꝫ maxime fuerint: nō fuerūt tn̄ nisi dispositiue ad sepationē anime a corpore. ideo sequitur illā sepationem penalissimā fuisse ex eo ꝙ omnes alie ad illam: vt sequeret: ordinate fuerūt. Et quāq̄ꝫ christus potuit animam tradere qn̄ voluit: creditur tn̄ hoc nō fecisse donec oēs pene taliter in eū seuissent immo magis: vt si fuisset purus homo expirasset. Et sic cū omnia ꝯsumata fuissent. aīaꝫ ꝑpria potestate emisit. Et licet hec meditatio sequatur oēs alias de domini passiōe: ita ꝙ deberet merito eē vltia ꝛ sabbato ascribi qꝛ tamē tūc fiet meditatio de cōpassione ma-

tris iesu: ideo huic ferie quarte ascribitur tractāda. Unde nō est magna vis qñ vna vel alia masticetur dummodo nulla omittatur. Circa hanc aūt penalem expirationem quinqȝ veniūt cōsideranda. Primo qȝ caput inclinauit. Scdo orauit. Tertio fleuit. Quarto valide clamauit. Quinto mox aīa eius diuinitati vnita ad inferos descendit. De primo vide qȝ inclinauit caput quasi dans nobis osculū pacis et reconciliatiōis cū deo patre: quem fecit nobis placabilem p suam amarissimā passionem et mortez. Cryſ. Caput inclinauit: vt ex modo moriēdi ostenderet qȝ moriebatur ex obediētia patris. Ex inclinatiōe enim capitis quis ostēdit se velle obtempare vel obtēperasse. Bern. Respice fidelis anima christū in cruce pendētem. Vide inclinationem capitis ad osculū recōciliatiōis. extensionem brachiorū quasi ad amplexū: lateris apertionem ad premiuz. Spiritum etiā capite inclinato emisit: pre nimia paupertate. que vtiqȝ via est qua itur ad astra. Unde in euangelio dicitur. Beati pauperes ꝛc. In magna enim paupertate natus est: In maiore cōuersatus in hoc mūdo. demuz in extrema paupertate de mūdo exiuit. Unde dicere potuit: Nudus egres-

ſus ſum d̄ vtero matris mee: nud⁹ reuertar Secundo orauit. Dicit em̄ apoſtolus ad hebreos quinto. Qui in diebus carnis ſue: id eſt: in diebus mortalitatis et paſſiōis ſue: preces ſupplicationeſq̄ʒ cum clamore valido ⁊ lachrimis ad deū offerēs exaudit⁹ eſt pro ſua reuerētia. Dicit preces p̄ malis remouēdis. ſupplicationes p̄ bonis obtinēdis: et dicit cuʒ clamore valido et lachrimis: id eſt: efficaciſſima intentione et affectu obtinendi. Nam oratio cordis intētionem requirit magis q̄ʒ p̄nunciationem vocis. Unde apparet xp̄i erga nos maxima benignitas ⁊ intēſiſſimū deſideriū vt ſua paſſio in nobis fructificaret. Quaſi tali intēſiſſimo deſiderio volēs vt ſua paſſio et mors quam ſic orando ſupplicādo lachrimādo et clamando p̄ri obtulit: pro peccatoribus ſemper intercederet apud ip̄m et eſſet efficaciſſima interpellatio. Bern̄. Aſcēdit xp̄s in altū crucis vt ab omnibus videret̄: Uoce magna clamauit vt ab oībus audiret̄: Clamori lachrimas addidit vt ei hō cōpateret̄: Qui ad ei⁹ vocē nō excitat̄ ad clamorē nō cōpūgit̄: ad lachrimas nō cōpatit̄: grauior eſt t̄ra et fetidior ſepulchris. Tertio cōtēplare q̄ etiā flēdo ſpiritū tradidit q̄r ſemp̄ i eo maior cōpaſſio fuit q̄ʒ paſſio.

Unde nūq; fleuisse legitur pro sua passiōe. pluries aūt et q̄tiēs fleuit: ex sua sup nos fleuit cōpassione. vt patet ꝯsiderādo q̄tiens et q̄re fleuit. Fleuit ergo domin⁹ ih̄s in cruce moriēs ex magna cōpassione: attendēs ꝙ licet passio sua sufficeret ad redēptionē oīm hominū: effecit tñ heu redēptionē paucoꝝ respectu saltem damnādoꝝ. Et hoc est qđ ipe dixit in cōsecratione sanguinis sui cū ait qui p multis effundet. q: sanguis ille non fuit effusus p omnib⁹ q̄ntū ad efficientiam licet p oībus effusus fuerit q̄ntum ad sufficientiam. Unde cōqueriť dñs p Jeremiā iiij. dicēs. Aspexi terrā ⁊ ecce vacua erat. ⁊ celos ⁊ non fuit lux in eis. Ac si diceret. Aspexi terrā: idest terrenos homines ⁊ vacui sunt a cōsideratiōe penaꝝ mearum. nec solū illos: ꝫ ⁊ celos aspexi: idest bonos q̄ celestē vitam habere vidētur: ⁊ nō est lux in eis scʒ cōgnitiōis saltē in plerisq; eoꝝ ad habēdā memoriā ⁊ cōpassionē mee passiōis ⁊ mortis Et Cryſ. in ꝑsona xp̄i homines alloquiť dicens. Ego ꝓpter vos homo fact⁹ sum: ꝓpť vos illusus cesus crucifixus. ⁊ vbi queso est tātarum iniuriaꝝ mearum fructus: vbi preciū sanguinis mei quē effudi p redemptiōe vr̄a: Et tu respōdebis ei in spiritu dicens:

Certe dñe ihu in emendatione vite mee precium tui sanguinis est. et tāte retributio caritatis. Sed heu pauci sunt qui bene se emendāt Cōsidera igit̄ q̄ penalis fuerit xp̄i mors ex fletu: cū fletus nō nisi ex amaro corde ortum habeat. O dure ceruicis attende et cōtremisce: q̄ tu adeo durus es q̄ peccata tua te nō mouēt ad fletū: cum tñ domin⁹ et deus maiestatis p̄ tuis fleuerit delictis adiūcta feruentissima oratiōe. Si eñ rex vel imp̄ator fleret tuā insaniam: nōne magnū tibi videretur: q̄nto magis si deus tuus. quē si nō attenderis et ingr̄tus fueris: cogita q̄bus merito dignus eris penis. Dic igit̄ deuota mēte Dñe ihu qui in ara crucis p̄ nobis orando acerbissime fleuisti: Da mihi queso p̄ gratiā tuā dictis et factis nūq̄ te offendere: sed semp̄ amarissimā passionē tuā et despectissimam mortē: aliaq̄ innumera bñficia tua in me collata p̄ oculis mētis habere: q̄tenus horū oīm recordatiōe spiritus me⁹ feruore deuotiōis accensus: lachrimas amarissimas compassionis: vel certe debite g̃titudinis et ardentis in te amoris in cōspectu tuo effundere possim. Ne ex illis sim quoꝝ in cruce dānationem deplorasti. Quarto intuere q̄ cum clamore valido expirauit: qđ nō ho-

minis ſ dei eſt. Nos eñ cū nulla vel valde ima voce morimur: qui de terra sum⁹. Qui aūt de celo venit ſup oēs eſt q̄ ꝛ ꝓpria vōte ſpm̄ tradidit clamās expirauit. Uox illa nō fuit naturalis ſ miraculoſa ſeu v̄tute diuinitatis. q2 homo magno et lōgo cruciatu afflictus morti ſic ꝓpinquus nō poſſet ſic clamare v̄tute nature: ideo dei virtute clamauit.

Hic nota q̄ eadē hora qua p̄m⁹ homo peccauit: ſecūdus ſcȝ xp̄s expirauit. prim⁹ peccauit poſt meridiē. q2 mox vt peccauit: vocē dn̄i ambulantis ad aurā poſt meridiē audiuit: ꝛ tūc eadē hora ſecūdus expirauit. Uñ qua hora adam primus peccando mortem huic mundo induxit: eadeȝ hora ſecūd⁹ adā mortem moriendo deſtruxit. et qua hora illi paradiſus eſt cōcluſus: eadem hora iſte aperuit. Fuit autem ita magnus et validus iſte clamor: q̄ vſq3 ad infernū auditus fuit ꝛ celū terramq3 tremere fecit. Sol eñ ꝑ eclipſim ſupnaturalē nobis quaſi cōpatiendo flere apparuit. Unde et tenebre facte ſunt in vniuerſa terra: quando dominus lucis tenebras mortis ſubijt. Audiuit ꝛ clamorem iſtū velū tēpli qđ ꝛ tūc a ſummo deorſum ē ſciſſū qđ vtiq3 nō hūanit⁹ ſ ꝑ angelū creditur eſſe

factū. designans p talem scissionē pphetiā Danelis impletā qua lōge ante pdixit. Cū venerit sanct⁹ sanctoꝝ: idest verus messias xp̄s deus ꝛ homo: cessabit vnctio vr̄a. O iudei mente excecati: corde indurati. qm̄ ex tunc excidit a vobis omnem vnctionem. scilicet regnum et pontificum et prophetarum de quibus omnem habuistis honorem. Itē hac voce terra mota est et tremuit quasi non valens ferre dominum suum pendentem et morientem: quasi condolendo sue morti. et in signum quo abijciendi et eiciēdi sunt. Et petre scisse sunt in signum conuersionis gentium. et in maximam confusionem nostram pro duricia cordis nostri. qm̄ creature ille insensibiles: pro quibus christus passus non est: sibi in morte conpatiebantur. et nos miseri et miserabiles cum simus rationabiles pro quibus ipse talia sustinuit: corda nostra lapidea ad sibi conpatiendum emollire non possumus. Item et hunc clamorem audiuerunt sepulchra mortuoruꝫ. quia aperta sunt In signum ꝙ mortis claustra erant reserata et ꝙ resurrectio christi et aliorum erat propinq̄. In hui⁹ signū debem⁹ corda nr̄a apire p purā contritionē integram confessionē: et

dignã satisfactionẽ. ne fetidiores sim⁹ sepul
chris mortuoꝝ in cõspectu dei. Hec magni-
tudo signoꝝ significat vt xp̃m crucifixũ: do-
minũ suũ celũ ⁊ terra et oĩa que in eis sunt
demõstrẽt. Leo papa. Pendẽte siqdẽ a pa-
tibulo creatore: vniuersa creatura conge-
muit. debebat hoc testimõiũ suo mũs actori
vt in eius occasu vellẽt vniuersa finiri. Ec-
ce q̃nta nũc apparet ei⁹ maiestas: cuius parũ
ante apparuit tãta infirmitas. Aug⁹. ad xp̃m
loquẽs. Quãq̃ tu iudiceris vt malefic⁹: cru
cifigari vt flagicios⁹ ⁊ ipi⁹. q̃uis videari a dõ
derelictus: nõ desunt miracula: nõ deest vir
tutũ habundãtia. Cryß. Intende q̃nta signa
fecit. hoc quidez e celo: hoc aũt in terra: hoc
in ip̃o templo: simul quidẽ angustiã suaz de
monstrãs. Etenim ire dei magne erant que
fiebãt. ⁊ nõ simpliciter quidẽ signa: ß et furo
ris signa vniuersa erãt. O q̃ntum pia mat̃
eius tunc dolebat qñ hec fieri videbat. hec
Cryß. Aug⁹. Cogitare libet q̃ntus dolor tũc
fuerit matri cũ sic dolebãt q̃ insensibilia erãt
Non lingua loqui nec mẽs cogitare valebit
quanto dolore tenebatur tunc anima marie.
hec aug⁹. Quinto cõtemplare Quomõ
x̄p̃us cum expirasset mox ei⁹ anima: deitati
vnita: ad inferos descendit: portas inferi

fregit: et cum multitudine angelorum limbum sanctorum patrum intrauit. Aug⁹. in ſmone. Mox vt christus spiritum tradidit vnita sua diuinitati anima ad infernorum profunda descendit. cumq̄ tenebrarū terminum quasi quidam depredator splēdidus et terribilis attigisset: aspiciētes eum impij ac tartaree legiones territi inq̄rere ceperūt dicētes. Unde est iste tam fortis: tam terribilis: tam splēdidus: tā p̄clarus? mūdus ille qui nobis subditus fuit: nunq̄ nobis talem misit mortuū: nunq̄ inferis talia munera d̄stinauit. Quis ē iste qui sic intrepidus nostros fines ingreditur? et nō solū nostra supplicia non veretur: verumetiā et alios vinculis nostris absoluit. Ecce ipi qui sub nostris solebāt suspirare tormētis: insultāt nobis de perceptione salutis: et nō solum iam nihil verentur: sed insup nobis minantur. Nunq̄ hic sic mortui sup̄bierunt. Nec aliquando sic leti potuerunt esse captiui. Ut quid huc istū adducere voluisti o princeps noster? perijt omis leticia tua. in luctum cō-uersa sunt gaudia tua. Dum tu xp̄m suspendis in ligno: ignoras quāta damna sustineas ī inferno. Post istas crudeliū voces infernaliū: ecce innumerabiles sanctorū populi

lachrimabili voce clamãt. aut potius letabũ da voce eius ꝓuoluti pedibus dicebãt. Aduenisti desiderabilis quẽ expectabamus in tenebris. Qui ergo ꝓ nobis descendisti ad inferos: noli nobis deesse cũ reuersus fueris ad superos. Hic deuota mente cõsidera cum q̃nta leticia sancti patres cum ip̃o dño et angelis ei⁹ in limbo vsq; in diem resurrectiõis demorati sunt. ꝛ dic corde humiliato ꝛ magno desiderio. O domine ih̄u ĩfunde obsecro mihi peccatori multitudinem caritatis tue vt nihil terrenũ nihil carnale desiderẽ. sed te solum sup̱ omnia diligam. et penitus renuat cõsolari anima mea nisi in te dulcissimo deo meo. Scribe queso digito tuo in tabulis cordis mei memoriã eorum q̃ pro me ptulisti: nulla vnq̃ obliuione delenda. vt ea semp̱ pre oculis habeam et delecter nõ solũ cogitare illa: sed etiã si necesse fuerit ꝓ modulo meo tollerare. Dulcescatq; mihi nõ solum tibi ex viribus omnib⁹ obsequi. sed et ꝓpter te cõtumelijs affici: aut etiam morte turpissima si necesse fuerit cõdemnari.

Meditatio secunda ferie quarte de sero habenda duplex erit. videlicet de extremo iudicio generali: ꝛ pticulari. ꝛ p̃mo d̃ gñali.

m Editare o homo et a mēoria tua nunq̄ȝ recedat illud durū terribile et districtū extremum iudiciuȝ vt ex eius amara memoria amarescant omnia dulcia. Cogita igiť quant⁹ timor: q̄ntus clamor : q̄ntaqȝ turbatio: cū tuba archāgelica sonuerit: cum fulgura terribiliter splendescēt: tonitrua mugiēt: cuȝ ad terrendum peccatores sol obscruabiť: et luna nō dabit lumen suū . cogita q̄nt⁹ tremor peccatorē tūc inuadet. Cogita q̄liter vniūsi mortui resurgēt : tractātes vnusquisqȝ secū q̇d boni egit vel mali . Et boni q̇dē cū ineffabili leticia expectabūt iudicē. Jniusti aūt indicibili terrore timebūt de aduentu et facie iudicis dicētes illud Lu. xxiij. Mōtes cadite sup nos ⁊ opite nos a facie iudicij. Deinde speculādo occurre ⁊ vide iudicē venientem cū potestate magna: cuȝ senioribus populi. comitātib⁹ angelis vniuersis ⁊ sanctis. Deinde reuolue amarū illud diuortiū cū sepāť oues ab hedis. Trāsforma in te affectū eoꝝ q̇ a sinistris sunt quibus dicetur. Jte maledicti ⁊c̄. Et considera iudicis inflexibilem seueritatē: iudicādorūqȝ miserabilē calamitatē. Unde iudicis seueritas tanta erit: q̄nta nec v̄bis exp̄mi nec mente poterit cogitari.

Omnia eñ iudicia ab origine mūdi sup ge-
nus hūanuz habita: sunt quasi stille situle re
spectu furoris ⁊ seueritatꝭ que in iudicio ex-
hibebit. fuerunt tñ nihilominꝰ magna. Nō
ne magnā seueritatē exercuit qꝛ p morsu po
mi: adam de padiso expulit. Itē totū mūdū
exceptis paucis diluuio deleuit. mlta milia
hominū p vna blasphemia occidit. Dathā
et abiron cū suis cōplicibꝰ p murmure tra
absorbuit. ⁊ multa similia. Hec tamē omnia
in scriptura nomiātur quasi stillatiōes fu-
roris: respectu illius abissi qua se totū in fu-
rorem ⁊ seueritatem effundet. q̄ tātum inter
se distāt q̄tum guttula roris ad abissuz ma
ris. Ideo. ij. Paralipo. xxxiiij. dicitur. Stil
abit furor meꝰ sup locum istū. De hac seue-
ritate dicitur Esa. xxx. Ecce nomē domi ve
niet de longinq̄. ardens furor eius ⁊ grauis
ad portandū. labia eiꝰ repleta sunt indigna
tiōe: et lingua eiꝰ quasi ignis deuorās: ⁊ spi-
ritus eiꝰ velud torrens inundās vsqꝫ ad me
dium colli ad pdendas gentes vsqꝫ ad nihi
lum. Hunc furorem p̄uidit Iob eiusdē xiiij.
dicēs Quis mihi tribuat vt in inferno pro-
tegas me et abscōdas me donec ptrāseat fu-
ror tuꝰ. De huius diei tremore dicit Sopho
nias. p̄mo ca. Dies illa dies ire: dies tribu-

latiōis ꝛ angustie: dies calamitatis ꝛ miserie dies tenebrarꝫ ꝛ caliginis: dies nebule ꝛ turbinis: Dies tube ꝛ clāgoris. Sup q̄ Gregori⁹ Pēsate fratres carissimi extremi dieꝫ iudicij sup corda reꝓborū q̄nta asperitate vidit ꝓpheta amarescere: quē tot appellationi nō valet explicare. Hui⁹ furoris ꝛ indignationis dei ira: adeo inflexibilis erit ꝙ omnium sanctorꝫ vsqꝫ ad effusionē sanguinis supplicatio: non valeret vnā guttulā gratie impetrare. Hui⁹ aūt rigoris triplex causa est. vt videlicꝫ v̄itas conseruetur. vt iusticie nō derogetur. ꝛ vt iudicis sentēcia approbetur Primū patet qꝛ veritas duplex iuramētuꝫ fecit in veteri et nouo testamēto: vt incaute ad iudicium veniētibus gratiā nō exhibeat Vn̄ Esaie. xlv. dicit dominus. In memetip̄o iuraui: egredietur de ore mee iusticie v̄bum et nō reuertetur. Glo. Iurat dominus p semetip̄m vt omne verbum qđ loquit̄ fixū stet ꝛ firmū ꝑmaneat in irrefragabili veritate. Itē Iere. vij. Noli orare pro populo hoc nec assumas ꝓ eis laudem ꝛ oratiōem: ꝛ nō obsistas mihi qꝛ non exaudiā te. Idem. xv. Si steterit moyses ꝛ samuel corā me: nonmine illorꝫ duorꝫ omnē cetū volēs intelligi. nō est anima mea ad populū istū. viuit domin⁹

eijce illos: a facie mea egrediātur. Sic̄ et alia mul ta alia. Similit' in nouo testamēto iuramen to se cōstrinxit dicēs Math. v. Amen dico vobis nō recedent inde donec reddāt nouis- simū q̄drantē. Si ergo veritas: q̄ de⁹ est: mē- tiri nō poterit. q̄nte veritatis iuramentū dei existat. cōsideret q̄ pt Secūdo ex hoc ira dei inflexibilis patet: ne iusticie derogetur Habet em̄ iusticia dei temp⁹ debitū vt futu rū: sicut misericordia p̄sēs. Et sicut nulli manenti in corpore in p̄nti tempore negat̄ misericordia debite petēti: sic iusticia in tpe iusticie omnib⁹ exhibet̄. ps̄. lxxiiij. Cū acce pero tempus iusticias iudicabo. Unde qui dam sanctus. Quere misericordiā si nō vis sentire iusticiā. Propter qd̄ dicitur Esaie. lv. Querite dominū dū inueniri p̄t. Greg⁹ Nequaq̄ in tpe iusticie veniā inueniet. q̄ i tpe misericordie veniā nō q̄siuit. Tertio de⁹ iu dex nō flectit̄: vt sententia ab eo tam solenni ter p̄lata ab omnib⁹ approbet̄. Cū domin⁹ q̄ in Exo. xxiij. p̄cipit. paupis nō miseberis in iudicio: necesse ē vt p̄m⁹ faciet qd̄ p̄cipit. Iu dex ei in q̄ntū iudex p̄cib⁹ nō flectit̄: nec mūe re corrūpit̄: nec misericordia mollit̄. s̄ iustu iudiciū iudicabit. De iudicandorū misera- bili calamitate: q̄ ex his claret. dicit Aug⁹.

Idem Gregorius in omelia. Quam angu ste erunt vie reprobis vndiqꝫ Superius erit iudex iratus: subtus horrendum chaos A dextris peccata accusantia: a sinistris infi nita demonia ad suppliciuꝫ trahentia Intus vrens conscientia: Foris mundus ardens. Retro vita detestabilis. Ante iudicium si ne misericordia. Miser peccator sic dep̄hēs⁹ q̄ effugies? apparere erit ītollerabile: latere im possibile. O q̄nt⁹ eoꝶ tūc erit plāct⁹: q̄nta af flictio: q̄ntusqꝫ meror: cū videbunt multitu dinē electoꝶ. Tūc: vt sapientie. v. dicitur: stabunt iusti in magna constantia aduersus eos qui se angustiauerunt ⁊ qui abstulerunt labores eorum. Videntes turbabuntur ti more horribili et mirabuntur in subtatione insperate salutis ⁊c̄. Et nota ꝙ tria augent eorū calamitatem miserabilem. videlicꝫ ac cusatio: testificatio: artatio. Tres erūt accu satores. Prim⁹ dyabol⁹ q̄ dicet. Eq̄ssime iu dex iudica istū eē meū: q̄ noluit eēt tu⁹ Tu⁹ erat ꝑ naturam: meus fact⁹ est ꝑ maliciam. Me⁹ ꝑ culpā: qui noluit esse tuus ꝑ gratiaꝫ. Apoc. xij. Accusabat illos ante cōspectū dei nr̄i die ac nocte. Tūc cognoscēt miseri pec catores ⁊ fatui ꝙ ǧuiter errauerūt acquies cere dyabolicis ꝑsuasiōibus. Secundus ac

cusator erit ꝓpriũ scel⁹. Nam vt inqt Rich ard⁹ in . iiij. dist. xliij. In iudicio cognescet q̄libet hō peccata que fecit tam iusti q̄ꝫ re ꝓ bi. Mali vt ampli⁹ crucie͂tur. qꝛ nō penitu erũt. Boni vero cōsolabuntur: et hoc ex co gnitiōe remissionis ꝛ indulge͂tie qꝛ penitu erũt. ꝛ sic diuinā misericordiā collaudabũt Nō solũ aũt ipimet: ẜ singillatim vnicuiqꝫ manifesta erũt omnia bona ꝛ mala. Itē san ct⁹ bonaue͂tura. Tũc illuminabũtur absco dita tenebrarum: tũc reuelabũt̃ abscondita cordiũ: tũc libri pandent̃ consciētiaꝝ: ꝛ ipe apiet̃ q̄ dicit̃ liber vite. Quo fiet vt sibet in instāti omniũ oīa secrera omnib⁹ taꝫ certitu dinis claritate patefiant: vt contra testimo niũ veritatis in xp̄o loque͂tis: consciētie cu iuscũqꝫ pariter contestātis: null⁹ prorſ⁹ in fi ciēdi defendēdi excusandi subterfugiēdi lo cus pateat: q̄n recipiet vnusq̄sqꝫ iuxta opa sua. O q̄nta confusio peccatorũ. Sed noti cia illa peccatorũ. q̄ fecerũt electi non gene rabit eis penam vel ignominiā nec confusi oneꝫ: q̄nimo cedēt ad eorũ gloriā ꝓpter pe͂i tentiam. Manifestatio ꝫ peccatorũ q̄ntũ ad reprobos: non q̄ntũ ad iustos erit accusatio

Tertius accusator erit totus mũd⁹. Vñ Cryſ sup Math. In illla die vlcionis nihil

est qd rñdeam⁹: vbi celũ ⁊ t̃ra/aq̃/sol ⁊ luna
dies ⁊ noctes ⁊ tot⁹ mũd⁹ stabũt aduersum
nos in testimoĩum pc̃tõꝝ nr̃oꝝ. Sap. xvj
Creatura tibi creatori deſuiẽs exardescet in
tormẽtũ cõtra iniustos. Eiusdem. v. Arma
bit creaturã in vlcionem inimicorũ. Unde
cũ oĩs creatura creata sit ad nobis ſuiendũ:
eadem nos psequit̃ ad creatoris sui iniuriã
vlsciscendã. Secundum qđ auget calamita
tem est testificatio. Tres em̃ testes habebit
cõtra se peccator. Unũ supra se deũ cui oĩa
nuda ⁊ apta sunt. Ad heb. iiij. Secũdũ intra
se scʒ cõscientiã que etiã oĩa cognoscet vt pa
tuit. Tertiũ iuxta se scʒ propriũ angelũ sibi
ad custodiã deputatũ. qui tanquaʒ conscius
omnium que fecit: cõtra eũ testimoniũ phi/
bebit. Job. xx. Reuelabũt celi. i. angeli.
iniquitatẽ eius. Tertiũ est artatio. Arte em̃
erũt tũc ⁊ stricte vie omniũ peccatorũ. qñ nõ
poterunt negare/nõ excusare/nõ appellare/
non fugere/nõ impetrare veniã. O q̃ flebi
lis erit tũc damnatorũ cõditio. Nõ valebũt
p̃ces/nõ clamores/non gemit⁹/nõ parẽtes/
nõ amici/nec quid q̃ aliđ. Bern. Ueniet di
es iudicij vbi plus valebũt pura corda q̃ a/
stuta ṽba: plus cõsciẽtia bona q̃ marsupia
plena. O q̃tũ cõtristabuntur propter sentẽ

ciam: qñ audiẽt tonitruũ illud grãde ⁊ for-
midabile: vocẽ scʒ xp̄i indignãter dicentis.
Ite maledicti in ignẽ eternũ q̇ parat⁹ est dya-
bolo ⁊ angelis ei⁹. Job. xxvj. Quis poterit
tonitruũ magnitudinis illi⁹ intueri? Cogi-
ta o hõ: q̇d amaritudinis/ q̇d horror/ quid
doloris ꝯtineat s̄nia illa ex q̄ sepabuntur in-
iusti a ꝯsorcio iustoꝝ ⁊ a visione dei? Ibunt
ꝙ damnati eiulantes ⁊ querulantes in ignẽ
eternũ. Quis hec ĩtimo corde ruminãs nõ
ꝓuocetur ad fletũ. ⁊ vitã suam nõ emenda-
bit? puto null⁹ sane mentis. Pertracta non
min⁹ quid dulcedinis/ q̇d ãmiratiõis ⁊ gau
dij/ ⁊ q̇d iubili habeat vox illa. Venite bñ-
dicti patris mei possidete patũ vobis regnũ:
vbi tria verba suauissima loq̄tur xp̄s electis.
Primũ erit dulcis vocatiõis: qñ facie leta ⁊
vultu hilari ad dexterã ꝑtem se ꝯ̄tens: aspi-
ciet suã dulcissimã matrẽ quã p̄mo alloquet̃
enumerãdo b̃ficia sua sibi ĩpẽsa et merita p
totã vitã suã. Deĩde ap̄los. q̇s nominat f̃res
⁊ amicos q̇ ꝑp̃ ip̄m oĩa reliq̄rũt ⁊ ip̄m sũt se
quuti. deĩde m̃res q̇ tormẽta fortit̃ sustule
rũt. ⁊ ꝯfessores ⁊ ꝟgines ⁊ om̄es electos enu
merãdo opa misĩcordie q̄ ĩpleuerũt Math
xxv. Ad quos omnes dicet Venite. O dul-
ce venite. O vox dulcior super mel ⁊ mãna.
Scd̄m verbũ suauissimũ est bñdictiõis.

Nã post vocatiõem subiũget eis bñdictõez suã. Primo matri sue. deinde oib⁹ aliis electis. O q̃ grata erit bñdictio illa oib⁹ illis! O q̃ grauis erit dãnatis: q̃ tũc intelligẽt q̃ntũ p̱fuit bñfacere ⁊ amare deũ ⁊ odire peccatũ!

Tertiũ v̱bũ suauissimũ dicit remuneraciõis: qñ subiũget. possidete vob̃ patũ regnũ a ꝯstituciõe mũdi. De q̃ regno habet memoria dñicis dieb⁹. O nos peccatores insẽsati cur nõ conamur totis nisib⁹ p̃dicta mala euitare ⁊ regnũ illud acquirere. cui totus mũd⁹ cũ omnib⁹ bonis suis nõ potest cõparari. Hec de extremo iudicio generali.

Scda p̱ticula meditatiõis scde videlicet de p̱ticulari iudicio qd fiet ĩ morte c⁹libz hois

Hõ cogita qñq̧ d p̱ticulari tuo iudicio et forma meditatiões ex p̃missis suo mõ. vl' magis ĩ p̱ticulari recolẽs dictuz sapiẽtis Eccl. xxxviij. q̃ ĩ p̱sona mortui loq̃t Memor esto iudicij mei: sic erit ⁊ tuum. Ubi notãdũ q̧ de⁹ sup̱ singulos nos ĩ speciali triplex iudiciũ exercebit. P̃mũ sup̱ corp⁹ solũ. Scdm sup̱ aiam solã. Tertiũ sup̱ vtrũq̧ siĺ. P̃mũ exercebit ĩ corp̱is extinctõe. Scdm ĩ aĩe exalatõe. tertiũ ĩ generali resurrectõe. Primũ iudiciũ sup̱ corp⁹ sic exercebit. Cũ eñ p̱ corp⁹ deũ offẽderi⁹ ĩ dilector̃ adhesione. delectabiliũ fruitõe. ĩ carnaliũ ⁊ turpiũ iagina

cione: ideo deꝰ iustus iudex qui dedecꝰ culpe nō sinit inultū sine decore iusticie: punit corpus in his in quibꝰ deliquit per cōtraria ꝑdictorum. Unde cū per corpus eum offenderimus in dilectorū adhesione: punimur iusto dei iudicio in morte in eorūdem omniū sepatione. Tūc em̄ ab amicis/a diuicijs/ab honoribꝰ/ꝛ omnibꝰ qbus hic inordinate cōtra deū adhesimus: sepamur. Ezech. xxiiij. Ecce ego tollo a te om̄e desiderabile occulorum tuoꝝ. ps̄. Desideriū peccatoꝝ peribit. Hinc est ꝙ ille diues epulo de omnibꝰ bonis hic relictis: guttā aq̄ non poterat impetrare Versi. In morte nō magnū aliquid nec paruum: imo nihil omnino de omnibꝰ huius seculi secū delaturꝰ est. Hoc amarissimū diuorcium time o homo ꝛ separa te priꝰ ꝑ affectū ab eisdem. Secūdū iudiciū exercet deꝰ in corpe propt̄ delectabiliū fruitiōem. qꝛ secundum mēsuram delectabiliū: totū corpꝰ penalitates ꝛ amaritudines sustinebit. qꝛ quātō aliquid delicatiꝰ est nutritū. tanto impaciētius et grauius sustinet amara. Hinc boe. libro. ij. ꝓsa. ij. de consolatiōe. Nisi ad nutū cūcta suppetant: omnis aduersitatis insolencia minima quisꝙ ꝓsternitur. adeo exigua sunt que fortissimis summam beatitudinis

subtrahũt. Hoc ergo iudicium in hoc maxime cõsistit. vt qzto corpus hic delicati⁹ nutritur: tanto mortis amaritudinem graui⁹ sustinebit. Apoc. Quantũ glificauit se ꝛ i dlicijs fuit. tm̃ date ei de tormẽtis. Hoc iudicium perpendere debẽt delicate viuẽtes. ꝛ huiusmodi delectabilia declinare si volunt mite iudiciũ expectare. Tertiũ iudiciuz exercet sup corpus ꝑpter turpiũ ꝛ carnaliũ imaginatiõem. imo etiã locutiõem: ꝑmittens nos laruales facies demonũ grauiter inquietare. qd seuerius ꝑmittitur circa magis delicatos. ꝛ iusto dei iudicio agit: tum quia eorũ ꝑsuasionib⁹ sepe consensimus: tum qa turpia sepe ꝛ carnalia fãtasmata admisim⁹ vt sic p demões peccauim⁹ ꝯsentiẽdo. sic etiam per demones torquemur. Sap. xj. Per que quis peccat: p hec torquet. Itẽ hoc comminat dñs Esaie. xxxiiij. Occurrent eis demõia onocentaurus .i. idest. monstrosa/et pilosus clamabit alt ad alterũ. Sed quid clamabũt insinuat Berñ. Clamãt demões affer affer: infige verubus: impone male bulientib⁹ calcarib⁹. De hoc triplici iudicio dicit Berñ. Quis pudor erit o aĩa mea: cum dimissis omnib⁹ quorũ p̃sentia tibi tam iocunda/tam grat⁹ aspectus/ tã familiaris co

habitatio. ecce pmū. Durissima aceberitate mulctat. ecce 2m. sola egredier[ī] i incognitā regionē: occursātia tibi cateruatim teterrima illa mōstra. Quis tibi ī die tāte necessitat[ī] occurret? q̇s tuebit te a rugiētib⁹ ꝑpat[ī] ad escaz. q̇s ꝯsolabit / q̇s deducet? Ecce tertiū. Scōm iudiciū instaurat dñs ꝯtra aīam postq̄ ē a corpe exalata. qđ iusto dei iudicio agit. eo ꝙ nulluz pctm̄ cōmittit ad qđ ipsa aīa pri⁹ voluntatē ⁊ cōsensum non dederit. Hoc aūt iudiciuz etiā triplici exanne instaūratur. scilicz in numero pondere et mēsura. Sic eñ ait dñs Esaie. xxviij. Ponā iudiciū in pondere. ⁊ iusticiā in mensura. Itē Sap. xj. Omnia in numero pondere ⁊ mēsura disposuisti. Primo anima dei iudicio ꝑsentata iudicatur in numero. q2 omīa peccata cogitatiōis locutionis opatiōis ⁊ omissiōis / vl cuiuscūq₃ alterius cōmissiōis districtissime numerātur. Nec est peccatum licz minutissimum qđ numerū hūc euadet. Nec solū peccata: ſ et bona opa numerātur. vt malis pēa bonis aūt premia tribuātur. Ecc. xij. Cūcta que fiunt adducet deus ad iudiciuz. Hiere. xxxiij. Adhuc trāsibūt greges p manū numerantis. ij. Cho2. v. Oēs nos manifestari oportet ante tribunal xp̄i vt referat vnusq̄sq₃

ꝓut gessit siue bonū siue malū. Secūdū iudicium cōtra animā exercetur. qꝛ plena cognitio operū nostroꝝ ex solo numero haberi nō potest: nec vt sic digna retributio dari bonis ⁊ malis: ideo nō solum in numero sed etiā in pondere iudicātur. Ponderātur eñ bona que fecimꝰ si digna sint retributiōe eterna: mala que cōmisimꝰ si digna sint gehēna Si bñficijs dei gratiarūactionibus sufficiēter respondimꝰ. Si dona eiꝰ ad lucꝝ debitū posuimꝰ. Si ꝓximos vt nos dileximus. Si tps bene expendimꝰ. Et secūdum hoc pondus: digna nobis retributio reponderatur. Quod in veteri lege īnuitur vbi oīa pōderari iubērur que ad sanctuarium ꝑtinebāt. Exo. xxx. Equalis ponderis erunt omnia. Hoc eñ pondꝰ ad iustū retributiōis meritū summe est necessarium. Nā inter bona et bona. mala ⁊ mala nō ꝑua est distantia. Aliud eñ opus est leuius. aliud grauiꝰ. Sic etiaꝫ omnia pctā ponderantur. que venialia que mortalia. que ex infirmitate/ q̄ ex ignorātia/ que ex malicia sint cōmissa. vt recipiat vnusquisqꝫ iuxta opa sua. Tertio examinat̄ aīa i mensura. ibi eñ omnia nr̄a tam bona q̄ꝫ mala nō solum numerant̄. nō solum ponderantur. ꝫ etiā mensurant̄ quāto tpe peccauimꝰ.

si peccata sint cõtinuata. vel vsq; ad ꝯsuetudinem ꝑlongata ꝛc̃. Luc. vj. Ea mẽsura q̄ mensi fueritis remetiet̃ vob. De hoc triplici examine dicit̃ Dañ. v. Mane thetel phares. ꝛ hec interp̃tatio. Mañe numerauit deus regnũ. ꝛ hoc quantũ ad numerũ. thetel. id est. appensus es in statera / quãtum ad pondus. phares. inuẽtus es minus habens scz per mẽsuram. O quãta ibi ad lucẽ ꝑdeunt que hic nunq̄ fuerũt ad memoriam reuocata. O quãta ibi apparent peccata: que hic opa meritoria sperabãtur. Ideo iob ait. Verebar omnia opa mea. Qđ exponit Gregorius dicẽs Que apte egerim video: ſ quid in his latẽter ptulerim ignoro. q2 nostra iusticia ad diuine iusticie examen deducta: iniusticia est. De tertio iudicio qđ erit supra corpus ꝛ animam simul in fine mundi: generale dicitur. ꝛ patuit supra. poterit pticulare illđ iudiciũ corpis solius ꝛ aĩe solius meditari ante generale p̃notatũ et ꝯsequẽter generale. hoc stabit ad placitum.

Meditatio p̃ma q̃nte ferie de sacramẽto eucharistie ꝛ dispositõe ad celebratõem misse.

Caro mea vere est cibus et sanguis
c meus vere est potus. Quapropt̃ vos
amãtissimi mei amici qui creditis in

me Venite cōmedite panem meū et bibite vinū. idest. sanguinez meū: qḋ miscui vob. Item Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis ⁊ ego reficiam vos. Hanc intra te cōsiderās dignationē in nos dei nr̄i: dic in deuotione cordis tui. Et q̄s ego sum vt mā ducem panē angelorꝝ qui de⁹ me⁹ est, q̄ pec catoꝛ indig⁹ suz. Cū dicat Aug⁹ ꝙ peccatoꝛ non est dign⁹ pane materiali quo vescitur. Unde Hiero. ad sacerdotes. O sacerdos in quit quē cherubin ⁊ seraphin vix inspicere audēt: tu eūdem quomodo tractare audes ⁊ mādu care? Dic igit̄ in magna humilitate mētis tue cū eodem Hiero. qui in extremis suis (cū añ cū portaretur corpus domī ihu) ait cū lachrimis. Tu es de⁹ me⁹ q̄ ꝑ me pas sus es. et cur te dn̄e intantū humilias: vt pa ciaris ad hominez descendere publicanū et peccatorem. ⁊ non solū vis cum ip̄o mandu care. sed te ab eo iubes māducari? Et ꝓseq̄re dicens. domine non sum dign⁹ vt intres sub tectū meū. ꝭ tantū dic verbū ⁊ sanabitur anima mea. Aug⁹. Horrescit infern⁹, cōtre mescit dyabol⁹/stupet terra/reueret̄ ꝗ plu rimū angelica celsitudo. ꝙ creatoꝛ ip̄e q̄ te o sacerdos creauit sine te. dedit tibi creare se ꝑ te. et q̄ te vt dictū est/creauit sine te/ si fas

ē dicere. creatur mediāte te. Magna sūt ista
⁊ mira opa dñi. Vñ ꝯsequēter dicere poterꝫ
O ꝙ ḡtus aliqñ fuissem de⁹ me⁹: si vl' guttā
vnā tā p̄ciosi sanguinis de corpe dilecti mei
aptis vulnerib⁹ fluētis in os meū suscipere
meruissem. Nūc aūt diligētissima īcipio ꝯsi
deratiōe aduertere: ꝙ nō solū guttā vnam
aut duas recipio: ꝗnimo totū sanguinē ipi⁹
pluries sūpsi: ⁊ corp⁹ ei⁹ corpi meo sepi⁹ soci
atū est. Vox ḡ laudis ⁊ gr̄arūactio īmēsa di-
uine bonitati de tā ī effabili mihi p̄stita gr̄a
Igit̄ cuꝫ magna reuerentia ⁊ deuotione: et
nihilomin⁹ cū m̄lta valde formidine ad hoc
sacratissimū accedendū ē sacramētū. ne for-
te ob negliētiā ⁊ impuritatē aut īdispositōꝫ
nr̄aꝫ: qd cedere deberet ad veniā: fiat in rui
nā ⁊ dānatōem. Oēs em̄ veterꝫ testamēti sa
cerdotes ī cūctis suis sacrificijs nō intm̄ po-
tuerūt delinq̄re: sic̄ vn⁹ dūtaxat noui testa-
mēti sacerdos ī vna sola missa poterit pecca
re. Nō hui⁹ ē. q2 illi ī sacrificijs suis vaccas
mactauerūt/vitulos/hircos ⁊c̄. aīalia: Nos
aūt vnū veꝝ deū ⁊ hoīē ihꝫ xp̄ꝫ filiū dei ⁊ ma
rie ꝟginis immolam⁹ Quāta aūt inter hec
vitulos scꝫ ⁊ hircos ⁊c̄ ⁊ filiū dei ⁊ ꝟginis: di
stantia sit ꝗs ignorat? Et ꝗd miser dicā? nō
em̄ inuenio ī toto mūdo p qd de⁹ pl⁹ offen-

datur et tam frequenter sicut in hoc sacramento ab indigne sumentibus. Quod qui indigne sumit. teste Ambro. idem est ac si xpm interficiat. Et Aug⁹ dicit. Indignus sacerdos vt est fornicator/concubinarius simoniacus/lusor/ebriosus et similes. quot verba in canone missam legens recitat: quasi tociens in faciē spuit saluatoris. duz leuat pugno impie verberat/dum diuidit crucifigit/duz autem sumit: in cloacam immundissimi corporis sui proijcit. hec ille. Item idem Mallē sustinere penas cayphe. pilati. iude. et herodis i inferno: q̄z sacerdotis idigne pficiē tis i mūdo. Indigne aūt pficit: q̄ sciēter i pctō mortali celebrat. Missa boni sacerdotis. q̄z uis sacrificiū vtrobiq̄z idē sit et eq̄le. i ifinitū. fm scotū. melior ē q̄z mali. Sz heu me misēū. Ecce tot simōiaci int̄ p̄sbros scholares et canōicos. tot ppꝛietarij int̄ claustrales. tot pcubinarij et fornicātes int̄ rurēses: q̄ꝝ nō est numer⁹. taceo de alijs pctis mltiplicib⁹ q̄b⁹ sacer ordo clericalis obfuscat̄. Horrēdū igit̄ ē ad sacerdotium conuolare: nisi quis velit in eo caste ac sancte viuere. vt antiqui sancti fecerunt. qui valde difficiles ad sacerdotium fuerūt. Legimus eñi in vitas patrū plus q̄z ducētos mōachos in vno simul monasterio

vixisse: et vix tres aut q̄tuor inter ip̄os p̄sby teros extitisse. Legim⁹ et q̄sdā paucos: sacerdotes q̄dem ordinatos: nūq̄ aūt missas celebrasse. Sed neq̄ maxim⁹ ille religiosorꝫ pater benedict⁹ vir vtiq̄ sanctus: sacerdos fuit. neq̄ franciscus et plures alij. Itē legitur de sancto Marco euangelista q̄ tāte hūilitatꝭ extitit et indignū sacerdocio se reputauit: ideo ne ad ordinē sacerdocij posset hūano iudicio p̄mouer i: sibi pollicem amputauit. Quid nostris t̄pib⁹ de nobis iudicabimus? nōne timebim⁹: q̄ ita faciliter sine pōderatione ad sacerdociū cōuolam⁹. cum magnos illos et sanctos viros tant⁹ timor sacerdocij incusserit. Et adhuc maior iste sanct⁹ Johānes baptista q̄ inuitat⁹ a dn̄o vt eum baptisaret: timebat tangere sanctissimū verticem ei⁹. Nobis ergo p̄ctōribus valde timēdū est: q̄ corp⁹ ei⁹ frequēter tractam⁹ et sumim⁹ Audi Brū. in sermone de cena dn̄i. Hoc ita q̄ sacramentū ab eterno repositū / dyabolo celatū. p̄phetis reuelatū. sollicitudini vr̄e o sacerdotes est creditum: debita graciarū actiōe p̄sequēdum. O sacrꝫ o celeste mysterium vestrꝫ / laudabile desideriū / insigne spectaculū / solēne miraculū. de⁹ q̄ mirabilis ē in omnib⁹: seip̄o certe mirabilior q̄ntum ad

vos ostendit: dũ mirabiliora p vos operat. Quid plura? Sacerdotes dei benedicti domino digna deo satagentes: ne vobis fiat in ruinã: qd digne sumentib' puisum ẽ ad me delã. Sacerdotes dei nõ immerito vos dixerim: si vixeritis sacerdotalit in domo dñi. Non em̃ puenit dignitas in hoc noĩe qd est sacerdos. Nõ inq̃ ex noĩe: s ex virtute / conuersatiõe nõ officio / merito non vocabulo / sanctitate nõ ministerio. Unde scriptura dicit. Sacerdotales viros q̃rim' q plures habem' sacerdotes. plures inq̃ numero: non merito / simulatiõe nõ fide / specie non vtute / commixtiõe corpali non vinculo spũali carnis adiũctione non cordis vnitate. Sũt em̃ lotis manib': tñ inlotis opib'. cruẽta cõscientia ad diuina accedũt sacrificia. commedũt sine timore ꝛ sine reuerentia carnes agni q p̃sidet in celo. sicut carnes q̃ vendunt in foro. Non sicut sacerdotes assistũt ĩ altario: sed sicut carnifices in macello. Graue igitur pond' / graue est piculũ isti' honoris. Gradus quippe iste gradus casualis est / gradus iudicialis. nisi meritis illustretur dignitas vnctiõis. nobilitate morum. exercitatiõe vtutũ ꝛ instantia bonoꝝ opum. Fodite igit charissimi domesticos parietes. idest. poni

te corda vr̃a sup vias vr̃as. Satagite q̃ntũ potestis redierere i q̃b⁹ offẽdistis. Cõsulẽdũ g ẽ q sacerdos missam celebraturus ad aliquẽ va dat locũ secretũ maxie i silẽcio: et abstrahat se mẽte a cũctis iq̃ntũ p̃t: totũq; se itra se recolligat: vt nec sensus exterior nec iterior cogitacio ad aliq̃d quõlibz se diffũdat. atq; illic suam diligent' ɔsciẽtiã discutiat: et si q̃d iuenerit viciosũ: studeat lachrimarũ habũdãcia si p̃sto sint. lauare. petẽdo a dño veniã sibi culpe et pene donari. Quo facto ɔuertat se ad aliquẽ pũctũ passiõis dñi mẽorãdũ. q: melior exercitio se disponere nõ p̃t. nec melius deo placere/nec fructuosius missaz celebrare. Dicit eñ Aug⁹. de vtilitate passiõis xp̃i et fructu cõmẽoratiõis eius: Scio inq̃t q eũ queȝ passio xp̃i nõ cõcutit: nulla hũc virt⁹. nullũq; meritũ saluabit. Et Bern. Indign⁹ est xp̃i passiõe: q̃ nõ totis vib⁹ paciẽti xp̃o studuerit ɔdolere. Ideȝ. In v̾itate didici nihil sub sole eẽ tã vtile ad delẽdũ pctã et ad g̃tiaȝ impetrãdã q̃; die ac nocte in mẽoria habere xp̃i passionẽ. Multe ɔsiles auctoritates inueniũt' i dictis sãctorũ: q̃ clarissime p̱bãt: nullũ sub celo op⁹ bonũ tã fructuosũ eẽ ac meritoriũ: sic ẽ deuota mẽoria passiõis xp̃i. Sȝ cuȝ dolore dico. q frẽq̃nt' q̃s decẽ aut vigiti cele-

brat missas etiaz int religiosos: q̄z semel ali-
q̄d de passiōe vl' morte xp̄i specialit legat vl'
meditet. Causā hui⁹ neglect⁹ apud se q̄ ve-
lit diligent examinet: τ videat si habeat vn̄
sup hoc āte deū sufficiēt se excuset. puto aūt
q: nō facile iuēiet. Tu g̊ q̄cūq̄ es q̄ te illi me
ditatiōi. vl' etiā lr̄ali lectōi d̄ passiōe xp̄i mā
cipare dispōis. Dic i deuotiōe cordis. Dn̄e
ih̄u amātissime q̄ dixisti ap̄lis tuis τ ꝯsequē
ter nob i illis. Sine me nihil potestꝭ facere:
Rogo te affectu q̊ valeo: τ si nō q̊ debeo/vel
vtcū q̄ volo: vulnera cor meū caritate tua τ
cōpassiōe: atq̄ ignē amoris tui i me feruent
accēde τc̄. Et si qd̄ postulas nō accipias: ni
hilomin⁹ i siccitate cordis tui qd̄ cepisti ꝯti-
nues/q̄rēdo/petēdo/pulsādo: donec iueni-
as: τ apto hostio q̄n tū voles accipias. Et si
nō sp̄ feruētez te sētias: ꝑpterea nō desistas
q: feruor τ d̄uotio donū d̄i ē. q̄n̄q̄ dat/q̄n̄q̄
subtrahit. ad dei bn̄placitū. vt itelligas p̄-
dictū v̄bū xp̄i. Sine me nihil potestꝭ facere
Qd̄ ap̄ls attestat dicēs. Oia possū. i eo q̄
me ꝯfortat. Si tāt⁹ ap̄ls se fatebat sine xp̄o
nihil posse. q̄d nos mis̄i/ mis̄abiles/ nimis
mūdāi p̄sūim⁹: q: ita negligēt ac deside cir-
ca hoc mysterium agim⁹: Hac ergo medita-
tione preuia. paret se sacerdos sicut melius
p̄t ad celebrādum: memor in ꝓfunda humi

tate cordis sui abrae electi dei: qui se indi/gnum estimauit cū deo loqui imo cū angelo dicens: loquar ad dominū meum cū sim pul uis ꝛ cinis. Et iohānis baptiste quo in nat℥ mulierꝝ nemo maior surrexit: qui se idignū reputauit tangere verticē dn̄i: imo soluere corrigam calciamētoꝝ eius: quē celebratu/rus consecrare tractare et totū sumere atq̃ offere p̄sumit. Dicatq̃ sacerdos valde hūi/liatus deo suo: Cū non sim solum puluis et cinis domine: s ꝛ vilissima putredo ꝛ vmis cui si te nō susp̄ero cōminaris dicens: Nisi mādu cau eritis carnem filij hominis ꝛ bibe/ritis ei⁹ sanguinem: nō habebitis vitam in vobis. Et itē mandicāti te multa ꝑmittis ꝛ magna ac mirabilia: Qui manducat (inqui ens) carnem meā ꝛ bibit meum sanguinē in me manet ꝛ ego in eo. Ideo hinc territus: illinc ꝓuocatus ad te mi pater ꝛ domine ve nio: orās te p meritum passionis tue sanctis sime: vt des mihi sufficientē deuotionem et grām ad digne te tractādum ꝛ laudabiliter op⁹ mysterij hui⁹ pficiēdum: ad gloriaꝫ lau dis tue/decorē ecclesie/ꝛ salutem fideliū om nium. Bern. Sic faciētes: deo erit ad gloriā angelis ad leticiā/subditis vr̄is odor ad vi tam/vobis aūt ad coronā. Et q2 in hac medi

tatione non fit mentio specialis de passione xp̄i: idcirco ne hec feria careat: fiat meditatio de horribili sentētia mortis xp̄i.

P Ilatus eī̄ sicut ex euangelijs colligitur sciens q̄ p̄ inuidiam tradidissent eum: pluries voluit eū̄ liberare. qd̄ diuersimode attemptauit scʒ allegatione sue innocētie. Uñ ꝛ dicebat. Ego nullaʒ causā̄ mort̄ īuenio ī eo. Cū̄qʒ ista causa plus ꝓuocasset iudeos ad iram: accedit ad secundam viam liberatiōis scʒ mutatiōe fori: mittendo eū̄ ad herodem: credens q̄ nō̄ iudicaret eū̄ tanq̄ȝ gallileum subditum suū̄. Cū̄qʒ nec sic ꝓfecisset: tertiā̄ inuenit viā̄: vt faciaret iudeoꝝ impietatem contumelijs ꝛ suppliciȷs irrogatis. vt scʒ saturati iudei op ꝓbrijs ipsius mortē̄ amplius non sitirent: ꝛ ꝓbabiliter credo: quāto vilius et cō̄tumeliosius potuit: ip̄m coram impioꝝ̄ oculis presentauit Et quia iudei allegauerunt q̄ dicebat se regem ꝛ filiū̄ dei: in derisionē̄ dixit pilatus. Ecce homo. quasi diceret. Uidetis hunc nō̄ habere regie dignitat̄ nec diuinitat̄ insignia: sed hominis despecti ꝛ vilificati ac doloribus pleni: ludibria ī vr̄is oculis manifestāt. Attende anima crudele iudiciū̄ dei patris sup̄ vnigenitū̄ filium suū̄: vt te meretricē̄ repro

bam de crudelitate eterne mortis eripet. Ut enim ostenderet q dira sententia tibi eternaliter debebatur pro sceleribus tuis: qua scilicet et omia bona a deo creata: et omnia mala pene et culpe tue: debebant tibi uerti in atrocitatē eterni supplicij: ipse sup vnigenitū filium suū (qui hāc penam tuā soluendā assumpserat) voluit crudelitatē iudicij demōstrare. Oia em̄ que pūt rationabiliter cogitari ꝯcurrerūt ad aggrauatiōem penaruꝫ et dolorum istius passionati ihu. vt omnis gloria et fama miraculorū sapiētie/ eloquētie/ sanctitatis/ pdicatiōis/ ꝯuersionis populorꝫ aggregatōis discipulorꝫ/ hec omnia sibi sūt ꝯuersa in amaritudines supplicii. Sanctitas etiā matris et ꝟginitas eius et teneritas cordis/ et dilectio ei9 ad ipm in absinthiū amaritudinis ipi dilecto ihu mltipliciter ꝟtebantur. ipa similiter teneritudo ei9 et nobilitas cōplexiōis/ et limpitudo cōgnitionis/ et sanctitas volūtatis qua malum detestabat. et sua potētia qua applicabat potētias obiectis dolorosis / et qua vsqꝫ i finē ꝯseruauit robur corpis: dolorem augebant fortissime. Potes em̄ videre q quanto fuerat xpi in omnibus pclarior fama: tanto opprobriosior erat horribilis verecūdia subsecuta. Et quanto

plus discipulos dilexerat: tanto plus affligebatur in eoꝝ ruina. Et quāto plus mater sibi sollicite subsequuta fuerat: tāto magis eius doloribꝰ affligebatur. Et vt nihil desit xp̄o ad suppliciū: omnes modi qui inuenti sunt ad liberatiōem ipsius: adduxerūt sibi cumulum passionū. Ex hoc enī ꝙ pilatꝰ suā innocentiam allegabat: iudei multas falsas accusationes adducūt. De mutatione fori quo fuit ad herodem missus: acquisita sunt christo: noua infamia/noua ludibria/nouus despectus et noua irrisio. qua ipsum herodes cum exercitu suo spernens: factus est eis opprobrium et despectio. De tertia via libacionis qua voluit eū affligere et vituperare vt vel sic saciatis iudeis euaderet mortem: secutum est ꝙ et mortem crudeliorem accepit et irrisiōes plures a iudeis habuit ⁊ tormenta dura et deiectiones horribiles/ea de causa a pilato suscepit. Unde et in fine dixit pilatus/ecce rex vester. Quod quidem vere est probatum. quia scilicet omnium opprobriorum et omnium modorum paciendi/et omnium despectuū/ et abhominacionū mūdi: pūgentē ⁊ dolorosaz portauit coronā vt merito dici possit rex doloꝝ et vitupiorū

et malorũ omniũ huius vite. Hanc digressionem ideo feci vt perpendat intellect⁹ acutus: quãta districtiõe iudicabit̃ peccator in proprio scelere: si tanta districtiõe iudicatũ est ip̃m peccatum. ad satisfaciendũ assumptum in ip̃o mũdi redemptore. Et sicut appa ret q̃ omnia fuerũt ad tempus xp̃o in dolorem cõuersa: sic ꝛ impijs ꝛ peccatorib⁹ re p̃bis omnia dei dona et beneficia qualiacũq̃ sunt ex eoꝛuꝫ malicia finaliter in supplicium ꝯuertẽt̃. Sꝫ nũc ad propositum redeam⁹. p̃ ducto ih̃u cum tali piaculo p̃sentato populo neq̃: statim qñ pilatus volendo eos ad misericordiam ꝓuocare dixit: Ecce homo. responderũt. tolle tolle crucifige eum. secundum eñ legem debet mori. q2 filiuꝫ dei se fecit. ꝛ multa alia allegãtes: ip̃m pilatũ ad necem innocentis ih̃u multip hariè incitabãt. Quartũ liberationis ih̃u modũ reperit. de ꝯsuetudine iudeoꝛũ. q2 in pasca vnus reoꝛũ liberabat̃ a morte. ꝛ proponẽs illum iudeis qui ratiõe insignis malicie ꝛ de nouo in populo suscitate discordie ꝛ perpetrati homicidij: ip̃i populo merito omniuꝫ horribilior debuit videri: vt vel sic xp̃m innocẽtem tali scelerato p̃ferrẽt. Sed ip̃m ih̃m spreuerũt tã impie q̃ insane ex malignitate cordis eoꝛuꝫ

clamantes. dimitte nobis barrabam: ꝛ ihm crucifige. ꝛ vt ostendat̃ ptinax furoꝛ eoꝛum dicit̃ ꝙ inualescebãt voces eoꝛum acclamã tes ihm impie crucifigi. O anima deuota ex cipe illos clamoꝛes hoꝛribiles. ꝛ illas duras impioꝛuꝫ voces crudeles: tanq̃ꝫ sagittas coꝛ tuũ pfoꝛantes: ꝛ imaginare ꝙ oĩes pcutie- bãt sup coꝛ ihu ꝛ virginis matris ei⁹. ꝛ has tuo coꝛdi pꝛesenta: vt tu plen⁹ cõpassiõe cla mes: vulnerata caritate ego sum. Uidens aũt pilatus quia nihil pficeret sed magis tu mult⁹ fieret ꝛ minis terreretur. succumbẽs ꝛ recedẽs ab illo boni pposito timoꝛe fuili cõcussus. qui plurib⁹ psuasiõibus vincere temptauit volẽs placere iudeis oꝛe polluto et eisdem labijs quib⁹ eũ pnunciauit inno- centem: crudeli sententia adiudicauit cru- cis diro supplico moꝛiendũ. In qua sentẽtia omniũ electoꝝ eterna damnatio merito ca- ritatis ihu est p istud iudicium annihilata. Tũc em̃ deus in humana natura assumpta in se ad expellẽdum nr̃a scelera: sicut pecca toꝛ p omnib⁹ peccatoꝛib⁹ adiudicatus est moꝛti. Cogita quãtum amici eius clamaue- runt fleuerũt ꝛ plangebant qñ illã sniam au diuerunt. sed maledicti gaudent ꝛ exultant ꝙ intentũ suum prauũ habent. ridẽt: ꝛ eũ q̇

est ver⁹ ⁊ etn⁹ de⁹ deridēt/ ⁊ ei⁹ mortē q̄ntū possūt accelerāt O nephas/o iudicij temeritatē / o inauditā a s̄clo sūmo bono irrogatā blasphēiā: dimittere latronē ⁊ occidere inocētē sediciosuz hoicidā pessimū sceleratissimū et isignē p̄ferre xp̄o mediatori v̄o d̄o ⁊ purissimo hōi O aīa q̄cūq; es xp̄o deuota quō poterꝭ eē isēsibilis ⁊ petra dura: vt auditū talꝭ sentētie (q̄ ih̄s fili⁹ dei ꝑ te adiudicatꝭ diro crucꝭ supplicio) nō recipias supra te q̄si gladiū ancipitē penetrātē a sūmo capitꝭ tui vsq; ad plātas pedū :et pertranseūtem ꝑ oēs venas corporis tui:et diuidentem te a vicioso amore carnis tue infecte. et te doloribus sue mortis totaliter cōiungentem. Nunq̄d non vides qualis est ista mutatio:vt sententia tui eterni supplicij in crucifixionem muteꝭ filij dei? Et nonne si ip̄e voluit fieri tu:in tua recipiēda sententia: fias tu ip̄e:vtcūq;: in sua ꝑticipanda angustia: Vere ingrata es aīa mea neq̄; ⁊ impia:nisi auditū talis sētētie quasi crucē trāsuersaliū gladiorꝫ a capite in pedes ⁊ a manu in manū semꝑ in teip̄a portaueris:te dolorib⁹ crucis ih̄u continue trāsfigētez. Cogita etiā o homo in corde tuo quomō : sentētia iam data : crudeles et rabidi canes iudei habētes pessimū inten-

tum suũ tociens a iudice negatũ: post multã illusionem et afflictiõem: exuerunt eũ pur-pura et clamide ꝛ induerũt vestimẽtis suis vt sic ad mortem ducendus ab omnibus no scereur ex proprijs vestimẽtis: qui iam ex faciei: multipliciter deformate aspectu: no-sci non poterat Esaie. liij. Non erat ei speci es neq̄ decor et quasi abscondit⁹ vult⁹ eius ꝛc̄. Deĩde imposuerũt sibi crucẽ vt ꝑprijs humeris portaret suppliciũ suum. sub cuius onere dorsum suũ curuare iubetur et baiula re ignominiã suam: exeũdo in caluarie locũ qui ex vigilia p̄terite noctis: nec nõ ex labo ribus ꝑ totam illam septinanã assumptis et expertis: ꝛ multiplicatis angustijs: addito super his onere crucis et im posito humeris illis tenellis ꝛ sanctis nõ modicũ ꝑm corpus debilitat⁹ ē: ip̄e fortitudo ꝺbiliũ ꝺuot⁹ ih̄s. Alia tũc pacta cõmitto deuoto meditanda.

Meditatio alia q̄nte ferie de penis inferni

Vt pctã vites ꝛ caueas etiã timore pe nap̄: vte oculũ ad regionẽ dãnatoꝝ ꝛ carcerẽ miseroꝝ: dili gẽter scrutãs q̄ ibi agant: q̄lis sit illa mãsio/ ꝛ q̄s loc⁹. q̄bus cõsideratis ꝑuideas ne hunc carcerem me-rearis. Q꞉ aũt mens nr̄a ceca: melius ꝑ vi-sibilia et sensibilia ducitur ad noticiam inui

sibiliũ: ideo vt illas penas melius sentias: sume similitudines a sanctis sup hoc in scripturis positas. Aspice igitur infernũ/chaos horribilissimũ/ locũ subterraneũ ⁊ profundissimũ. totumq tenebrosum. puteũ pfundissimũ et totaliter ignitũ/ fornacem totam ignitã et terribiliter flammãtem/ciuitatem magnã tenebrosam obscurã: totã incẽsam et ardentẽ. plenam infiniti populi multitudine/clamãtib⁹ vniuersis/⁊ miserabiles sonitus dãtib⁹ ⁊ eiulat⁹ pre dolore ⁊ ardore. Et ex inuidia se mutuo mordentib⁹ tanq̃ si canes rabidi simul essẽt ↄiũcti. De hoc loco dr Esaie. xxiiij Cõgregabũtur in ↄgregatione vni⁹ fascis in lacũ et claudẽtur ibi in carcere Item in ps̃. In ignẽ deijcies eos: in miserijs nõ subsistent Bern̄. in meditatiõib⁹. Quis putas tunc meror erit/que tristicia/q̃s luct⁹ quis dolor: cũ sepabuntur impij a cõsorcio iustorum ⁊ a visione dei ⁊ traditi in potestate demonũ? O quis eiulat⁹. tũc ibunt cũ ipsis in ignẽ eternũ. ibiq erunt sine fine in luctu et gemitu. Procul quippe exiliati a bona padisi patria / cruciabũtur in gehenna perpetua nunq̃ lucem visuri/nunq̃ refrigeriũ adepturi. sed p milia milium annoꝝ in inferno cruciãdi/ nec vnq̃ inde liberãdi. vbi nec

qui torquet aliq̄n fatigatur. nec q̄ torquetur aliq̄n moritur. Sic em̄ ignis ibi cōsumit vt semꝑ reseruet/sic tormenta aguntur vt semper renouent̄. Juxta vero qualitatē culpe: penaꝫ sustinebit vnusquisqꝫ gehenne. Et similis culpe rei: suis quoqꝫ similib⁹ iungentur cruciandi. Nihil ibi aliud audiet̄ nisi fletus ⁊ planctus/ gemit⁹ et vlulat⁹/ merores atqꝫ stridores dentiū/ et vox illa heu heu ve ve: vt quid sum⁹ nati. vt q̄d a deo creati /vt quid nō perim⁹: Maledict⁹ de⁹ ⁊ maledicta trinitas q̄ nos creauit ad hāc penalitatē. Ecce hoc est carmē qđ ibi cātant / lamentatiōes ⁊ ve. Attende deniqꝫ penaꝝ multiplicitatem. Nihil em̄ videbitur nisi ꝯmes et laruales facies tortorum atqꝫ teterrima mōstra demonioruꝫ. Uermes crudeles mordebūt intima cordis. hinc dolor / inde pauor/ gemit⁹/ stupor ⁊ dolor horrens. Ardebunt miseri in igne eterno ⁊ inextinguibili: carēte tñ luce i eternū ⁊ vltra. Jn carne cruciabūt̄ ꝑ ignē/in spiritu ꝑ cōsciētie vermē. Jbi erit dolor intollerabilis/fetor incōperabilis/ timor horribilis/mors corꝑis ⁊ aīe sine spe venie ⁊ misericordie. Sic tñ morient̄ vt semꝑ viuāt/ et sic viuēt vt semꝑ moriantur. Horrendū gehenne suꝑpliciū i quo sunt tenebre

exteriores. vbi nulla confessio. vbi nemini datur exire. Cruciatus illos et tormēta nullus termin⁹ finit / nullus animus sufficit cogitare. O quam male oīs locati sunt. Videntur vt ꝯfundātur / et non vident ne cōsolentur. Ab omni vidēte videntur: vt pro multitudine vidētium sit confusio multa. At nullus de tanta innumerositate spectantiū molestior oculus suo cuique. Nō est aspectus siue in celo siue in terra: quem tenebrosa cōscientia suffugere magis velit et minus possit. Non latent tenebre / vel seipās vident que aliud non vidēt. Opera tenebrarum sequūtur illas: nō ē q̄ se abscōdāt ab illis. Hic ē vermis q̄ nō morit̄. mēoria p̄teritoꝝ: semel iniectus vł poti⁹ innat⁹ p pctm̄ heret firmit̄: neq̄ quam deinde euellēd⁹. nec cessat rodere ꝯsciētiā. ea qꝫ past⁹ esca vtique icōsumptibili ppetuat vitam. Ibi etiā miserrima societas demoniorum et horribilis crudelitas tortorum qui sunt sine misericordia / in torquēdo non fatigantur / ad misericordiam non cōmouent̄: sed penam omnib⁹ modis quibus poterunt augebūt. Ipsi insultant et cōscientie vermē excitant dicentes. Vbi nunc gloria / vbi voluptas / vbi honor / vbi altus stat⁹ / vbi diuicie immense / vbi potētia / vbi dignitas / vbi

p̃latura/vbi dominiũ ꝛc̃. Quid nũc ꝓsunt omnia que fuerũt tam breuia/ꝛ tã cito trans euntia. Ibi ꝯscientie vermis nunq̃ cessat/ clamat et affligit: ꝙ ꝓpt̃ taꝫ modicũ gaudiũ ad instar pũcti: ad illas pẽas descẽderũt. Horreo societatẽ/ horreo v̾mẽ mordaceꝫ ꝛ mortẽ viuacẽ. horreo incidere in manus mortis viuẽtis ꝛ vite moriẽtis. Hec scd̃a mors q̃ nũq̃ ꝑoccidit: ꝫ sꝑ occidit. Ubi nimiꝝ pcti ip siꝰ ꝛ carnis qd̃amõ sil'is videbit̃ eẽ cõditio. vt queãdmodũ culpa semꝑ pũiri poterit nec vnq̃ poterit expiari: sic nec in corpore aliq̃n tormenta finiri/nec corpus ipsum exinaniri valeat in tormentis. Cogita etiã de priuatione visionis diuine que excedit omnem penã aliã. de quo Augꝰ. Mallem esse in inferno et videre deum: q̃ in celo et non videre eũ. O q̃nta pena/o quantus morsus conscientie: amisisse propter peccata. et carere illa beatifica visione. Cogita tandẽ ꝙ sunt eternaliter anathemasati et eiecti ab illa superna ꝛ gl'osa ciuitate irl'm nũq̃ illuc redituri. Cryß. Terribil'e ẽ gehẽna ꝫ t̃ribilior facies iudicis irati. ꝫ quod oẽm vincit horrorẽ ꝛ terrorẽ est elõgatio sempiterna a cõtemplatõe supbeatissime trinitatis. Hinc ait Prosper. Attende q̃ maluꝫ q̃ miserum sit a dei facie

separi / a gaudio eterne cõtemplatiõis ex
cludi / beatissima omniũ sanctorꝝ societate ꝓ
uari / sempiternecꝫ morti ꝓfunde fluctuãtis
gehenne immergi: ab edacissimis vermibꝰ
eternaliter laniari. Iterũ Cryß. Excludi a
bonis eternis ⁊ alienũ effici ab his que deꝰ
preparauit diligẽtibus se: tam grauẽ generat
cruciatũ: vt q̃uis exterius nulla flãma tor-
queret: hoc solũ sufficeret. ⁊ leuiꝰ esset mille
flammas tollerare: q̃ mãsuetissimã faciem
xp̃i iratã cõspicere: atcꝫ ab ea ineternũ rece-
dere. Abhorreamꝰ ergo hoc maximũ dam-
num / hoc incõperabile malũ. tam inmẽsum
dispendiũ. ⁊ ne illud incidamꝰ solliciti simꝰ
ne in via presenti a diuino sepemur amore:
p peccatũ mortale. Hec fratres mei q̇ pauet
cauet / qui negligit incidit.

Meditatio ferie sexte solũ fiat circa passi
onem domini ⁊ signanter de septẽ effusioni-
bus sanguinis dñi nostri ihũ xp̃i. ⁊ si placet
ꝑtim fiat mane ⁊ ꝑtim de sero

D Auid regiꝰ ꝓpheta ps̃ lxviij. dicit
Intrauerũt aque vscꝫ ad animã me
am. q̇bus verbis passiõis xp̃i (cete-
ris clariꝰ) ꝓuidens amaritudinẽ: omniũ ali
orũ afflictiões excedentẽ: quaꝫ ꝓ nr̃a salute

misericordiarū dñs hodie. idest. sexta feria sponte subijt: subtiliter et summarie cōphendit. p aquam. tribulatōis afflictiōez: simul et affligentes ac tribulantes intelligere volens. Nullius aūt tribulatio aut passio aīam transfixit quomō aīam xp̄i. Martires enim xp̄i: inflicta a psequutoribus pena: ad mortez pduxit gloriosam. q̄ pena solū seuiebat ī corpore: Verū animam nō intrauit. qr et si corpora acerba senserunt tormēta: anime tamē eoꝝ cōsolatiōes multimodas acceperunt. Solius aūt xp̄i passio sicut torrēs felleus aīaz eius introiuit: a quo omnis consolatio. passionem alleuiās. est subtracta. sicut patuit supra in quarto v̄bo plato in cruce. In q̄ et si mater virgo (vtpote cuius cū vnigenito filio cor vnū erat et anima vna) satis multūq; accessit. qm̄ et de ip̄a dictū est. Et tuā ipsius animam ptransibit gladius: Nō tamē sine cōsolatore reliquit qui eaz vnice electā dilexit: Dum iā iamq; in cruce moriēs: custodem ac seruitorē discipulū: p̄ ceteris dilectū: tradidit vice sua. Ip̄m vero dominū ita maris altitudo salsissimi et passionum tempestas absorbsit ac penitus dimersit: vt subtraheretur quicq̄d alleuiare poterat: adderetq; quicquid dolores ac tristiciā poterat augmētare

Ideo ait. laboraui clamãs. Uox clamoris erat heli. heli. Rauce facte sunt fauces mee propter humoris defectũ: arescente vt testa: ꝟtute mea. Ideo defecerũt oculi mei pre lachrimarũ multitudine et violentia mortis dure. Uere itaq intrauerũt aq̃ vsq ad aiaz meã. Et alibi Repleta est malis anima mea

Et q̃uis tota passio xp̄i hodie ꝑfecta sit: solum tamen hoc die septem effusiones sanguinis ei⁹ meditandas suscepim⁹. Septies eñ dominus ih̄us sanguinẽ suum fudit pro nobis. qđ cum dolore cordis q̃libet sexta feria ad minus decet memorari. Primo ex magna humilitate: cõtra superbiam nostram in circumcisione. Ubi considerandum q̃ feruenter nos dilexit. Uix enim in hanc vallem prodijt miserie: et statim currere cepit viam saluandi nos. quia puer iam octo dierum. erat ipse dominus legis: ⁊ legi se subiecit circumcisionis. quã pro hominibus in peccato nascentibus dedit. fuit aũt circumcisus Primo vt probaret veritatem sue pro nobis assumpte humanitatis. que in se quidem sanguinẽ continet. et q fantastica nõ esset. talis eñ sanguinem non habet. Secũdo vt ostẽderet se esse de semine abrae cui data fuit circumcisiio / et facta re ꝑmis-

filio. q in semine suo: idest: in domino ihu. be
nedicende essent omnes gentes. Tertio vt
nobis daret occasionem obediendi preceptis
diuinis. ad que vtiq tenemur. cum ipse pro
pter nos obediret legi ad quam non tenebatur.
Quarto. vt dyabolo misterium sue incar
nationis celaret. Quinto vt a iudeis tolleret
occasionem non audiendi vel recipiendi eum.
ne dicerent: dissimilis es patribus nostris. quia
non es circumcisus et legem non obseruas. et ideo
non te audiemus. Et hic intuendum est q
guttule ille sanguinis: imo vna sola ex eis
pro salute et redemptione totius suffecisset
generis nostri: propter magnipensionem di
uini suppositi. Sed tamen domino ipi tantil
lum hoc non suffecit. qui nos supra modum
et mensuram amauit. Unde et voluit suo
tempore pro nobis habunde suum sanguinem
effundere: quatinus pater celestis viceuersa
super nos copiosissime suam effunderet mise
ricordiam. que vtraq supra modum nobis ne
cessaria sunt: propter pronitatem ad malum
et traditatem ad bonum. Hic libeat cogitare quo
modo infans ihs ex dolore circumcisionis clama
uerit et fleuerit et non dubium quin mater sua tener
rima sibi permaxime compassa fuerit. quam etiam gut
tulas illas sanguinis eius in panno cum magna

deuotiõe ꝛ reuerentia suscepit. Jmmensas igitꝛ ei referas gratiaꝝ actiones ꝓ tã dignãti effusione sanguinis sui ꝛ roga eũ: quatinꝰ te velit spiritualiter circũcidere. malas videlicꝫ cogitatiões de corde/criminosa ꝟba ꝛ in utilia. ceteraqꝫ hmõi que nõ laudem: magis aũt vituperiũ habent. et omnia opa mala. vt sic sis circũcisione spirituali purificatus.

Secũdo fudit dñs sanguinem suũ ex magna caritate cõtra inuidiã in monte oliueti instante iam articulo mortis sue. Qñ eñ ꝓlixius orabat factꝰ in agonia. idest. certamine ꝯtra mortẽ/vel mortis anxietate: quã q̃si psentem videbat. ꝛ ideo dicitur tũc fuisse ĩ agonia: sicut infirmi in extremis laborãtes dicunꝛ esse in agone. Uel dicitur certamẽ ꝛ reluctatio sensualitatis ac ratiõis. qꝛ agonisabat ꝛ certabat ĩ eo mirabili pugna: sensualitas naturaliter mortẽ horrens et recusans: ac ratio volũtati diuine obtẽperãs / ꝛ ipam mortez ꝓ salute humana zelãs. qꝛ virtute diuina q̃libꝫ pars pmittebatur agere vel pati qd erat propriũ sibi Unde ex feruore orãdi et ex apprehensione imminẽtis piculi /ac vehemẽti anxietate sensualitatis. q̃ (vt dictũ est) pmittebaꝛ agere ꝛ pati qd erat propriũ sibi inflammabaꝛ cor ꝛ corpus: vt apertis

poris efflueret sudor rubicũdus ⁊ sanguineus. Iste sanguis fuit verus ⁊ naturalis q̃ntum ad veritatẽ sue existẽtie ⁊ de purissima xp̃i carne. sed miraculosus et nõ naturalis quantũ ad modum profluẽtie. quia secũdũ Bedam: cõtra naturã est sanguinẽ sudare. Fuit aũt sudor ille feruẽtissim⁹ a toto corpe erũpens ⁊ vsq; ad terram habũdanter currens. et vt pie credo: om̃s vestes suas prius madefaciens. Hic cõtemplare in dolore cordis tui amarissimam istã sanguinis domini tui pro te effusionem: que inter alias penas vna de attrocissimis fuit. Insup cõsidera q̃ penalis ⁊ amara fuerit mors illius in seipa qñ sola meditatio eius sic dominũ ihm ⁊ naturam suã immutauit: q̃ de omni pte corpis sui sanguinẽ sudare coegit. Si em̃ malefactor aliquis ad mortem ducit: ignorat quidẽ q̃ amara sit pena sibi infligenda. Nõ autẽ sic in dumino fuit. qui tanq̃ de⁹ omnia p̄sciuit quo ad numerũ põdus ⁊ mensurã. Que licet infirmitas humanitatis eius summe abhorreret: caritas tamẽ ipsius nimia/fortis vt mors: imo fortior morte qua nos dilexit: magis in eo p̄ualuit et humanitatẽ superauit. Ad hũc suauissimi sudoris balsamũ egrotis p̄ficuum festina ne tardaueris: vt inde sana

ri merearis. Ant. Quid stas accurre et sua-
uissimas illas guttas lambe. et puluerem pe
dum illius linge. Noli dormire cũ petro: ne
merearis audire: Sic nõ potuisti vna hora
vigilare mecum. Nota alium intellectum q̈
legitur cuidã sancte virgini reuelat⁹ fuisse:
q̄ saluator tristiciã et sudorem sanguineum
passus est: oratiõem q̄ illã in horto fecit pro
pter illos quos ꝓuidebat fructũ sue passiõis
nõ debere ꝑticipare. sed quia diligebat iusti
ciam: apposuit ꝯditiõem: verũtamẽ nõ mea
sed tua volũtas fiat. Quam si non apposuis-
set (vt dicebat) saluati fuissent. Impossibile
nam q̄ fuisset oratiõem filij dei frustrari suo
effectu. Qđ bene ꝯcordat cuz verbo apl'i ad
heb. Exaudit⁹ est pro sua reuerẽtia. Cum
hac sentẽtia ꝯcordare videt̄ oratio ei⁹ quã fa
ciebat pro suis nõ pro mũdo vt dicit iohan-
nes. Notandũ etiã ẜm qđ legitur in reuela-
tiõib⁹ dicte virginis: q̄ xp̄s (qui erat medi
ator dei et hominũ) a ꝑmo instãti sue cõcepti
onis plen⁹ extitit grã / sapiẽtia / et caritate.
Cum igitur ꝑfectissime diligeret deũ et ꝓxi
mum: vidẽdo deũ ꝓuatũ honore suo et ꝓxi-
mũ fine suo: sũme cruciabat̄: donec ꝑ passio
nez suã et honorẽ deo et salutẽ restitueret ꝓxi
mo. Nec erat (vt dixit hec ꝟgo) hui⁹ deside

rij afflictio pua: imo maxia crux. Unñ ipe di cebat i cena discipulis: desiderio desideraui hoc pasca manducare vobiscũ. qd idcirco di xit qm in illa cena dedit eis arrã salutis: quã erat opatur⁹: anteq̃ itez erat cũ eis mãducatu rus. Et ad oñdẽdũ hoc magnũ desideriũ ora uit dicẽs. pat̃ trãsfer hũc calicẽ a me ꝛc̃. Ubi viri pfecti ꝛ fortes nõ debẽt itelligere (sic de biles timẽtes mortẽ) q̄ saluator petierit pas sionẽ a se trãsferri vl' ammoueri: ꝫ q2 sp bibe rat a ↄceptõe sua: ꝛ tũc ꝑpt ꝓpinqtatẽ tpis cũ anxietate bibebat calicẽ desederij salutis hũane: petebat q̄ cito pficeret illud qd tãto tpe tãto desiderio affectabat: vt calix ille p eũ tãdiu potat⁹ nõ terminaret. qd ꝓculdu bio nõ erat petere remotiõez passiõis ꝛ mor tis sed poti⁹ accelerationẽ. Quod satis cla re exp̃sserat dñs cũ dixit iude. Quod facis fac citius. Et cum p̃dict⁹ calix desiderij: fu erit sibi g̃uissim⁹ ad potãdũ: nihilomin⁹ tñ sicut obediẽs fili⁹ adiũxit: Uerũ tñ nõ mea volũtas ꝫ tua fiat: offerẽs se paratũ ad susti nendũ dilatiõem desiderij sui q̃ntũ placeret pri: ita q̄ dũ dicebat trãsfer calicẽ hũc ꝛc̃ (ꝯm expositiõem hanc) nõ intelligebat de calice passiõis future: ꝫ de calice passiõis pñtis ꝛ p̃ terite. Et cũ isto intellectu p̃t nihilominus

quantū ad infirmiores stare expositio cōmunis doctorū. vt sic secundū multiplicē expositiōem: quilibz ꝭm suam ꝯsideratiōem inueniat in eis partem cibi sui: ꝭm quod expedit sibi vel sue saluti. Cum igitur debiles in oratōe ipsius inueniāt ꝯsolatiōem sue debilitatis: necesse videtur ꝙ etiā fortes ⁊ ꝑfecti possint in ea inuenire sui roboris ꝯfirmationem. qḋ nō fieret nisi ꝑ expositiōem dictā. Illud vltimū notabile fuit incidentale ideo redeamꝰ ad propositū nostrū. Surgit igiꝭ ab oratiōe in qua stabat flexis genibꝰ aut ꝓstratꝰ in terrā: totus sanguine madefactus. quē cōspice tergentem sibi vultū: vł forte in torrente lauantem. totūqꝫ afflictum reuerēter cerne et ꝯsidera quāta fuerit tunc anime sue angustia: cuiꝰ testes sunt gutte sanguinee decurrētes ī terrā: ⁊ ei intime cōpatere quia non sine ingenti acceberitate doloris hoc sibi potuit ꝯtingere: Nūquā eñ aliquis mortaliū ob mortis horrorē: auditur sudorē fudasse sanguincū. Unde patet eius nunqꝫ fuisse similem dolorē: Sed heu me miserū. vbi sunt lachrime mee ꝓfluentes de oculis meis? Verecūdia ē mihi nō modica: videre te dominū ⁊ amatorē meū ꝓ me sanguineo sudore ꝑfusū: ⁊ me vilē peccatorē sine lachri

mis oculoꝝ meorũ ꝑtransire. Tertio dñs ihs fudit sanguinẽ ex magna pietate cõtra iram scȝ in flagellatiõe. Volens enĩ pilat⁹: ſm August. furori iudeorum satisfacere: vt vel sic mitescerent et silerẽt: et desinerent velle occidere eũ: quem flagellatũ viderẽt. Unde etiã propter hoc cohortem suã ei illu dere ꝑmisit/ aut forte iussit: vt eoꝝ iraȝ mol liret. Jussit igitur pilat⁹ eũ flagellari. Ubi primo vestib⁹ spoliat⁹ fuit. Deinde ad colũ nam durissime ligatus: et mẽbra deo plena: ꝟberib⁹ subdẽs: immanissime flagellatur. ⁊ vndiqȝ flagellis atterit̃/ ꝟberib⁹ cruciatur. Stat nud⁹ corã omnib⁹ amantissim⁹ iuue- nis elegãs ⁊ verecũd⁹ ⁊ silet ad omnia qua- si agn⁹. Credit̃ ꝙ ab annis puericie a nullo vnqȝ homine corp⁹ suũ nudũ visum fuerit: nisi a beata virgine ⁊ nũc coram tortoribus. Speciosus igit̃ forma p̄ filijs hoĩm suscipit dura / aspera / dolorosa flagella spurcissioꝝ. Caro illa ꝟginea innocentissima/ tenerrima mũdissima et pulcerrima/ flos oĩs carnis et toti⁹ humane nature: replet̃ plagis/ liuori- bus/ ⁊ fracturis vulneratur. ꝑ totũ corpus illud sanctissimũ a planta pedis vsqȝ ad ver ticem ei⁹ nõ remanet sane ꝑtis vestigium ⁊ totũ fit rubrũ vestimẽtum suũ. fluit vndiqȝ

regi⁹ et p̄ciosissim⁹ sanguis de om̄ib⁹ ꝑtib⁹ corꝑis et ei⁹ corp⁹ cādidissimū cruore roseo rubricat̃ ꝑtotum. Supaddit̃ / reiteratur et spissat̃ plaga sup plagā / liuor sup liuorē / fractura sup fracturā / sanguis sup sanguinē: q̊usqꝫ (tam tortorib⁹ q̄ꝫ inspectoribus fatigatis) solui iubet̃ a columna cui fuit alligatus. Quot aūt ꝛ quāte plage vel vulnera in hac flagellatiōe sibi infligebant̃: ꝓcerto sciri nō potest: nisi ꝑ reuelationem. Ꝫ oportuit ea esse q̄si inumerabilia: Si em̄ (vt dicit̃ i Deutero) pro mensura delicti erit plagarum modus: xp̄s autem flagellabatur ꝓ peccatis nostris que vtiqꝫ sunt innumerabilia: q̄re ꝛ plage innumerabiles. Et hoc est qd̄ dicit̃ in Esaia. A planta pedis vsqꝫ ad verticem non est in eo sanitas. Tunc etiam impletum est quod ibidem dicitur. Non est ei species neqꝫ dec⁹: et vidimus eum et non erat aspectus et quasi absconditus vult⁹ eius et despectus. ꝛ reputauim⁹ eum quasi leprosum percussum a deo ꝛ humiliatū. Aug⁹. De vultu illi⁹ pulcritudo effluxerat omnis: et qui erat p̄ filiis hoim specios⁹: videbat̃ oīm oculis indecorus, q̄ꝛ iniquoꝝ liuor sacrū illi⁹ vultuꝫ fedauerat v̾beribus. Hec dn̄s in omni caritate ꝛ paciencia sustinuit / nec v̾bum aliquod nec

signū impaciētie aduūs⁹ maledictos canes il los ostendit. O xp̄iane cōsidera dominū tu um hic diligenter ꝑ longā morā ⁊ spaciose: et si hic ei nō cōpateris: cor lapideum repu ta te habere. Et tūc exclama. O bone domi ne ih̄u: quomō tu denudaris qui nudos ve stis? Quomō tu ligaris qui cōpeditos sol uis et ligatos a demonib⁹ et ab in firmitati bus detentos liberas? Quomō tu flagellarꝭ q̄ nos a flagellis eruis? Quis fuit ille tā au dax qui te vestibus spoliauit? Quis tam te merarius qui te ad columnā ligauit? Quis tam sacrilegus qui te flagellauit? Sed tu sol iusticie tuos radios subtraxisti. et ideo sunt tenebre ⁊ tenebrarū potestas. Omnes sunt te fortiores ⁊ potentiores. Nobis debebanť flagella eterne afflictiōis: tu flagellari volu isti pro nobis: vt nos misericorditer erueres ab illis. Soluto aūt dn̄o a columna: ducunt eum sic nudum sic flagellatū ꝓ pannis suis colligendis. qui sparsim per domū ab ex po liatoribus proiecti fuerāt. Intuere eum be ne hic sic afflictum sic tremētem propter fri gus quia hyems erat. Attēde diligēter ⁊ ꝯsi dera statum ei⁹ in singulis actib⁹: vt intime cōpatiaris ac simul pascaris. Nōne videbis iuuenē elegātē nobilissimū / innocētissimū /

et amãtissimũ: totũ aũt flagellatũ ⁊ sangui-
ne liuoribusq₃ respersum: pannos suos vn-
diq₃ sparsim ꝓiectos de terra recolligere. et
cũ quadã verecũdia ⁊ rubore se nudũ coraȝ
illis (semꝑ ipm deridentibus) reuestire: ac
si fuerit omniũ infim⁹. a deo derelict⁹ ⁊ omi
auxilio destitut⁹. Hic nota licȝ dñs nõ fuerit
nat⁹ ex illa infecta ade radice: ex q̃ erubesci-
bilis facta est nr̃a nuditas: dicente adam: ti
mui eo q̃ nud⁹ esseȝ: tñ q₂ suscepit infirmita
tes nr̃as licȝ sine peccat: denudari erubuit
et tãto pl⁹ alijs pudicis ỽginib⁹: quãto sua
pudicicia incõperabilis fuit omnibus vir-
ginib⁹: imo etiã (vt sic loq̃ liceat) pudicicie
angeloꝝ. O quãtũ ꝓ nobis humiliat⁹ fuit:
qui tñ inmensus/ etern⁹/ ⁊ incõprehensibi-
lis verus deus fuit: ꝫ dehonestat⁹ (nõ tñ vt
deus q₂ deitas nihil patiebat̃) ac si fuisset vi
lissim⁹ homo/ imo quidã seru⁹ emptici⁹ sub
illoꝝ dñio cõstitut⁹. Disce hic miser homũ-
cio flagella dei pacienter ferre ꝯsiderãs dili
gẽter: q₂ nec ille de mũdo sine flagellis exijt
qui omnino sine omni peccato fuit. ⁊ clama
ad deum oculis lachrimosis. Benignissime
dñe vt mihi tpe iusticie parcere possis: hic
nũc tpe gratie peto me flagelles. hic vre hic
seca: vt in eternũ parcas tñ in miserationib⁹

tuis multis. Quarto sanguinē suū fudit ex magna sobrietate cōtra gulā ꝛ hoc ī coronatione. Fortassis eñ in flagellatiōe capiti pepcerunt: qḋ ne sine speciali transiret afflictione: cogitabāt quō etiā illic eū punirent. Cum eñ post flagellatiōem se reuestire vellet: cōtendūt impijssimi quidam pilato dicētes, hic se regem fecit: vestiamꝰ eum ꝛ coronemꝰ more regio. Miseri ad plenū sibi illudere volebant: anteq̄ȝ eum morti traderent. Et ꝯsenciente aut iubēte pilato ꝯgregauerunt ad hoc vniuͤsaȝ cohortē in ꝑtorium vbi sedebat ꝑses ꝛ senatus: vt om̄es interessent tali spectaculo. ꝛ vt magꝭ ei illuderent in loco patēti ꝛ coram multitudine. Et eum vix reuestitum exuētes: induūt eum purpura: seu circūdederūt ei clamidem coccineā veterem in derisum ꝛ ꝯfusionis augmētum. ꝛ collocant eū quasi suꝑ soliū regale: ꝛ pro diademate seu corōa regali plectētes non de auro argēto vł gem̄is ꝑciosis: ſ despinis marinis (quaꝝ aculei sunt valde accuti duri ꝛ penetratiui) ꝛ imposuerūt capiti eius tenerrimo tanq̄ȝ diadema: q̄ totū caput eiꝰ tegebat preter faciē: imprimētes ex omni ꝑte capiti sanctissimo aculeos istos ad maxiaȝ eiꝰ penāꝫ afflictiōeȝ. Pro sceptro q̄ꝫ regali dederūt ī

manu ei⁹ arũdinem: designãtes regnũ qđ si bi vsurpauit (dicẽdo se regem) ad modũ arũ dinis esse vacuũ ꝛ infirmum. Deinde cum si gna talia adhibuissent: flectebãt genua corã eo: ac ironice et derisorie vt regẽ salutabant illudẽdo dicentes. Aue rex iudeoꝝ. Quasi dicãt: voluisti quidẽ regnare: sed nõ ꝑualuisti. ꝛ hoc fecerũt: vt eorũ illusio respõderet iudeorũ accusationi. ꝛ vt illuderẽt factis: sicut illuserant ꝟbis ꝛ signis. Dabant ei alapas. In hoc illusiõem suam magis despectiuam fecerũt: ꝙ velut adorãtes deũ et salutãtes regem: eũ alapisauerũt. Et expuebãt in faciẽ ei⁹ tanꝗ̃ in vilem ꝑsonã ꝛ cõtemptibilem. O ꝗ̃ vilis actus militũ. Deinde reaccipientes arũdinem de manu eius: cũ ea reuerendum caput ei⁹ crudeliter feriunt. ꝛ ratione doloris infligendi: vt aculei spinarum forti⁹ infigerẽtur capiti. et ratione cõtemptus: in signũ vacuitatis. Nõ enim tm̃ causa ledendi eũ per pũcturas spinaꝝ et per ict⁹ baculi: sed etiã causa illudendi ꝛ vilificãdi hoc fecerũt. Nam viles ꝑsone baculis: sicut bestie: ꝑcuti cõsueuerũt. q̃si dicerent. O tu homo vilis vt q̃d te regẽ facis. Et tũc fluũt vndiꝗ largiter ꝑ frontẽ genas ꝛ collũ iħu: stille sanguinis cũ sputis iniq̃rũ. vt appareret q̃si lepro

sus et nouissim⁹ virorũ. et sic vis⁹ est nõ habens speciẽ neqꝫ decorem. vt etiã supra patuit. Tinxit ergo sanguis totũ caput ei⁹. sicut cruor flagellis extract⁹ ⁊ sudor sanguineus tinxit oẽs alias ptes corpis. vt nõ tm̃ manus et pedes et lat⁹ dicam⁹ sanguine respersa: sed tota veste tincta xp̃m ascendisse ð borra. vt impleret̃ illud Esaie. lxiij. Quare rubrũ ẽ indũentũ tuũ et vestimẽtuꝫ tuuꝫ sicut calcantiuꝫ in torculari. Que q̃stio: ꝯm glo. fuit angelorũ videntiũ et mirantiũ ꝙ corp⁹ xp̃i: qð de vtero virginali tm̃ candorem habuit: intm̃ fuit sanguine rubricatũ. Ad quã q̃stiõeꝫ ip̃e ibidẽ respõdet. Torcular calcaui sol⁹ ⁊c̃. Cerne igit̃ eũ cũ cordis amaritudine in singulis suis afflictionib⁹. q² omnia sustinet q̃ ip̃i volũt q̃si eoꝝ ꝯu⁹. ⁊ ad oĩa tacet q̃si mut⁹. ⁊ maxĩe cerne eũ: cũ caput ei⁹: spinis plenũ: arũdine ꝑcuit̃ ⁊ sepe pcutit̃. q̃mõ dep̃sso collo pacienter (cũ dolore tñ magno) acerbos ict⁹ suscipit et patit̃. Et dic in deuotione cordis. Domine ih̃u per hanc tuã hũiliatiõem/cõfusionem/ et afflictionem rogo q̃tenus me velis in hac vita coronare gratia tua. vt ipsa mecũ sit in omnibus bonis agendis et a malis retrahendis et viam dirigẽs saluti. vt tãdẽ possim venire ad coronã glĩe.

Quita sanguinis effusio facta fuit ex magna pauptate cõtra auariciam in loco caluarie. Data em̃ sententia vt crucifigeret (q̃ data fuit in publico) reducit dñs intus et spoliatur seu exuit clamide purpurea: qua fuit ab illis indutus: nudo coram eis existente: vix dat sibi spacium vestiẽdi se vestimentis suis. vt duct⁹ ad mortem magis cognosceretur. Ut aũt venit ad locũ caluarie portans crucem: cruce deposita et adaptata: spoliat vestibus suis cũctis videntibus cũ maximo dolore. Nam vestis interior adherebat ei impressa vulnerib⁹ flagellorum. Et fuit hec spoliacio vestiũ vna de pociorib⁹ afflictiõibus dñi. Ad harum em̃ ablatiõem renouata sunt in eo omnia vulnera sua: et magis tũc cruciabatur: q̃ in primaria et actuali flagellatiõe. Si em̃ modica lana aut pannicul⁹ aliquis in recenti vulnere ꝯgeletur: et inde post violenter extrahat: longe maior sentitur dolor: q̃ in prima vulneris inflictiõe. et q̊ plura vulnera: eo ampliora cruciamẽta. Et tũc corp⁹ ei⁹ tam eleganter formatũ: apparuit totũ cruentatũ et liuorib⁹ repletũ. In hoc etiam apparuit passiõis eius ignominia et horribilis ꝯfusio q̃ nud⁹ (secũdũ Amb. et alios) ẽ crucifixus. q: hoc nõ nisi ꝑsonis abiectissimis

fit et vilissimis: tectis fortassis tñ verendis. Sed innocẽtissim⁹ dñs toti⁹ honestatis rex ⁊ amator pl⁹ cũctis sceleratis ꝯfunditᵣ. Unde verecũdia plus q̃ꝫ dici potest animã ṽgineã cruciabat. Hinc in ps̃. ꝓpter te sustinui opꝓbriũ ⁊ operuit ꝯfusio faciem meã. Et si cũ nudabatᵣ ante flagellatiõem coram paucis pudicissim⁹ dñs nõ modice afflict⁹ est: quãto magis nunc coram omni populo in cruce erigendus vltra nõ reuestiend⁹. Et cũ primo eũ mater sua cõspexit sic cruentatum et vulneratũ. O quant⁹ dolor ei⁹ fuit cum eũ sic aspexit afflictum et coram omni populo nudatũ vt dictũ est etiã femoralib⁹: credo ṽbis explicari non possit. Accelerat igitᵣ mater ⁊ filio suo approximat. ac velo capitis sui eum cingit ⁊ velat. vt vult ludolfus in de vita xp̃i. O in quãta amaritudiue cũ hoc fecit fuit anima sua. Cerne quãtum cõdoluit fili⁹ matri sibi taliter cõpacienti. credo ꝙ ambo verba facere nõ potuerũt. Considera etiam quant⁹ dolor fuerit ip̃i dño in tali exutione ratiõe noue coronatiõis. q̃r vestes exui non potuerant nisi ꝑ caput. ⁊ sic semꝑ noua vulnera. Telum enim extrahendo pl⁹ ledit q̃ꝫ infligendo. Aut si nõ fuit extracta prius corona: tũc magna fuit facta cõmotio spinarũ

in capite ei⁹ infixa ꝶ. Quāt⁹ tūc excessiu⁹ fu erit dolor ei⁹: pēset q̄libꝫ in corde suo. q̄ oīa mat̄ illa mestissīa cōspicere potuit. Dic ḡ cor de deuoto. O mi ihū q̄ ī nullo tibi ꝑpter me (quē nimis diligebas) pepcisti: da mihi reci ꝓcā caritatē: vt q̄ añ crucē vestib⁹ expoliari ꝛ nudari voluisti: fac me ab oībus mūdanis reb⁹ in q̄ꝫtū ꝯtra salutē meā sūt: denudari. q̄ tenus nudum crucifixū ꝛ nudam crucē nu- dus sequar. Sexto fudit sanguinē ex ma gna amicicia ꝯtra odiū ꝛ inuidiā in crucis af fixiōe. Nā cū crux in terra iaceret ꝛ pata eēt (vt dic̄ ludolfus) eripit̄ fili⁹ de māib⁹ mr̄is furibūde: nō sine magnis dolorib⁹ / gemiti bus ꝛ suspirijs vtriusq̄ꝫ. ac nudus et sic dila cerat⁹ sine pietate suꝑ crucē ꝓijcit̄. crudelit̄ expans⁹ ꝛ tract⁹: strictissime hic ide extēs⁹. Dicit̄ eñi q̄ꝫ foramia pri⁹ fecerūt. ꝛ quia bra chia ꝛ pedes xp̄i nō poterāt foramia attige re: ideo ligatꝭ funib⁹ ī brachijs ꝛ pedib⁹: tm̄ traxerūt ac dulces man⁹ et pedes ita atroci- ter extenderūt: nō sine magno corꝑis cōpa- gumq̄ꝫ fragore: q̄ꝫ omnes iuncture ossium di numerari potuerunt. iuxta ps̄. Et sic man⁹ vna: q̄ sinistra videt̄ esse ꝭm hiero. cum ma gno dolore clauo affigit̄. Deinde brachium alteꝝ ad foramē fūib⁹ tēsū: scda man⁹ filij cla

uo annectitur. Post vtrumq3 pedem inne-
xis vinculis deorsum trahunt et cōplicatis
super se inuicem pedibus (vt iam cōiter te-
netur) tertium clauum crudelissime persi-
gūt. Vult beat⁹ Anshel. q̄ vno clauo ambo
pedes perfiguntur. quod sic ostenditur. q̄a
in omnibus penis insaciabilis odij rabies
quicquid penalius excogitare poterat: egit.
sed penalius fore dinoscitur duos pedes cā-
cellatos configi clauo vno. tum ꝑpter maio-
rē ꝑcussiōis violētiā. tū ꝑpt̄ supioris pedis
latiorē vulneratiōez. tū ꝑpt̄ vtri⁹q3 duriorē
ꝯfractiōez. q̄m sic cācellatos pedes (appodia-
mēto nullo supposito) vsq3 ad plātaꝝ rectifi-
catōez cruci stipiti ꝯclauarūt. Putādū quoq3
dn̄m pudicicie auctorē: cū dorsotenus cruci
upiect⁹ esset: nature secreta celādo: pedes
cācellasse. Carnifices quoq3 sic cācellatos ꝯfo
disse. Et sic totū corp⁹ dn̄i i lōgū ⁊ latū extē-
sū trib⁹ horis cū maximis cruciatib⁹ pepen
dit. Vñ ꝯseq̄nt̄ ex hmōi tēsiōe vulnera eius
q̄ pri⁹ i exuuijs vestimētoꝝ suoꝝ (vt dictū ē
supra) renouata fuerūt: hic āpli⁹ dilacerata
sūt. Vñ hec extēsio mlt̄ū pēosa fuit ⁊ maxi-
mū dolorē xp̄o intulit. q2 oīa vulnera sua ma
gis āpliata fuerūt. sic̄ videm⁹ q̄n pellis aliq̄
ꝑuū hñs foramē tēdit̄: mox foramē āpliatur

Sic in xp̄o factum fuit cū nouo vtiq₃ dolore et multa sanguinis effusiōe. Deinde attende eleuatiōem domini tui sic ligno affixi: de terra: cum laboribus magnis et clamoribus factam: propter corpis sui ponderositatē. ꝛ dimittūt crucem cum eo affixo in foueā (cruci paratā) violenter ꝛ vno impetu decidere vbi cōcussa sunt ꝛ supafflicta omnia membra domini et iā interiora / nerui ꝛ cōpages eiꝰ. sicut solent ad cordas tracti (si qn̄ cū baculo astantis: funis pcuttitur) cū maximo et quasi intollerabili dolore sentire. Unde iterum lacerabant vulnera manuū et pedū ex ponderositate corpis (vt dictum est) pfluxerūtq₃ copiosi riui sanguinis vndiq₃ ex illis magnis scissuris ꝛ fontibus saluatoris. tūc apte sunt vene fontis aquaꝝ viuentiū ꝛ effluxit copiosissime p̄ciosissimum illud balsamū cūctorū penetrans ꝛ liq̄faciens pia corda. Tūc erupit fons paradisi: fons sanguinis xp̄i de loco voluptatis / corpe sc₃ domini p quatuor ptes diuisus: manuū pedūq₃ fossuras. ꝛ copiosissime fluēs: irrigauit vniuſā terram: peccata omniū abluendo Siue autem in terra posita cruce extensus fuerit / crucifixus (vt iam dictū est) ꝛ postmodū ipm lignū taliter deo insignitum fuerit eleuatū:

qd non sine grandi dolore ponderositatis corpis lacerãtis et diuellentis carnem et riuos in locis clauorũ: potuit fieri: vt supra patuit Siue etiã: vt in reuellationib⁹ brigitte legitur: p scalas crucem ascenderit: ꝛ a pluribus carnificib⁹ crudeliter ꝓtractis brachijs fuerit cõclauatus: totoqꝫ pondere corpis imp̄mente sup vulnera manuũ: aliquis alius in anteriori pte positus crudeliter p tibias trahens ad ima. sic em̄ clauauerũt eum. Hoc ex euangelica historia nõ declaratur apte: vtqꝫ em̄ modoꝝ fieri potuit. In hac ꝰ̊ ꝯclauatione / ꝯfossiõe / extẽsiõe et pẽsiõe inter cetera q̄ pro nob ptulit: maxime doluit ꝛ p̄cipue in pectore ꝓpter disiunctiõem pectoraliũ ossium. et hic dolor vehemẽtior videtur ꝓpter ꝓpinquitatem cordis. Cum em̄ ossa illa videãtur naturaliter ordinata ꝓ cordis ꝛ pulmonis ꝓtectione: nõ potest ipsorũ dissipacio fieri absqꝫ cordis maxima passione. nec cessante miraculo. in alio posset talis violentia fieri absqꝫ morte. Hec quibusdã deuotis psonis legunt̃ a domino reuelata. Item legitur quãdam sanctã ꝛ deuotissimã virginẽ dixisse. ꝙ passiões quas in corpe sustinuit filius dei ꝛ hominis ꝓ nostra salute: null⁹ hominũ ferre posset: quin pluries si esset possi

bile moreretur Nā sicut amor quē gerebat ꝛ
gerit erga nos inestinabilis est: sic passio q̄
(solo amore iubente ꝑiter ꝛ cogente) porta
batur ab eo: inestimabilis fuit. ꝛ non tantū
quantū natura rerū ꝛ malicia inferentium:
potuit facere: sed etiā multo plꝰ. Quis enī
crederet ꝙ spine ꝑforarent os capitꝭ vsqꝫ ad
cerebrum / aut ꝙ ossa viui hominis disiun-
gerētur: sicut in xp̄o contigit. Sed quia ma-
ximus erat amor ꝓpt̓ quē solū portabat hec
oīa: maxias etiā adiuēit pēas: q̄bꝰ se nob ꝑ-
fectꝰ demōstraret. Hec enī fuit vna de ꝑnci-
palibꝰ causis illiꝰ passiōis: demōstratio scꝫ
ꝑfectissimi amorꝭ quē habꝫ ad nos q̄ ꝯuēien
tiori mō nō potuit demōstrari. Vn̄ claui nō
tenuerūt eū ī cruce ꝫ amor. nec vires hoīm d̄
uicerūt eū ꝫ amor. Quō aūt vicissēt illū ad
cuiꝰ vnicum verbū omnes ceciderunt in ter
ram. Hec predicta virgo. Dic igitur in de-
uotione cum dolore cordis tui. Mi domine
iħu tuas ꝯsiderans amaritudines in memet
ipso deficio. Immensas ergo tibi gratiaruꝫ
refero actiones pro tam penali ista sangui-
nis tui habundanti effusione: rogans humi
liter benignissimum cor tuum: vt qui in cru
ce leuari et sic a terra exaltari voluisti: fac
me queso a terrenis affectibus subleuari et

mente in celestibus cõuersari. et tuis vulneribus cõdolendo me immergere. Septimo et vltimo effudit sanguinem suũ benedictum dominu ihesus ex magna asperitate cõtra luxuriam in lateris sui apertione. Cum enĩ milites obtenta licentia a pilato mitterẽtur a iudeis vt crucifixis crura frangerent: vt sic citius morerẽtur et tollerentur de patibulis propter festum. Cum magno ergo strepitu et furore veniẽtes: et videntes latrones viuere: frangũt eis crura et occidũt. Ad ihesum autem venientes: qui iam mortuus fuerat: eo quod acerbiora supplicia quam latrones ptulerat / vel forte ante alios suspẽsus fuit / vel quia potestatem animã ponendi habuit: non fregerũt eius crura. vt scriptura impleretur. Sed tamen vt certificarentur de morte eius: vnus militũ: Lõginus nomine (tunc impius et superbus: post vero conuersus et martir factus) porrigẽs lanceã et hastã a ccutissimaz in latus dñi ihesu dexterũ miserabiliter et crudeliter defixit / et vulnere grãdi aperuit. Et hoc fecit iste ad cõplacenciã iudeorum. In quo patz eorum nimia crudelitas Crudelitati enĩ semper maior crudelitas succedit. quia nõ saciati penis quas xp̃o viuenti inflixerant: etiam mortuuz vulnerare conati sunt.

Sed cõtumelia illa a iudeis illata: statim in signũ ꝓdiit. quia de corpe extincto sanguis ver⁹ et aqua pura miraculose emanauit et cõtinuo effluxit: vt preciũ nostre salutis. qd a fonte ihu scʒ cordis archano pfusum inundaret sacramẽtis ecclesie ad vite gratiã ꝯferendam. essetqꝫ iã in xpo viuẽtibus poculũ fontis viui saliẽtis in vitã eternã. Et quis illud vuln⁹ lateris nõ senserit: cum corpus mortuũ fuerit: tñ p hoc cõtumelie et ꝯuicia sibi inferebãtur. qꝛ oĩs cõtumelie et crude litates illate mortuoꝝ corpibus: reputãtur ac si viuis inferrẽtur. Item ꝛ si corp⁹ mortu um erat: vixit tñ immortalis deitas a corpe mortuo nullaten⁹ sepata. Magna ergo cru delitas fuit talem ac tantũ benefactorem in nocẽtez: tali morte turpissima ꝛ penalissima occidere. Sed maior feritas corp⁹ iam mortuũ frustra vulnerare. Detestabilior eñi est spoliatio mortuoꝝ q̃ꝫ viuorum: propter qd graui⁹ punit̃ ſm leges: ita et mortuorũ corporũ vulneratio maioris feritatis est indici um. Sed licet ipe nõ senserit: mestissima tñ mater eius bene sensit. cui⁹ felicissimam ani mam crudelis illa lãceatio tũc transfixit. tũc ipa deficiẽs ꝛ q̃si mortua cecidit int̃ brachia magdalene in terram. Uides quotiẽs isto

die mortua est: totiens certe quotiens vide-
bat cõtra filium fieri nouitatem. Ecce iam
nũc lancea salutis: pfidia populi reprobati
casso vulnere in parietez carnis ihu diuina
miseratione plata: foramen fecit in petra 7
cauernã in maceria tanq̃ habitaculũ colum
binũ. Exurge ergo virgo btã: que sola es et
vna dilecti colũba formosa: esto edificans in
summo ore foraminis aperti cordis 7 later
xpi tui. recipe dolorosum gladiuz quez tibi
symeon propheta olim pmisit. Et tuã: ait:
ipsius animam ptrãsibit gladi⁹. Uere tuã
ipsius: quia tua fuit ipsius bñdicti ihu mul
to plus q̃ tui: in ipm totaliter per amoris in
cendiũ transportata. Uere etiã ipsius tuã:
quia gladius diri supplicij ihu mortis: tuam
dilectissimã animã ptrãsiuit: totã se in suos
transportãdo dolores. Hic cõtemplare q̃ ca
re sum⁹ redempti 7 q̃ pciose loti nõ corrup-
tibilibus auro 7 argento: sed pcioso xpi san-
guie. Dic ergo cuz btõ augusti. Rogo te do-
mine p illa salutifera vulnera tua que pas-
sus es p salute nostra i cruce: ex quib⁹ ema-
nauit ille pciosus sanguis quo sum⁹ redem
pti: vulnera hãc animã meaz peccatricẽ pro
qua etiã mori dignat⁹ es. vulnera eaz igneo
et potẽtissimo telo tue potẽtissime caritat.

Confige cor meum iaculo tui amoris: vt di-
cat tibi anima mea. Caritate tua vulnerata
sum: ita vt ex ipo amoris tui vulnere: vber-
rime fluant lachrime die ac nocte. percute
obsecro domine hanc durissimam mentem
meam valida cuspide pie dilectiõis: vt alti-
us ad intima penetret virtute potente. Hec
augus. Vulnera queso cor meum lancea ca-
ritatis: vt tuis dignus efficiar sacramentis:
que de tuo sanctissimo latere nobis proflux-
erunt. In apertura lateris tui domine ape-
ruisti electis tuis ianuã vite. Hec porta tua
domine: Iusti intrabũt in eã. Noli domine
queso iniquitatum mearum recordari: vt ꝓ
pter eas mihi claudas aditum istum: quem
peccatoribns et penitẽtibus prouidisti. pro
pterea (ꝰm augusti) euangelista vigilanti
verbo vsus est: vt nõ diceret latus eius per
cussit/ aut vulnerauit/ aut aliqd aliud: sed
aperuit: vt innuat ꝙ ibi quodamodo hosti-
um vite apertum est. quia inde sacramenta
ecclesie vt supra dictũ est emanauerũt: sine
quibus ad verã vitam non intratur.

Pulcra lamẽtatio beate virginis
contra arma christi.

c Onsumato passiōis xp̄i agōe cū ip̄a mater sup morte vnigēiti sui videret celū terramq̄ lugere: et dolorosum piaculū figure corpis ihu ante suos corpales aspect⁹ attenderet: quō putas eā affectā similē in se formationē figere. Vere enim ip̄m exemplar mortis tā- q̄ sigillatiua impressio totam mētem virgi neam sculptura simili figurauit: vt merito dicatur Jhus matrem afficiens i. ad se faci ens. quia totā eā in sue mortis similitudinē transformauit. O quātis dolorum stimulis cōtuebatur mater corp⁹ dilecti filij in cruce pendere: et quasi horrore mortis filij: instru menta ip̄a inferētia: crucem/clauos/spinas et lanceā: potuit querulosa pietate de teme- ritate arguere: et sibi irrogatas iniurias in ipsa insensibilia instrumenta: lamentatiōe retorquere deuota? Quasi dicat virgo lo- quēs ad crucem. O dura crux et crudelis in tuum auctorem: qua audacia meū dilectis- simum filium deum viuum et eternū audes super tuam rigiditatem austeram et duram sic crudeli extēsiōe ptrahere: et clauis ferre is tibi sic crudelit alligari? O vos claui cre ature illi⁹ qui vestris vulneribus moritur:

quo temeritatis ausu dilectissimã amantissi mi mei filij carnem spiritusancto cõceptam sic atrociter ꝑfodiendo diuellitis? O lancea que ex ꝑfidia populi reprobati casso vul nere in parietez carnis ihu nati mei: foramẽ fecisti in petra et cauernam in maceria: cur tuam acuitatem tam horribiliter tanꝙ tirã nice in mortuũ meum exercuisti? non tuus extitit inimic⁹ sed ver⁹ fabricator. hinc cor eius et latus ꝑforare minime debuisti. Et vos spine non fuistis create: vt vestri caput pungeretis auctoris. Cur dure creature ve stram innatã duriciã nõ eliquastis vestri ti more auctoris? An nõ aduertistis solẽ hor rere piaculũ opis vestri? Terrã tremere sus tinendo tormẽtum illati supplicij? Lapides naturali cõditione vobis duriores sup filij mei dolore ꝑscindi? Certe vos nec videre: nec nomiãri/ audire (vestra ipa crudelitate impediẽte) vel tenuiter possem: nisi qr vos totaliter filius me⁹ in dulcorẽ sui humoris conuertit: vt spernere vos non possim: san guis de sanguine meo: et caro de carne mea. Ipse eñ dilectissim⁹ filius me⁹: vos natura siluestres et duras: in sui corpis plãtauit de liciosissia ꝑadiso. Et vos sui sãguinis sic hu mectauit irriguo: vt nõ iã alius cibus plus

mihi placeat q̄ vestra deglutire acumina: et vos infigere cordi meo. Sed tu crux alte statu re: si ad me pietate ꝑmota mitti velles: et rigorem tue natiuitatis inflectere: vt mihi inclinata: me ꝑmitteres meum dilectum filiũ amplexari: iã tuaꝝ iniuriaꝝ oblita: pacẽ tecũ cõponerem mente deuota. Amen

Deuotã disputatiõem beate virginis cuz cruce: quã quidã deuot⁹ cõtexuit: hic ex deuotiõe inserendã esse decreui.

Crux dura q̄d fecisti. Multuz certe
o presumsisti. Christũ deũ suscepisti.
Qui creauit omnia. O crux redde mihi filium Totũ meum solatium. Jam nõ expecto aliuz. Sicut scripture predicãt. O crux aperte respice. Vide terram tremere. Solem lumẽ claudere. Hec xp̄m deuz nũciant.

Responsio crucis ad beatã v̄ginem

O tibi virgo respõdeo. q̄ pro mũdo ip̄m teneo. Hũc tibi nõ restituo. Vt mundum a morte redimat. Hec est certe lex nature. Jugũ graue geniture. Omnes viuunt isto iure. Vt mors omnes recipiat. Mors est quies viatoris. Finis om̄is est laborꝭ. Per mortẽ corp⁹ redẽptoris. Oportet q̄ traieat

Deus mortem ordinauit. Mūdum mor-
te subiugauit. Propter hoc ipse gustauit.
Quod et aliis ordinauit. Nihil cōueniē
tius. Quam xp̄us dei filius. Patri succur-
rit penitus. Secū ad celū prouehat. Vir
go tu eue filia. Matrem damnatam libera.
Solue serpentis vincula. Mundus te lau-
de seruiat. Per hec mundus te laudabit.
Paradisus exultabit. Adam xp̄us libera-
uit. Resurrexit die tertia.

Responsio virginis ad crucem

O crux tua verba audio. Non tamen do
lore careo. Jesum pendere video. Inter
latrones viliter.

Responsio crucis ad virginem.

In me deus se humiliauit. Propter me
celum letificauit. Et infernum spoliauit.
Xp̄us agens humiliter. Sum scala celi
ordinata. Sum xp̄i morte cōsecrata. A deo
q̄ predestinata. Vexillū sū victorie. De
bes ergo tu gaudere. Non debes mundo in
uidere. Si per mortem subuenire. Voluit
eis rex glorie. Mundus debet hāc ama-
re. Et deuote salutare. Se mihi totum incli
nare. Pro xp̄i amicicia.

Responsio pacificate virginis cum cruce.

Pacez simul habeam⁹. Amplius nō con

tendam⁹. Deo cuncta cõmittamus. Cui sit laus et gloria. Mortẽ iam nõ timeam⁹. Crucẽ oẽs diligam⁹. Deuote deo fuiam⁹. Cum dei reuerentia. Amen

Meditatio prima diei sabbati de compassione Marie virginis.

D Ies sabbati specialiť ɔsecrat⁹ ẽ marie ꝟgini. Vñ si nõ legitimũ habeas impedimẽtũ: decet in ei⁹ honore missã deuote celebrare. habita pariť tũc memoria quinq3 gladioꝝ q̊s singulari⁹ ppessa inueniť. Primũ accepit ex ꝓphetia symeõis q̄ pueꝝ ihm oblatũ in tẽplũ replet⁹ spũsctõ ipm esse saluatorẽ mũdi cognouit. et p̄misso p̄conio (qđ in cãtico Nũc dimitti exprimiť) ad matrem pueri dixit. Et tuã ipsius aiam ptransibit gladi⁹. In quo verbo intellexit gladium doloris. eo q̄ nullus gladi⁹ materialis potest vsq3 ad animam ptransire. Cui⁹ doloris magnitudinem cognouit ex nulla alia causa nisi a filio prouenire. Et ideo ad ꝓphetiam illam expauit stupore vehemẽti et vltra q̄ꝫ credi p̄t. Extunc eñ cor matri :eo dẽ spũ plenũ:ĩtellexit. q2 filiũ suũ : vt ꝓ nob mortez despectissimã susciperet: generauit.

Unde quotiens eũ post inspiceret gemens suspirabat: memor ꝓphetie: quam cõplendam in suo tpe minime dubitauit. Hic cõtemplare quõ gladi⁹ iste doloris. nõ vno die tantum aut tribus: ꝫ vsqꝫ in diem resurrectiõis filij miserabiliter et quasi sine intermissiõne ipsam cruciabat. Specialius aũt tũc quãdo membra eius tenera lauando aut aliter tangeret et tractaret. Unde et dicere poterat. Heu me si qñ sanctissimorũ membrorũ istorum cõtritionem corã videre ꝯtingat. Sed forsitan dulcis ꝛ vnicus fili⁹ meus hãc suam mecũ faciet misericordiã. ꝛ auferet a me aĩaꝫ ne videre cogar cordis mei immẽsum hunc dolorem: mortẽ scꝫ eius turpissimã. imo si sic placitũ esset in cõspectu domini: mortẽ meã ante ei⁹ passionem: pre cũctis delicijs mũdi hui⁹ et honoribus desiderarẽ. Scðm gladium maria suscepit i ammissiõe filij per triduũ. Cum eñ dominus ihus iam annorum esset duodecim ꝛ ascenderet cũ parentib⁹ in irl'm ad diem festũ: quod quidem iocũdum valde fuit marie: vt scꝫ rex regũ ꝛ dominus dominãtiũ secum esset in itinere: sed nõ multum post: gaudiũ hoc versum est in luctum. qñ recedentib⁹ illis remãsit puer ibi: putantes eũ esse in comitatu: Nã viri seorsum ꝛ fe

mine seorsum ibant. Hic em̄ mos antiquit⁹ erat ꝑ deuotiōe melius ſuanda. Pueri ṽo cum illis vel istis ire poterāt. Ludolfus in de vita xp̄i. Cū sero vēissent ad locū vbi hospitari debeant primo die: videns dn̄a ip̄m ioseph sine puero q̄ cum eo redisse credebat dolore vehementi cōcussa: cum lachrimis p domos q̄ꝫ decenter poterat: sero circūibat/ de puero querebat/ ⁊ ioseph cū fletu sequebatur. Puero aūt tūc non inuento: qualem quietem tūc habere poterāt: tu ip̄e cogita. ⁊ maxime mater que ip̄m arti⁹ diligebat: nec cōsolari poterat. Quid em̄ erat ꝑdere ip̄m: cōspice bene ipsam ⁊ vehemēter ei cōpatere. q̄r in magna angustia fuit tūc anima sua. Nunq̄ꝫ ex quo nata est vsq̄ꝫ tūc in tāta fuit. Non ergo turbemur qn̄ tribulatiōem habemus: cum etiā matri sue amātissime non pepercit dn̄s. Tandem dn̄a in camerā se recludens ⁊ ad oratiōem ⁊ planctū se cōuertens: ꝑ totam noctē illam ⁊ sequētes angustiabat̄ sup̱ dilecto filio suo. Hec diligenter cogita ⁊ recogita: quantis vulnerib⁹ et cruciatibus cor ṽginis tūc sauciatū fuerit: que suspiria/ que lamenta/ quas anxietates ꝑtulerit: cuꝫ tanto tp̱e quesitū filiū non inuenerit. Jam experiri cepit qualis esset futur⁹ dolor eius

de quo predixit ei symeon. Nesciebat virgo quid ageret. quia thesaurum sibi pie a deo cõmissum perdiderat. Unde lamentabiliter poterat dicere illud Geñ. Puer non cõparet et ego quo ibo? Cõsidera hic q̃ beata virgo de terra sua expulsa ⁊ in egyptum fugata: in tanta tribulatione posita filium nõ perdidit. sed postq̃ ad festiuitates iuit: ipsum ammisit. per quod dat̃ intelligi: q̃ ihus sepe in aduersitate custoditur et in prosperitate perditur. Postq̃m ergo cum magno labore et lachrimis plurimis: rediȷ̃t ĩ iherusalem querendo ipsum: potuit dicere illud Cañ. iȷ̃. Quesiui quẽ diligit anima mea: quesiui illũ et nõ inueni: scilicet inter cognatos et notos. Surgam ergo eundo de loco ad locum et circũibo ciuitatem per vicos ⁊ plateas: et querã quem diligit anima mea. Et post triduum ammissiõis: vt dictum est: inuenerunt eum in templo: in loco vtiq̃ deuoto et sancto non alibi: sed in loco doctrine sacre deputato ac oratiõi: et videntes eum in medio doctorũ: amirati sunt valde propter rei inexpiẽtiam: quia nũquam tale fecerat. Mater autem eius quasi reuiuiscens exhilarata: deo gratias egit immẽsas. At puer ihus videns matrem: venit ad eam: quẽ ipa

suscipiens et dulciter osculans: ac deinde re
spiciēs in faciem eius decoram dixit. fili q̄d
fecisti nobis sic. Gregorii. Maria maternis
affecta visceribus: quasi cum lamētis inqui-
sitionē dolorosā ostendit: et oīa sicut mater
fiducialiter et humiliter et affectuose ex pri-
mit dicēs: fili quid fecisti &c. que fuit pia de
eius absentia cōquestio. Ecce pater tuus et
ego dolentes: scz de ammissione et absentia
tua: querebamus te. cui⁹ p̄sentia est nobis
dulcissima. Quibus respōdit: non exaspe-
rando sed instruēdo. Quid est q me quere-
batis. scz inter cognatos et notos: cū potius
deberetis me querere in tēplo qd est domus
patris mei: ideo subiūxit: nesciebatis quia
in his q̄ patris mei sunt oportet me esse. Et
nota q istud fuit primum verbum quod ab
ore saluatoris p̄latū esse legitur. In quo su-
am diuinitatē expressit. et fuit tante altitu-
dinis: q maria et ioseph ip̄m non intellex-
erūt. Uel p̄ nimia leticia nō aduerterūt. Ip
se vero ad matris requisitiōem & volūtatē
rediit cū illis nazareth: & erat subdit⁹ illis.
Dūdēs nob in exēplo vt iterdū bōa maiora
ommittere: & mīora p̄ bono obediētie facere
cōueiat. Ex his g̊ eligat pacia i sigularē āicā
hoc tp̄e icolat⁹ h⁹ mōi. Si ei dñs ih̄s pntes

suos tam iustos tam sanctos (se eis ad tempus subtrahēdo) sic tribulauit: ad nostram illud factū eruditionem credamꝰ. vt cū nos ꝓpter peccata nostra plurima: ꝑ varias tribulatiões (tanꝗ filios quos hic arguit ꝛ castigat) ꝓbauerit: pacientiā in salutem aīaꝝ nr̄aꝝ discamꝰ. De hac amissiõe ꝛ reinuētõe pueri ih̄u: pulcre et alte loquit᷑ Ubertinus in scd̄o libro capitulo. vij. de arbore vite crucifixe ih̄u: multas ꝓfundas questiões mouens ꝛ pulcerrime soluens. Tertiū gladium accepit maria in filij sui captiõe Cū em̄ beatꝰ iohannes sociū suum petrū post trinā negatiõem magistri de domo cayphe abeūtem ꝛ amare flentē ammiserat: timēs ne forte sibi similia eueniret: etiam ip̄e recessit et venit nocte illa in domū suam in qua forsitā maria mater dn̄i cum matre iohannis (que soror dn̄e erat) ꝛ alijs mulieribꝰ manebat. Uel (vt alij dicūt) iohannes dimisso domino ih̄u ī domo cayphe: cucurrit v̄sus bethaniam ad domū magdalene vbi virgo remāserat: qn̄ xp̄us cum discipulis venit irl̄m ad cenam faciendam: ꝛ ibi clamās ad hostium a virgine orāte/tremente et attonita auditꝰ est: Aduocauit mox magdalenā dicēs. Surge filia ꝛ audiamus quid nobis de filio meo

significatur. Intromissus iohannes eiulãs flens et lachrimãs dixit. heu me veneranda mater: q̃ dur⁹ tibi nũcius venio. Et cũ pre singultibus vix loqui valeret: interrogabatur a virgine cõlachrimante. Ubi est filius meus? vbi est ihs me⁹? Quid actũ est de filio? viuit adhuc. an iudei interfecerũt eum? Heu me dolẽtem nimiũ. Et iohannes rñdere poterat. Nondũ mortuus est: sed iudas scarioth dominũ ꝛ mgr̃m vendidit inimicis suis: ꝛ tradidit eum nocte ista iudeis: quoꝝ ministri cõprehenderunt illũ / ꝛ captũ ligatum ac vinctũ duxerũt in domũ cayphe. Asseruntq̧ neq̃ illi pharisei ꝛ scribe eũ debere morti adiudicari. O q̃ gelidum factum est tũc cor illud virgineũ: quãto ve dolore repleta fuit anima ei⁹? Tũc gladium symeonis (quẽ tot annis expectauerat) cũ magna cordis tristicia atrocius sensit. Alij dicũt q̧ maria in spiritu cognouerat: qñ ꝛ quomõ capt⁹ fuerat. Que statim cũ inestimabili lamento fletu et planctu exiuit cũ iohãne / magdalena et alijs comitãtibus: irlm festiua petens: et mane veniẽs vsq̧ ad domũ põtificis (vbi multitudinẽ cõgregatam inuenit: qñ ad pilatum ihus mittẽdus erat) tẽptabat ad filium ꝓperare: sed nõ ꝑmittebatur. Tũc cla-

mare potuit altisona voce: fili mi ihesu/ ihesu fili mi/ vbi es delectissime fili: vbi te inueniam? Quis te cepit: cur te mihi abstulerunt benignissime fili? Et similia poterat dicere. Et dum videret armatos iudeos atque gentiles domum cayphe intrare et exire (qui omnes tanquam lupi rapaces in agnum mansuetissimum seuiebant) multiplicabatur dolor ipsius nimis. Et dum sic angustiata staret: mox educunt dominum ihesum habentem manus retro colligatas: quasi fur esset et latro in medio armatorum: quos ante et retro habuit / a dexteris et a sinistris propter metum communis vulgi: quos summi sacerdotes et principes multum timebant. Et cum ipsa mestissima mater (cum his qui secum erant) videret sic ligatum: afflictum/ consputum/ ab omnibus despectum/ a discipulis derelictum/ ac omni solatio et auxilio destitutum: non loquentem/ non se excusantem/ sic vituperabiliter et enormiter a tanta multitudine armatorum crudelium duci: ad sistendum tribunali iudicis iniqui: et condemnandum morti: quanto fuerit dolore et amaritudine repleta: non posset dici/ vel sermone explicari. Dominus autem videns matrem et forte audiens eam sic lamentantem in tanto dolore: valde dolebat et ipse: et adaugebatur angustia mentis sue. Sciebat enim quod pro ipso vsque ad euulsionem anime a corpore dolebat. Nam quanto

inter eos erat amor vehemētior: tāto vtriusꝗ dolor cōpassiōis intēsior. Cōstat aūt ꝙ nūꝗ inter matrē ⁊ filiū maior et intēsior fuerit dilectio. Amor eñ ꝗ debet esse pr̄is et mr̄is ad filiū: erat in virgine sola. Et hoc sciēs dominus (qui oīa nouit) vbiꝗ ei multiplicabatur dolor et angustia. In illo ergo mutuo cōspectu magnus valde dolor fuit vtrinꝗ. Vel forsitan auertit vultū suū sputis iudeorum totum maculatū: ne plus augeret matris dolorem. qđ vtiꝗ etiā sine vtriusꝗ speciali miseria non fuit. Quartū tūc gladiū mater dolorosa accepit ꝗ animā virginis ꝑtrāsiuit: qñ iuxta crucē filio in ea pendente stetit et eū primo intuita fuit tā misere ⁊ crudelit̄ expāsum ⁊ laceratū ⁊ oīb⁹ vestib⁹ spoliatū ⁊ maīb⁹ ⁊ pedib⁹ ꝑfossū ⁊ totū sāguine ꝑfusū. nolēs deserere morietē quē viuū ante nūꝗ reliq̄rat. et q̄r ei nō dabat̄ mori cū filio: saltē oculos habebat fixos in eo suspenso: imo ī cruce dn̄a mūdi: regia celi cū filio affixa stabat. fili⁹ eñ in corpe sparsa: ipa ꝟo in aīa oīa illi⁹ vulnera habuit vnita. O ꝗ mirabilis ītuit⁹ ⁊ aspect⁹ intollerabil̄. vñ dolor īexplicabilis nō īmerito aīaꝫ ei⁹ ꝑtrāsiuit: nec solū ex intuitu. ſ etiā ex auditu. cū audiret hic īde blasphamātes ac filiū subsānātes atꝗ

dicẽtes: Uach qui destruis templuz et in triduo reedificas: si filiꝰ dei es descende de cruce. et alia multa in derisum ꝓferentes. Ut si poterat virgo illa sanctissima lamẽtabiliter dicere. O fili mi aĩe mee olim ꝯsolatio ꝛ gaudium: nũc aũt gladius penetrabilioꝛ omni mucrone acutissimo. Fili mi quẽ nouẽ mensibus in vtero tenui / quem ꝓprio lacte paui / quem totiẽs infantem ꝛ puulum pannis inuolui / in cunabulis reposui / ꝛ amoꝛosis amplexibus strinxi inter vbera mea / et osculata sum: vbi sunt gaudia q̃ de te suscepi? conuersa sũt mihi in meroꝛẽ ꝛ luctũ. Ubi gabꝛiel mihi dicẽs Aue gratia plena? Omnia cõuersa sunt in ve ve. Ubi angeli cantãtes in tua natiuitate? Jam sol ꝛ omnia mecũ plangunt. Ubi pastoꝛes ad p̃sepe veniẽtes? vbi reges oꝛientales te adoꝛãtes? Ecce om̃es te blasphemãt. Ubi grata ꝑ trigintatres annos tua dulcis cõuersatio ꝛ iocũda familiaritas? O q̃ꝫ infelix facta est mihi ꝛ tibi dies ista. Heu me miserã. Ecce iam moꝛieris et nihil mihi dicis: et q̃d faciaꝫ ego sine te filio meo? Quo diuertã? Ad quẽ cõfugiã? Tu mihi pater / tu frater / tu mihi blandus filiꝰ eras. Tu mee diuicie / tu delitie / tu mea gloria. O me desolatã que tm̃ filium in cruce vi

deo deficere. O amãtissime fili loquere ma-
tri tue/loquere vt audiã vocem tuã. Nõ de
neges mihi qd postulo. Exaudi me et vbo
tuo ꝯsolare: ne deficiam in hac tribulatiõe.
O fili mi lumen oculorũ meorũ ꝯdescendi-
sti latroni misericorditer loquẽs ei. Acqui-
esce itaqꝫ voto matris tue: et dic mihi quid
factura sim: cui me orphanaꝫ reliqs: Latrõi
paradisum ꝓmisisti hodie: et mihi mr̃i tue
mestissime nullam ꝯsolatiõem tribuis. Ju-
deis pius ꝓ quibus orasti ⁊ latroni: mihi du
rus. His vel similibus querelis pulsabat tri
stissima mater aures afflictissimi filij sui: q̃
nõ minorẽ penam experiebat̃ in mente pro
pter teneritudinẽ matris: quam sentiebat in
corpe a planta pedis vsqꝫ capitis verticem
vulnerato. Gerson. i ij. tractatu sup magni-
ficat. Quid sibi vult q̃ vnam suã vnice di-
lectã matrem sustulit incõsolabilem. qñ de
cruce latronem ꝓtinus cõsolabat̃. Audien-
te em̃ matre et incõsolabiliter anxiante (qm̃
ꝑ trãsierat doloris gladi⁹ animã ei⁹) Dixit
Amen dico tibi hodie mecũ eris in ꝑadiso.
O mitissime ihũ ⁊ vbi erat mater tua: Non
ne p̃ns: nonne vidisti ⁊ audiuisti lamentan
tem: nõne cognouisti dolorẽ ingẽteꝫ cor ei⁹
et animã secãtem: Cur nõ ꝯsolaris: O vere

terribilis in cōsilijs de⁹ sup filios hominū. Quis hoc estimasset? Quis credidisset? Quis sperasset? Assumit ad glie padisū aīa latrōis: et aīa matris relinquit ad lamentū: Cui lōgo tpe post patꝫ ingressus ad idē filij regnū. Potuit inuidiā sibi facere glificat⁹ ipe latro: si nō fecisset eam caritas vnū cor et vnā aīam cū eo. Suasit eadē caritas (q̄rens que dei sunt) habere vitā in pacientia ꝓpter electos dei: p se ⁊ ex se docendos de misterijs vere fidei: vt ꝓprios filios quos tūc sub cruce cū maximo dolore ⁊ amaritudine genuit: vt i ꝟbo seq̄nti mistice spūsctō dictāte declaratur. Audi em̄ qd dixerit mr̄i sue talit lamētanti aliq̄liter ꝯsolādo: et cōmendādo eā dilecto discipulo iuxta crucē stāti: in quo quis xp̄ian⁹ venit intelligēdus: vt supra patuit: Inquit em̄. Mulier ecce fili⁹ tu⁹. Et q̄uis aliq̄lē ꝯsolatiōem in illa cōmēdatiōe debuit accipere: fuerūt tn̄ oīa viscera ei⁹ cōmota. et si adhuc q̄cquā sensibilitatꝭ ⁊ viriū i ipa manebat: hoc totū immerserat amaritudo: ad illam ei⁹ vocē qua sic loquēs de cruce valefecit ei: dās sibi iohānem p se: et vocādo eam mulierē nō matrē. O q̄ntū lamentū ⁊ quantus flet⁹ in ipa tūc inundauit. Dicit iosephꝰ q̄ fletus sub cruce ad sanguineum sudorem se

extēdebat: ꝛ ī m̄ltis ꝑtib⁹ orbis: sanguis de celo fluxit ī hora passiōis xp̄i. in signū q̄ꝫ san guis ei⁹ innocēter effusus req̄ret a nob ꝛ cru cifigentiū manibus. Bern̄. An non plus q̄ꝫ gladi⁹ ꝑmo ille: reuera ꝑtrāsiens aīam suā ꝛ ꝑtingēs vsq̄ꝫ ad diuisiōez aīe ꝛ sp̄us. Muli er ecce fili⁹ tu⁹. O qualis cōmutatio. Quō nō suam affectuosissimā animā ꝑtrāsiuit hec auditio: qn̄ et nostra (licꝫ saxea licꝫ ferrea) pectora: sola recordatio scindit. Amplius autē auxit dolorem virginei cordis: cum vr gente dolore et mortis articulo imminente: audiret filium cum clamore valido et lachri mis expirantem. Et ad quodlibet verbum quod post eius cōmendatiōem in cruce pro tulit. cor eius doloris gladius transfixit. vi delicet. Cum ad patrem se clamaret dereli ctum. Cum in indicibili pena sua sitire se di cebat. Et tandem quantū dolorem senserit post expirationem in lanceatione: fideli ani me cōmitto contemplandum. De qua ite rum Bern̄. Uere tuaꝫ mater animam (o be ata) gladius pertrāsiuit. Alioquin nō tuam pertrāsiens: nisi carnem filij tui penetraret. Et quidem postq̄m emisit spiritum tuus ille iħus: omniū quidē: sed specialiter tuus: ip̄i⁹ plane non attigit aīam crudelis lancea

quē ipi (nec mortuo parcēs) cui nocere non posset: aperuit lat⁹. sed tuā vtiq̧ animā per transiuit. ipsius nimirū anima iam ibi non erat; sed tua plane neq̄bat auelli. Tuā ergo ꝑtrāsiuit animā vis doloris. vt plus q̄ꝫ mar tirem merito ꝓdicem⁹ in qua nimirū corpo ree sensum passiōis: excessit cōpassionis af fect⁹. hec ille. Nescio si i aliquo passiōis xp̄i articulo tristissima mater intēsiori dolore re pleta fuerit: licet in oīb⁹ intēsissime doluit: q̄ꝫ nunc: dum inimico furori omīs pena filio viuēti et moriēti illata minor erat: vt etiam mortuū extinctūq̧ corpus: crudelissimo vul nere vsq̧ ad cordis lachrimatiōem dissecarent. Torrēs passionis tūc in mr̄e sola fluc tuabat: qui pri⁹ ⁊ filiū et matrē perfluebat.

Quint⁹ gladius doloris animā eius per trāsiuit. cum videret filiū depositum de cru ce: qui vitā dat omnib⁹: coram se mortuum/ cruētatū/morte pallidū/ plagis liuidū/ vul neratū/dilaceratū ⁊ p oēs ptes corpis mira biliter ⁊ lamētabiliter ꝯtrectatū: vt in eo eēt cōpleta prophetia iam sepe recitata Esaie. A planta pedis vsq̧ ad verticē non est in eo sanitas. Quid mētis credimus habuisse v̄ginē: cū videret speciosū forma p̄ filijs hoīm tam crudeliter occisuz: vt nō esset in eo spēs

neq3 decor. Luz em̄ ioseph ille nobilis ꝛ Ni codem⁹ doctor legis discipuli dñi: licet huc vsq3 occulti: nūc aūt audacter: venissēt ꝓpe crucifixiōis locum (vt dic̄ ludolfus) genua flectētes adorauerūt dn̄m. Et cū appropin-quassent ad crucem: ad cuius pedes iacebat mesta mater anxia nimiū de corpe deponen do a cruce: cū maria magdalena ꝛ maria ia-cobi ꝛ mr̄e filiorū zebedei et iohāne ꝛ ceterꝭ: quā reuerēter (lachrimātib⁹ oculis) salutā-tes: ab eadem etiā decenter recepti: dixerūt O mesta mater ꝛ dn̄a: venim⁹ vt filiū tuum et mgr̄m nostrū deponam⁹ de cruce: recon-damusq3 honorifice in sepulcro. Quod ipsa audiēs quasi de morte ꝯsurgēs: paululū re-uixit spūs ei⁹. Stans igitur mater cū anxie tate multa brachia extēdebat: vt dilectū fi-lium tāgere posset. Et cū auulsi fuerunt cla ui de manib⁹ ꝛ pedib⁹: suscepit eum cū astā tium auxilio inter brachia sua: stringēs eū ad triste pect⁹ suū: et ruens in amplexus et oscula: de dilctō suo saciari nō poterat. Cor pore igit̄ dn̄i in terrā posito adorabat eum. Deinde cū multa caritate dolore ingēti mix ta: ꝯtrectabat sua sanctissima mēbra: caput cum scapulis suscipiēs in gremio: et spineā coronā extrahebat ab illo. ꝛ osculabat̄ illud

multipliciter pforatum et cruore respsum dicens. O caput dignum diademate et corona imperiali: quam turpiter coronatum te vidi huc usque corona spinea. Inspiciebat liuidã faciẽ et illã merens osculabat dicẽs. O decora facies et speciosa nimis: ex q per tot annos tm̃ gaudiũ suscepi: quõ facta es ut leprosa. De inde pforatas man⁹ suscipiebat amorose osculãs. et lat⁹ tãgebat hasta apertũ: referens semp pijssima vba cõpatiẽde querele. Nec puto aliqs posset plene inuestigare: qualit virgo depositũ de cruce filium dolenter lamẽtabatur. Magdalena vero pedes (apud qs olim tantã grãm meruerat) tenebat. Alij autem circũstant et oms planctũ magnũ sup eũ faciũt. Uidentes aũt ioseph et nicodemus dolorem mr̃is vehemẽtem nimis: quẽ ex visu et ptactu filij mortui habebat: valde timuerũt matrẽ pdere cũ filio. et ideo festinabant corp⁹ illud mortuũ abscõdere ab oculis matris: rogãdo vt pmittat corp⁹ dñi. pungi ac lintheaminib⁹ inuolui et sepeliri. Ipa vero ptendebat dicẽs. Nolite amici mei tã cito filium meũ aufferre mihi vl me secũ sepelite. Illum adhuc paululũ relinquite mihi vt faciem ipsius valeã cõtemplari et inde aliqntu

lum ↄsolari. Illi volebant eū tradere sepul ture: et ipa volebat eum retinere: et sic erat hec pialis et miserāda cōtentio inter eos. Fle bat illa lachrimis irremediabilibꝰ. Ipsius lachrimarū tāta vbertas fluebat: vt caro cū spiritu in lachrimas resolui putaretur. Ri gabat lachrimis faciē ⁊ extincti filij corpꝰ: ⁊ ꝑfundebat vndiq₃ plagas eiꝰ. lapidē q̊₃ sup quē positū fuerat corpꝰ adeo lachrimis ma debat: vt adhuc apparere dicant̄. q̇ lapis in ingressu ecclie sancti sepulcri esse mēorat̄ur. Aspiciebat vulnera corpis ⁊ vultū eiꝰ et ca put / videbat spinaꝝ p̄cturas / depilatiōem barbe / faciē ex sputis ⁊ sanguine deturpatā / et de aspiciendo ⁊ flendo nō poterat saciari. Quātas igit̄ lamentatiōes / vlulatꝰ / plan ctus ⁊ fletꝰ sup idē₃ corpꝰ vnici filij tūc fece rit: verbis explicari nō posset. Credēdū tū est q̄ nullos planctꝰ irratiōabiles fecerit: q₂ do lor eiꝰ ad ratiōem supiorem non ꝑtingebat. Cogita etiam quanto affectu ille sancte mu lieres que sibi sedule ministrantes dum vi ueret: illō sacrum corpꝰ nitebant̄ ↄtingere ⁊ se maternis fletibꝰ sociare. S₃ ille dilectꝰ io hānes experti amorꝭ mēoria / ⁊ corpalis aspec tus figura: doloꝝ piete ꝑfossꝰ: totū se lamēto

sacri corporis/ et quali poterat refrigerio suspi
riis maternis exhibebat. Magdalena vero
pedes dñi quos alia vice lachrimis cõpun-
ctionis rigauit: nũc multo magis vndis la-
chrimarum cõpassiõis largit' lauit. Aspiciebat
pedes sic vulneratos et pforatos: desiccatos
et sanguinolẽtes: et flebat amarissime/ et pre
dolore videbatur deficere. Similiter flebãt
vehemẽter et alij. Ac etiã angeli p̃sentes ibi
Unde aug⁹. O quis angelorum vel archange
lorum illic nõ flesset: vbi cõtra naturam auctor
nature/ immortalis de⁹: mortu⁹ homo iace-
bat. videbãt xp̃i corpus sic male tractatum
ab impijs: sic laceratũ iacere: et mariã (totam
suo cruẽtatam sanguine) sic amarissime fle-
re: et nullo modo suas lachrimas posse refre
nare. Sicut eñ possibile fuit deum p assum
ptum hominẽ mori: sic possibile fuit ange-
los bonos in morte dñi sui dolere. hec aug⁹
Unde puto q istorũ ꝓlongatiõe fletuũ et
deuotorũ luctaminũ: quib⁹ mater a filij cor-
pe auelli nõ poterat: et quibus ipa illorum cor-
da eliquabat in lachrimas: vsq ad horam
tardam sepultura ꝓtracta fuit. Hic contem
plare quõ duos dolores in corde pugnaue-
runt mestissime matris. Primus fuit quem
de morte filij habuit. Scõs qr si mors illa nõ

fieret: gen⁹ humanũ saluũ a morte scd̃a non esset. sed posterior priorem supabat: Unde et ɔgrue dicere poterat. Mihi viuere xp̃us est et mori lucrum. Hoc est: vita filij vita est cordis mei: sed mors sua lucrum est generis hũani. Merito ergo matrẽ dñi sicut et ip̄m dominũ: singulari⁹ diligere tenemur. Nam sicut filius pl⁹ nos q̄ se dilexit: voluntarie se ꝑ nobis in mortem offerens: vt eternalit̃ secũ viuerem⁹: ita et mater sua: imo etiam nostra: plus nostrã salutem q̄ vitaʒ filij sui vnici dilexit. Tandeʒ vero dña ad instantiam iohannis et aliorũ a ꝑpinquante hora noctis tanq̄ grata ꝛ discreta licʒ: vt sepe dictum est: mestissima: ampli⁹ cõtendere noluit: ꝑmisit corpus dñi inungi / inuolui et aptari. Quo sic aptato videbant om̃s mr̃eʒ amarissime flentem / omni solatio destitutã: vt nõ solum dñm extinctum: sed sup ipsam dabant om̃es planctum magnũ. et cũ ea etiam amarissime flebãt vt vix quisq̄ eorũ loq̄ posset. Tunc dña videns q̄ amplius differre nõ posset: ponit vultum sup faciẽ filij sudario inuolutã: et ex inundantia lachrimarum multo magis lauit faciẽ eius q̄ magdalena pedes. Et sic signãs et benedicẽs corpus. Et tũc omnes adorantes flexis genib⁹

et pedes osculãtes: portãt ad monumẽtum: qđ distabat a mõte caluarie quinquaginta pas sib⁹. Piã aũt ɔcertatiõem dilationis sepulture inter deuotã virginẽ ⁊ aduenietes disci pulos: deuot⁹ lamẽtator passiõis ihu: et exi mi⁹ doctor Brñard⁹ in quodã describit tra ctatu de sacre virginis planctu. Termiato aũt sepulture officio cogita cũ quãtis gesti bus ipm sacrũ saxũ sepulcri: materna cõple ctebãtur brachia / rigabãt oculi / osculaban tur labia / ⁊ tot⁹ gest⁹ corpis intra sua pcor dia absorbere videbat᷑ sepulcrũ. Attẽde aia deo deuota. q̃nte iaculatiõis aspectum pbet matern⁹ ɔtuitus: qñ a sepulcro filij dolorose auulsa: facie pallẽs / respsa sanguie: cũ anhe losis suspirijs ⁊ gemitib⁹ interruptꝫ / ⁊ fleti bus lachrimosis i maib⁹ dilecti iohãnis ⁊ il lorꝫ fideliũ deuotorꝫ in ciuitatẽ reducit᷑: cui⁹ tũc cena erat (qr adhuc ieiuna) lachrime cũ lamẽto. Certe q̃ nõ pcuti᷑: imo q̃ non ɔterit᷑ cõpassiõis affectu in tali mẽoria ꝟginis ma tris: degener est fili⁹ ⁊ sua miseratione indi gn⁹: Sꝫ et illa magdalena deuota tãto fere bat᷑ cordis incẽdio: tãta pietatꝫ afficiebatur dulcedine: tã validis trahebat᷑ viculis cari tatꝫ: vt feminee fragilitatꝫ oblita nõ terrere tur noctꝫ caligine: nec retardaret᷑ psecutorũ

immanitate: nec armatura custodũ a visita-
tiõe sepulcri: qn poti⁹ foris stans ꝛ rigãs la
chrimis mõumẽtũ: recedẽtib⁹ alijs nõ rece-
debat: ꝑ eo ꝙ diuine dilectiõis igne succẽsa
tã valido vrebat̃ desiderio ꝛ cõpassiõis vul
nerabat̃ amore: vt nihil ei saperet nisi flere.
possetq; veracit̃ cũ maria ꝟgine illud eructa
re ꝓpheticũ: fuerũt mihi lachrime mee pa-
nes die ac nocte. Dic ergo ĩ deuotiõe cordis
De⁹ meus ꝑ me tot⁹ in mortẽ tradit⁹ bone
ihu ꝯcede mihi: quãq; in omnẽ modũ imme-
rito ꝛ indigno: vt q̇ his: corꝑe interesse non
merui: fideli tñ (licz arida) mẽte eadẽ ꝑtra-
ctans: illũ ad te deum meũ ꝑ me crucifixũ et
mortuũ cõpassiõis affectũ experiar: quẽ in-
nocẽs mater tua ꝛ dilect⁹ tu⁹ discipul⁹ ꝛ fra
ter vterin⁹ ꝑ adoptiõis grãm et recõmẽda-
tiõem maternã iohãnes aplus: et penitens
magdalena cũ sodalib⁹ suis in ipa tue passi
onis hora senserũt. Sed hic deuot⁹ contẽ
platorẽ mirari posset: cũ null⁹ vnq; hominũ
tm̃ in corde senserit dolorem: sicut maria ma
ter ꝛ virgo in filij sui amantissimi morte: cur
ergo non sit mortua pre nimio dolore? Et as
signãtur huius tres cause. Una fuit certi-
tudo resurrectionis filij post tridium: que
multum eam confortauit ne deficeret.

Scđa redemptio toti⁹ generis hūani de captiuitate dyaboli p mortem filij sui: qđ inestimabili fauore dilexit. Tertia et potissima fuit gr̄a ⁊ virt⁹ spūssancti: qui quondā ei obumbrans vt filium dei in suo vtero cōcipet. Nūc quoq; illam in tanta tribulatiōe in esse cōseruauit ne deficeret. que vtiq; in tātis dolorib⁹ inenarrablib⁹ in vita nō durasset: si non eā vis diuina ꝯseruasset. Hij sunt qnq; dolores marie generales (licȝ plures speciales) quib⁹ omniū sanctorū passiones: quas in suis corpib⁹ pertulerūt: non poterunt adequari. Qui (vt pie credit̄) ita sunt p̄uilegiati: vt quicūq; quibuscunq; anxietatibus et dolorib⁹ oppressi fuerint: si beatā virginem pulsauerint ⁊ de illis suis dolorib⁹ eā commonitam habuerint: exaudiant̄ et eripiant̄ a quacūq; tribulatiōe. Dicam⁹ ergo clamantes in celū. Uirgo sancta subueni nobis miseris: ⁊ ꝓpter dolores tuos quos sustinuisti: nos eripe a doloribus presentib⁹ et protege ab eternis.

Meditatio scđa diei sabbati videlicet de morte.

Meditare o homo et ab oculis tuis nunq̄ recedat q̄ post modicū sis ab hac vita: in aliam ignotā regionem

transitur⁹. ꝛ om̄s res mūdi/gloriā ꝛ honorē ꝛ quecūq; alia in quib⁹ in hoc mūdo delectaris: hic sis relictur⁹. Omni em̄ hora/omni die: fini ꝛ vltime hore appropinq̄s. Scrutare igitur et quantū potes interdū affectuȝ in te trāsforma hoīs morientis: ꝛ forma in te et meditatiōe tua quasi statim moritur⁹ eēs: ꝛ iam sit p̄sens: qđ sine dubitatiōe adhuc tibi p̄sens erit. Uide igitur sic affectat⁹ quant⁹ tibi dolor inest/ quātus ꝯscientie remorsus et intern⁹ clamor de malis delectatiōib⁹ tuis: quātum dolebis q͏ꝫ te nō emendasti: et a delectatiōibus tuis te nō auulsisti: q͏ꝫ dei p̄cepta transgressus es. Nā illa hora videbis quid meruisti et q̄d cōmisisti. Adduc ante oculos tuos singulas delectatiōes/vide singula vitia ꝛ passiones quib⁹ modo dulciter delectaris. Cogita q̄ȝ amarum erit tibi tūc a delectatiōibus separi. et quātum dolebis q͏ꝫ viuens nō fuisti ꝯcupiscēcijs mortuus. Deinde cogita et forma in te talem affectū vt si anima tua statim deberet exire: q̄ȝ libenter omnē delectatiōem velles relinquere: q̄ȝ g̃tanter omnē laborē et penitētiaȝ arriperes: si vitam posses obtinere. Cogita deinde in illa hora q̄ȝ breue videbitur tibi om̄e temp⁹ vite tue ꝛ delectationū tuaꝝ. Tunc videbis

totum tempus tuum transisse quasi somnũ vel sicut vmbram: maxime cum ppendis instare eternitatez que nunq̃ finietur. Mors longius abesse non potest. Nam si nongentos vite excesserimus annos: sicut ante diluuium genus vixit humanum. Et si mathusalem nob[is] tẽpora donarẽtur: nihil tamen esset preterite vite longitudo: cum esse desisteret. Etenim inter eũ qui vixit centũ annis ꝛ illũ q̇ mille: postq̃ idẽ finis vite venerit/ꝛ irrecusabil' mortis necessitas aderit: q̇d habet vn⁹ pl⁹ altero? Transactũ oĩe tempus tantũdẽ est. nisi qꝫ ille q̇ magis senex est: magis onust⁹ peccatoꝝ fasce ꝓficiscit' ex hac vita. Deinde cogita q̃nt⁹ tibi erit dolor qꝫ tam ꝓ minima delectatiõe breuissimi tpis ãmisisti delicias/leticiã ꝛ gloriã sempiternã. Perpende etiã qꝫ oĩs iste delectatiões nihil tibi tũc ampli⁹ ꝓfuerẽt: q̃ꝫ qꝫ amarã mortẽ facient amariorẽ. Tanto eñ difficili⁹ hinc sepaberis quãto plurib⁹ reb⁹ inordinatis ꝯcupiscencijs fueris alligat⁹. Unde Sapiẽs Eccli. xlj O mors q̃ꝫ amara est mẽoria tua: homi sano et pacẽ habẽti in substantia sua. Cum aũt talem affectum in te formatum et cordi tuo impressum senseris: tũc procede vlterius cogitando qꝫ illa hora certissime veniet ꝛ est tibi

inevitabilis. Berñ. Cur ego vitam istā tāto tempore desidero: in quo quāto amplius vivo: tanto plus pecco. Quāto est vita longior: tāto culpa maior. Quotidie nāqꝫ crescūt mala et subtrahuntur bona. Assidue variatur homo per prospera et adversa et ignorat quādo moriatur. Sicut enim stella in celo chorus cās velociter currit et repente deficit. Et sicut scintilla ignis subito extinguitur ꝛ in cinerem redigitur: sic cito finitā datur istā cernere vitam. Dum eñ libenter ac iocundissime moratur homo in mūdo: diuqꝫ se victurum arbitratur: ac multa longo tempore disponit agenda: subito rapitur in morte: et ex improviso aufertur vita a corpore. Dies eñ hominis sunt sicut vmbra super terram. et tunc est prope nihil: dum stare videtur. Cur ergo thesaurisat in terra: cum sine dilatione transeat et illud quod colligitur et ille qui colligit. Et tu homo quē fructum expectas in mundo: cuius fructus ruina est: cuius finis mors est. Utinam saperes et intelligeres ac novissima provideres. Dic mihi vbi sunt amatores mundi qui ante pauca tempora nobiscum erāt: nihil ex eis remansit nisi cinis et vermes. Quid profuit illis inanis gloria/ brevis leticia/ mūdi potētia/

carnis voluptas/false diuicie/magna fami-
lia ⁊ mala cõcupiscentia. Ubi risus/vbi io-
cus/vbi iactãtia/vbi arrogãtia? De tanta le
ticia quãta tristitia? post tantã voluptatem
tanta miseria. de illa exultatiõe ceciderunt
in magnã ruinã ⁊ magna tormẽta. Quicq̃d
illis accidit: tibi accidere potest: q₂ homo es
homo de humo: limꝰ de limo: de terra es/de
terra venis/⁊ in terrã reuerteris: qñ veniet
dies vltima que subito venit ⁊ forsitã hodie
erit. Hec Berñ. O mors q̃ꝫ amara est memo
ria tua. Hinc cogita etiaꝫ q̄ꝫ illam horã deter
minate ꝑscire nõ poteris sed imꝓuise veni-
et. et sicut dictũ est: forte hoc anno/ forte hoc
mense/vel hac septimana. q₂ sicut fur ita in
nocte veniet: qñ nihil de hoc cogitabis: Sꝫ
multa te acturũ cogitas. sicut ꝯtigit illi qui
dixit. Aĩa mea habes multa bona posita in
annos plĩmos: requiesce/cõmede/bibe/epula
re. Sꝫ q̃d audiuit? Stulte hac nocte repetẽt
animã a te. Que aũt parasti cuiꝰ erũt? Luc.
xij. Idcirco saluator noster nos sepe ammo-
net. Uigilate q₂ nescitis diẽ neq̄ꝫ horã. Itẽ
Uidete ne fuga vr̃a ĩ hyeme fiat. idest imꝓ
uise incaute: vt euangeliũ canit. Nonnũq̄ꝫ
etiã vt eo plus timor te excruciet et expur-
get: reuolue ordinẽ quo ad mortẽ deuenies.

Siquidẽ mortẽ vt cõiter p̃cedit infirmitas grauissima. Cogita quanta hec erit/ q̃z grauis debilitas qñ cor tuũ p̃ nimio dolore rumpetur. Cogita quõ tũc erit cor dep̃ssum ac si totum mũdum sup̱ se teneret: tũ ꝓpter infirmitatis magnitudinẽ/ tum ꝓpter naturalis inclinatiõis aĩe esse suũ appetentis: mirabilẽ horrorẽ/ tum ꝓpter timorẽ de peccatis/ ꝛ futuro iudicio: ꝛ sic tandẽ sequitur mors. Itẽ interdũ p̃pone oculis tuis imaginẽ alicuiꝰ hoĩs moriẽtis. et diligẽter respice formaꝫ modũ ꝛ ordinẽ quibꝰ ad mortẽ deuenit. Intuere ergo queẽadmodũ imminẽte terribili hora sep̱atiõis anime a corp̱e suo (ad qđ naturalem habet inclinatiõem ꝛ amorem) totus homo pallescat/ pedes frigescãt / nisirme manꝰ nigrescãt/ vultus discoloret/ oculi tenebrescãt ac ꝓfundent. ꝛ pre intollerabili penaꝝ angustia euertant. Vide quõ pili labantur / frons obduret / mẽbra cũcta rigescãt/ mentũ ruat /labia infrigident/ os recõtrahet/ pulsus capriset aut tremat. alitus q̃z ex ꝓfundo seip̃m recolligẽs deficiat. Et ecce mox assunt pũcture mortiꝭ ꝛ pressure mortifere: aculeũ vsq̃z in cor (qđ est primũ viuẽs et vltimũ moriẽs) imprimẽtes. erũpit sudor mortis: naturã iam victã esse demõstrans.

Sicq̃ preualētibus penis corrumpitur pre dolore cor: et anima de habitaculo suo eijcit. Si hanc morietium dispositiōem pensemus et nobis in breui taliter euenturū diligenter quotidie ꝑpendamus: nō dubiū quin salubrem cōcipiemus formidinē mortis. Deinde ꝑpende qualiter demones aduenient expectantes: sicut rugiētes ꝑparati ad escam: si quid de suo in anima potuerint inuenire. et qualiter immundi spūs anime egredienti obuiabūt: querentes in ea opa sua vt secum eam trahāt ad inferni profunda. Deinde cogita qualiter anima de corpe egressa: statim ante tribunal xp̄i iudicis statuitur: iam tūc sententiā receptura: que ex hoc tūc in secula nō mutabitur. imo etiam anteq̃ egressa fuerit de corpe (ſm Innocēciū de miseria humane cōditiōis. qđ tñ doctori Jacobo Carthusiensi nō placet) videbit quilibet tam bonus q̃ malus xp̄m in cruce positum: malus ad cōfusiōem vt erubescat se nō esse redemptum sanguine xp̄i: sua culpa exigente. bonus aūt ad cōsolatiōem. O quātus terror tūc erit anime misere cum fugere nō possit. Hec oīa p̄dicta dictꝰ Innocēcius reducit ad quatuor passiōes vel dolores quas oēs morientes habebunt. Primus dolor est an-

gustia corporea tanta et tam grauis: quāta et qualis nec fuit/ nec est in p̄senti vita ante dissolutiōem illam. Fortis eñ ꝛ incōparabilis est violētia illa per quā nexꝰ illi ꝛ phisicales nodi inter corpus et aīam disrumpūtur. Unde ꝑpheta lamētando ait. Circumdederunt me dolores mortis. Secūdus dolor est: qñ iam plene diffatigato corpe et suis exhausto viribus: aīa multo liberiꝰ videt tūc in momēto occurrere omnia opa bona ꝛ mala que fecit: que oīa reducūtur ante oculos interiores. Dolor iste tātꝰ est ꝛ tā grauis: ꝙ aīa plurimū turbata cogitur quasi seipam odisse. Psalmista. Torrētes iniquitatis cōturbauerūt me. Tertiꝰ dolor qñ aīa incipit tam iuste iudicare: ꝛ sibi de iniquitatibꝰ suis singulis debita gehēne tormēta videt immi nere. Qualis ꝛ q̄nta sit tūc aīe angustia: pēset q̄ p̄t. Jō psalmista. Circūdederūt me dolores iferni. Quartꝰ ē qñ aīa adhuc ī corpe posita videt spūs malignos ad recipiēdū se patos. Ubi tātꝰ dolor est et timor ꝙ misera aīa licꝫ extricta q̄diu p̄t refugiat. ꝛ tpus sue captiuitatis rediat añq̄ʒ d̄ corpe plene exeat. hec Innocētiꝰ. Deide sequere funꝰ ad sepulcrū et vide quō caro misera propter quā tantopere q̄siuit delectatiōes: terre traditur et

vermib⁹ esca paratur: et tradit̃ ꝑpetue obliuioni. Ex istis bene ꝯsiderat̃: ꝙ gaudium ꝛ mõi delectatio sit instar pũcti ꝛ transit sicut ymbra et ꝙ homo sit hic velud hospes vni⁹ noctis. Econtrario cogita de iustis ꝙ̃ secure hinc exeunt.

Alia salubris ꝛ notabilis imaginatio de dispositiõe hoĩs morientis.

D ꝓuocãdũ in se cõpũctiõez atq̃ salubrẽ mortꝭ timorẽ: ad expellẽdũ negligẽtiã oẽm ꝛ accidiã: ad aggrediẽdũ ꝟilit̃ ꝛ absq̃ dilatiõe opa pẽitẽtie: ꝟtuosamq̃ vitã: plˀimũ cõfert imaginari ac intueri dispositiõem hoĩs agonisantꝭ qui im ꝓuise letalem egritudinẽ incidit. Uide igit̃ hominẽ in medio periodi vite hũane subito incidisse languorẽ mortiferũ: q̃ fuit donis ornatus nature/bonis fortune habũdãs/ atq̃ in desiderijs suis vsq̃ ad infirmitatẽ hmõi ꝯuersat⁹. Aspice ꝙ̃ desolatus in lecto decũbat: q̃ntis ꝑmatur angustijs ꝛ tormẽtis cordis et corporis: ꝙ̃ maximis ꝑiculis sit vallatus: Qualiter inuisibiles hostes ad eũ impugnandũ accelerẽt. Quã horrendũ iudicium ei immineat: ꝙ̃ intollerabilia ei propinquent supplicia. Aduerte eius suspiria/ singultus/querelas/lachrimas/ ꝛ penitẽtiã

seram atq (vt formidandū est) infructuosā. Audi eū dolorose dicētem. Heu q crudelis afflictio me inopinate inuasit. q dira egritudo me prehabita sanitate priuauit. Ach in quos luctus tristicie corrui: qui pauloante in tanta iocūditate prosperitateq vixi. Quid mihi iā prosunt delicie fede: quibus eternā infernalis incendij penā promerui? Quid modo me iuuant corporales diuicie quibus hactenus habūdaui ex quibus intumui / et quibus iam imprudenter ab vsus sum? quibus calamitatē acquisiui / exustionem illam perpetuam pati iā merui / in qua gutta aque pro refrigerio mihi negabitur. O q libēter cūctas meas diuitias pro recuperanda sanitate exponerē. Quid mihi nūc cōferunt dignitas / potestas / prosperitas / honor / et gloria: quibus hucusq i seculo florui: et propriam defectuositatē / fragilitatē et mortalitatem meā pensare neglexi. atq stultissime superbiui: quasi oīa illa habuerim a meipso: et tāq ea relicturus nō fuerim: nec ratiōem daturus de eis essem iudici summo. Et nūc recordatio omniū horuz parit mihi merorē. augetq tristitiā. q tā repēte ac impouise vniūsa illa relinquere cogor. Ubi iaz vana et mala iocūda societas / vbi corporis decor / fortitudo / agilitas? Assunt consanguinei

et carnales amici me cõsolantes piculose: et pphetantes mihi adulatorie q ex egritudi ne ista moritur⁹ nõ sim: cum sentiã mihi vi- res icessanter deficere: puncturasq mortis ad cordis transforatiõem et suffocatiõem appro pinquare. Heu heu q male et negligenter/ q carnaliter et insipiẽter/ non solum infructu- ose et ociose: sed et viciose temp⁹ mihi ↄcessũ cõsumpsi in vanitate et psumptiõe: in gula et incõtinẽtia/ in ludis/iocis/ac risibus/in ↄfabulatiõe turpi et inutili et ocio. Ecce ↄsi dero iudicem metuẽdũ: cui⁹ tribunali mox psentabor: quẽ totiẽs enormiter inhonora- ui/offẽdi/et reliq: et iõ timor et tremor me pe netrãt. quia cognosco immẽsitatem iusticie eius: et q occulta et rigorosa sint iudicia ei- us. Heu quo me vertã: penitere volo: sed ex seruili timore vt sentio. Cur eñ cõtristor q pterita omĩa: que male amaui: relinqre nunc cõpellor: nisi q adhuc diligo ea: nec cũ tali timore caritas dei habetur. Quid ergo fac- turus sum: desperare phibeor: et sine meri tis sperare videtur inane. Et q̃uis scio ad huc aliquod supesse remedium: vt scilicz do minũ inuocem: quaten⁹ vere cõtritiõis gra ciam mihi dignetur ex sua pietate immẽsa infundere. Nunc tamen ratio mea sic obscu-

rata est ꝛ impedita a libero vsu ac recto iudicio: ex magnitudine affectionū mearum / ex vehemētia angustiarū / ex multidine et confusiōe fantasiarū / ex debilitate capitis ac nature emergentiū ex timoꝛe et tremore / ex desolatiōe et meroꝛe / ex inuisibilium hostium suggestione ꝛ impugnatiōe: vt ad deū sincere aspirare non queā: nec vicioꝛum meoꝛum enoꝛmitatē recte ꝑpendere: sed solo hoꝛroꝛe ex cōsideracione eoꝛū cōcutioꝛ. Doleo tamē ꝙ de eis nō plenius doleo: nec desperatiōem admitto. Uerū quis nouit an hoc modo veniam impetrabo? O ꝗ̄ periculosum / ꝑuersum / et incertum / ac fatuū est (sicut nūc expꝫientia me docet) cōuersionem ꝛ penitentiaꝫ differre: tempꝰ vane expendere. gratāq̄ iuuentutē non deo: ꝑ vitam virtuosam: offerre. sed ad creatoꝛis iniuriā ꝑ cōuersatiōem impiam / scandalosam / carnalem inmolare dyabolo. Nunc ergo o vniuersi astantes me miserrimum (tanq̄ speculum) intueamini ex meo periculo et doloꝛe cauti efficiamini. Felix enim est quem faciūt aliena damna ꝑitum. Et tutam eligite viam. tempestiue cōuertatur mens vestra ad dominū: quatenus moꝛtis tempoꝛe (ex mēoꝛia vite ꝑterite virtuose trāsacte) cōsolatiōem soꝛciaꝛ coꝛ vr̄m.

Deniq̧ inclitus ille ꝑnceps noīe mago frater hanibalis regis carthagineñ diro vulnere lesus ꝓpinquans ad mortē ait. Heu qui finis fortune? q̄ꝫ stultū est gaudere loco sblimi atq̧ ꝑcipiti. status potentū subiacet procellis innumeris: cuius finis est ruere. Heu tremulū magnoꝝ culmen honoꝝ. Spes hominum fallax atq̧ inanis gloria illita fictis blandicijs. O vita incerta labori ppetuo dedita. Quid mihi nūc ꝓdest domos ⁊ fortalicia incendisse. vrbes vastasse/ homines pturbasse? Quid me o carissime frater iam iuuat alta aurea marmorea ⁊ eburnea erexisse palacia? qui sub diuo nūc morior. Quanta animo paras: ignarus finis acerbi? En ego discedo: te cito secuturū agnosce.

Meditatio ꝑma diei dominice de gloriosa xp̄i resurrectione.

Dominica die xp̄us victor mortis resurrexit et nos resurrecturos monstrauit. Si igit̃ xp̄o passo fuisti cōpassus: nūc resurgēti ꝯgaude. Cogita nunc deuote qualiter anima xp̄i ad infernū descēdit: quid ibi egit? ⁊ de gaudio sanctorū patꝝ et tristicia demoniorū. Cogita de timore custodū. cogita de custodia angelorū circa sepulcꝝ. q̄ꝝ nūc refert̃ vnꝰ solus sedere: nūc

stare/nūc sup lapidem: nūc in sepulcro: nūc duo z hij diuersimode. p qd ostendit multitudo angelorū circa sepulcrū. Et varia visitatio mulierū. Cogita quō amor z desideriū magdalenā z alias feminas frequēter cogebat currere et sepulcrū dñi visitare. Cogita de varijs xpi apparitiōibus. de dulcib⁹ eius colloquijs cū discipulis. Circa xpi resurrectionē nota tres iocūditates scz pticularem: generalē z maternalē. Particularis fuit in anima xpi benedicta: dū corp⁹ suū iterū sibi vniuit: efficiēs illud ppetuo gloriosum. Ad qd pleni⁹ intelligendū cōsidera q in xpo resurgēte quatuor actus mirabiles opata est virtus et potētia dei. Prim⁹ actus fuit sanguinis reassumptio. Nam corp⁹ xpi clausuz existēs in sepulcro: reasumpsit sanguinē ppriū q extra erat dispersus. qd nō nisi p diuinam virtutē fieri potuit. Ratio aūt prefate sanguinis reassumptiōis (fm tho. in tertia pte) est: qz quicqd ad naturā corpis hūani ptinet: totū fuit in corpe xpi resurgentis. sed ad naturā corpis hūani ptinēt carnes ossa z sanguis z alia hmōi: ideo omnia ista in corpore xpi resurgētis fuerūt. Dicūt etiā philosophi: q sanguis est sedes anime: z aīa viuificat corpus sanguine mediāte: qre indubi-

tanter sanguinē suum xp̄us resurgēs ad su
um corp⁹ reduxit. Utrum autē totum san-
guinē reassumpsit: cōmitto determinatiōi
sedis aplice. Scd̄us act⁹ fuit corpis mu-
tatio ꝛ si nō fuerit mutatū ſm substātiā: q̄a
eiusdem nature resurrexit: fuit tamē muta-
tum ſm qualitatē. Erat eñi (ſm Greg⁹. in
omelia) eiusdē nature sed alteri⁹ glie. Non
potuit hoc fieri virtute creata: vt corp⁹ exa-
nime ante ꝛ vulnerib⁹ plenum sanaretur im
passibiliter: additis alijs dotib⁹ gloriosis.
Tertius act⁹ fuit: aīe ad corpus vnio. Non
eñi potest nisi diuina virtute anima sepata
eidem corpi: quod in xp̄o factū fuit. Quar-
tus sepulcri penetratio. Exiuit nam𝔮 xp̄us
de sepulcro clauso / sigillato / et custodito.
Qd̄ autē angelus reuoluit lapidem: hoc nō
fecit (ſm Bedaꝫ in omelia) vt egressuro do-
mino ianuā pandat: sed vt egressus ei⁹ iam
facti: per vacuitatē sepulcri: hominibus pre-
stet indiciū. Qui eñi adhuc mortalis clauso
virginis vtero potuit nascendo mūdum in
gredi: ip̄e fact⁹ immortalis clauso sepulcro
potuit resurgēdo exire de mūdo. Conside-
remus ergo quāta leticia mens xp̄i fuit pfu
sa: cum de sepulcro exiens (qui prius passi-
bilis fuit) gloriosum et impassibilem se con

spexit. vt puto q̄ primum eleuatis in celum oculis gr̄as retulit patri: qui eum de morte iam fecerat triūphare. Secūda iocunditas dicitur generalis. q꞉ plurimum magna fuit iocūditas: videlicet patrū vinctorum in limbo/discipulorū/mulierū/et angelorum. Primo vinctorū in limbo quos inde xp̄s resurgens penit⁹ eduxit et liberauit saltē electos suos. Aug⁹. fuit inexplicabilis ⁊ maxima illa iocūditas innumerabiliū sanctoꝝ cū ad eos descēderit xp̄s morte supata voce lachrimabili clamantiū. Aduenisti redēptor mūdi aduenisti quē desiderātes quotidie expectabam⁹. Descendisti ꝑ nob̄ ad inferos: noli nob̄ deesse cū reuersus fueris ad supos. Ascēde dn̄e ih̄u inferno spoliato et auctore mortis suis vīculis irretito: redde iā̄ leticiaꝫ mūdo. O q̄ ingēti leticia aīaꝝ in limbo existētiū tūc mētes ꝑfuse sunt: cū viderūt bēignissimū ih̄m tādiu expectatum /tamdiu desideratum/tamdiu deniq꜔ acclamatū. Viderūt in q̄ animam ei⁹ ⁊ diuinitatē cui erat vnita. Viderunt xp̄m redemptorē et glorificatorē suū. Neq꜔ loc⁹ iste ex p̄ntia aīe xp̄i illustrat⁹ erat eis āpli⁹ p̄eosus. Expectauerūt aīe iste sc̄tē sūma cū leticia ī eodē loco tp̄s resurrectionis xp̄i: q̄b⁹ etiā gaudiū accidētale acreuit

locū illū relinquēdo: in quo tādiu habitaue
rant in tenebris τ merore. Scdo fuit iocūdi
tas maxima discipuloꝝ. qꝛ eos post tantam
fugā τ infidelitatē sibi in passiōe ostēsam ite
rum ad grām recepit: eis mltipliciter appa-
rendo τ dulciter alloq̄ndo. vt patet ex diuer
sis passibus euangelij. Et de hoc pulcre loq̄
tur Ubertin⁹ i lib. de arbore vite crucifixe
ihu. lib. quarto ca. xxix. Tertio fuit inesti-
mata exultatio mulierū q̄ magis in ei⁹ mor
te doluerūt. O quātus luct⁹ in eis fuit con-
uersus in maximū gaudiū: cogitet quisqꝫ in
corde suo. De quaꝝ gaudio τ exultatiōe (p̄-
cipue magdalene q̄ feruentior ceteris erat)
plures sancti sacras τ lōgas omelias descri
bunt. quas deuotis cōmitto legēdas/ et hic
breuitatis causa dimitto. Quarta fuit iocū
ditas angeloꝝ quib⁹ accidentale gaudiū ac
creuit ꝓ glia xp̄i resurgētis/ ꝓ liberatione
patrū in limbo/ τ ꝓ toti⁹ leticia eccl̄ie mili-
tantis. Unde si xp̄o recenter nato in hāc val
lem miserie cū leticia magna cātauerūt: q̄n-
to magis putas nūc exultasse completo ope
obediētie: qd ipe xp̄s suscepit a p̄re. Ter
tia iocūditas p̄ncipalis fuit maternalis. Su
pra cetros etem̄ ꝓ xp̄o suscitato: letificatuꝫ ē
cor virginis mr̄is. Sibi nam qꝫ (vt pie credi

tur) prius q̃ ceterꝭ benedictus fili⁹ eius apparuit. qđ nr̃ tripliciter ostēdi potest. Primo testiōnio Ambrosij in lib. de virginib⁹ dicētis. Uidit maria resurrectiōem dñi ⁊ primo vidit ⁊ credidit. Uidit maria magdalena: q̃uis ista adhuc nutaret. Secūdo oñdit̃ q̃si ꝑ ꝯtrarium. Dicūt em̃ nōnulli xp̃m virgini mr̃i non apparuisse: quia null⁹ euangelista ꝑ hoc asserit. Sed ad hoc dicūt doctores vt etiam postea magis videbitur: q̄ euangelistarum officiū fuit solūmō resurrectiōis testes inducere. matrē aūt inducere ad testificādū de filio nō decuit. Si em̃ verba extranearū feminarū deliramēta visa sunt: q̃uo non magis matrem ꝑ filij amore crederēt delirare? Non scripserūt ergo euangeliste q̄ xp̃us apparuerit ꝟgini mr̃i: sed pro cōstanti dereliquerūt illud. Si em̃ velis arguere q̄ sibi nō apparuit: q̄r euangeliste nō dicūt: impie cōcludes q̄ ip̃m nū̄q̃ vidit in resurrectiōis leticia: qui ī tñ alijs m̄lto minoris sanctitatis imo peccatorib⁹ sic petro ⁊ magdalene multipharie exhibuit. qđ est valde absurdū cogitare: taceo loq. Tertio oñ̄dit̃ ex ꝯueniēti ratiōe. Ratiōabile etem̃ fuit vt pijssim⁹ dominꝰ ih̃us fau⁹ cōsolationis et gr̃e (qui om̃s alios tm̃ studuit ꝯsolari) oblit⁹ nō sit solaciū

excessiuũ illi impendere: quã solã nouit sue mortis amaritudines in plenitudine degu stasse. Contemplari ergo deuote possumus q sanctissima illa virgo ipa resurrectõis no cte oratiõibus intenta: filiũ suum (quẽ in se pulcro clausum reliquerat) videre ardẽtissi me cupiebat. Neqꝫ eñ ignara erat illuꝫ die tertia a mortuis resurrecturũ. Ob qd vl' cor de vel ore dicere poterat. O pater eterne ec ce iam tempꝰ instat vt filiũ tuũ et meũ a mor tuis reuoces. Suscita ergo illum et ad me mitte tanto merore ꝑ sua passione cõtritam O fili mi dulcissime. O fili mi amãtissime: quẽ vidi plagis repletũ: spinis coronatum: crudeli morte extinctũ: et in sepulcro reposi tum: qñ videbo te ex mortuis triumphasse? Dixisti o fili mi: ⁊ totiẽs dixisti: die tertia re surgã. Ecce iam dies tertia imminet. Sur ge domine in requiẽ tuã: ⁊ veni vt videã te solaciũ anime mee. Et dũ hec ⁊ similia ꝟgo gl'iosa rogaret: ecce cũ ingẽti lumine: dcora facie: aspectu affabili apparuit ei filiꝰ. Salue inquiẽs mr̃ ⁊ de cetero misericordie regina. Cessent amodo dolorosa suspiria: amara la mẽta ⁊ copiose lachrime. Ecce ego ipẽ sũ q in vtero tuo steti: quẽ pepisti: quẽ pauisti la cte ꝟgineo: quẽ tenerrime educasti: quẽ tan

tope dilexisti: quē deniq3 defleuisti trāsfixa doloris gladio. Ego sum ihs fili⁹ tu⁹ qui infernū expoliaui: inde pr̄es eduxi: ⁊ eternitatis aditum deuicta morte reseraui. Gaude o mater venerāda: q2 data est mihi oīs ptas ī celo ⁊ ī terra: ⁊ ī noīe meo flecteť oīe genu. Tu vero post me ī regno celoꝝ sup oīs homines ⁊ angelos exaltaberis. Nō posset profecto mēs nr̄a inuestigare q̄3 benigna fuerit visitatio illa. q̄3 blanda ⁊ amicabilia ꝟba matris ⁊ filij: q̄3 gratiosi et iocūdi vtriusq3 in alteꝝ aspect⁹: q̄3 etiam reuerentes morigerati q3 reciꝓci gest⁹. Post q̄ oīa recessit fili⁹: mr̄e in leticia ⁊ desiderijs remanēte. Letemur ḡ ⁊ nos cū illa: desiderātes videre suū dilectū filiū dn̄m nr̄m sedentē ad dexterā pr̄is cū q̄ et spūsctō viuit ⁊ regnat ꝑ eterna secula.

Alius modus est imaginandi qualiter dulcis domin⁹ primo ⁊ ante oīa apparuerit dilecte mr̄i sue ⁊ ille est subtilis et deuot⁹. Pro quo aduertendum q̄ duplex est aspectus seu intuit⁹: corporalis scilicet et mentalis. Primus est debilis et infirmus et sepe multe deceptioni et vanitati subiectus. Secundus est stabil' cert⁹ ⁊ clar⁹: qui de leui nō nisi purgatis mētib⁹ exhibeť. Esto igiť q̄ ꝑmū aspectū (ex q̄dā speciali ꝑuilegio) bon⁹ ihus

peccatoribus voluerit impartiri. Nō tñ dubium admin⁹: q certissimo mentis intuitu: xp̄i filij sui resurrectiōem v̄go mater vidit / et certitudinaliter cognouit / firmiter tenuit et iocūdissimis amplexib⁹ cōstrinxit. Huic aūt aspectui mētali: parū cōpatiue affert extrinsec⁹ intuit⁹ oculoꝝ. De facili em̄ nō credit carnalis mens tota immersa sensib⁹ suis Sed mēs eleuata deuota et talib⁹ assueta: ꝛ clare intelligit ꝛ experimēto cognoscit. Et sic oportet intelligere dictū Ambrosij de apparitiōe facta magdalene dicentis. Nondū discipulꝭ apparuerat nec ip̄i genitrici. Similiter dictū euāgeliste: q p̄mo magdalene apparuit. scꝫ intuitu corpali. Et huic intellectui nō modicū affert suffragiū: quedam deuotio virginis mr̄is de filio resurgēte. quā quidā sanct⁹ et deuotus intexuit. Dic̄ em̄ q mēs virginea tota vulnerū filij cauernis inclusa: et intra ipsius sepulcri angustias cōsepulta: vicē (vt sic loqui liceat) aīe boni ih̄u supplebat in sentimēto passibilis carnis. Cū qꝫ ip̄a per spm̄sctm̄ illumiata: resurrectiōis horā sentiret instare: aduenientem aīam filij: vt in ꝑpria gloria assumeret corp⁹ suū: sic deuote allocuta est dicēs. Quid tu dilecte fili aduenisti factur⁹? Si vis me tecū absorbere

in gloria vt reddã depositum. hoc solũ ãnuo Si aũt impassibili carne viuẽte/me tuo vis dolore priuare: ꝛ has tui corpis scissuras (in quib⁹ sola viuo) tua vis medicina sanare: nisi cum pacto nõ annuo. Nũ ꝙ eñ tu fili di lecte in ista carne passibili: tuo voluisti ꝓua ri dolore. Et nũc quare me vis facere tue cõ formitatis exortẽ? An hoc ego a te merui: q̃ tibi cõmortua et concrucifixa (a me auulsa) tota ĩ tuos saltaui dolores? Aut me ergo in tuã assume gloriã: aut (sic iam dixi) mihi di mitte tui doloris angustiã. Cui benignissi- mus fili⁹ deuota cõsolatione rñdit. Mater mea dulcissima nõ ꝑt pusill⁹ istoꝝ filioꝝ tu- orũ grex: tua nũc societate ꝓuari. Oĩes eñ deficiẽt. nisi tue fidei fulcimẽdo firmẽtur. et nimis durũ esset eos simul me pastore ꝛ pr̃e et te matre et mgr̃a priuare. Multus est eñ mihi ꝑ eos popul⁹ acquirẽdus: q̃ de visceꝝ tuorũ caritate ꝓcedet Paciẽter g̃ fer dulcis sima mater. ꝙ te ad temp⁹ cũ eis relinquã: ꝛ meum corp⁹ in gloriã assumã. Cui deuota mater ait. Hoc est ꝙ attẽte cõsidero: quia in tua sacratissima cruce moriẽs/in dolore mi- hi recõmendasti iohãnem: in quo ꝛ tu oĩes includẽs: oĩs electos in meis viscerib⁹ in- clusisti. Quõ ergo eorũ apud te operiã mlti

tudinem peccatorum: si mihi tue carnis abstu-
leris palis? Quō lauabo eorum deformes faci
es: si mihi sanguinis tui abstuleris lauacrum?
Quō etiā eos tuorū vulnerū crucifixioni cō
figā: si ipsorum vulnerū nō appareat signum?
Quō etiā eos in tua morte sepeliam: si eius-
dem mortis tue mihi abstuleris gustū? Istis
fili mi dilecte puideas: et mihi tue passiōis
instrumēta / clauos / spinas / crucē / et lanceā
cum tuis doloribus derelinquas. quia sine his
in mea passibili nō viuo carne. Scis enim fili
dulcissime quod nūquam tue voluntati (vel modi-
cum) restiti: et ideo cōpleas desideriū meū:
reddo tibi carnis substantiā quā de virginita
te mea cōcepi. At dulcissimus ihesus totus fla-
grās amore materno in auditu sic dolorose
querele ac amorose. Mater ait dulcissima vi-
deo quod mea glorificatio pre oīa tibi placet: tibi
mee mortis et acerbi doloris relinquo thesau-
rum instrumēta passiōis mee tue mēti infigo
Clauos cōdede qui manus meas et pedes crude
li dēte roderunt. Spinas glutias quas humor
mei cerebri in meo humectauit dolore. Lan
ceam intra tui cordis archanū includas: que
meū cor aperiēs: iuxta mea pectoralia est sa
crata. Crucē amplectaris et in ipa requiescas:
que meo inebriata sanguine oibus mee pas

ssionis filijs tota dulcescit. Nec credas mater dulcissima q mee passio͞is thesaurū quē tecum .xxxiij. anno circulo ↄgregaui et consumaui: velim de mea mēoria tollere q̄ntum cūq beat⁹ resurrectio͞e. In ip̄a mei corpis glía app arebit figura victorie: ⁊ apta relinq vulnera q̄ntūcumq sanata. per que (dulcissima mr̄ mea) ad cordis mei dulcissimū thalamū: ⁊ patulū habeb introitū: vt ad me intrās: ⁊ ad filios exiēs nūc possis offere qd velis et tuis tribuere filijs: ⁊ ip̄os p tua volūtate recōcedere et introducere intra mei intima cordis. Exurge ait mr̄ gloria mea: qr cōsumata est resurrectio. Tunc mater tota trāsformata in gloriā resurgentis filij: ipsum dulcissime alloquentē audiuit. Resurrexi ⁊ adhuc tecū sum alleluia. posuisti super me manum tuā: mirabilis facta est scientia tua alleluia. Et paterno honori de hoc mille milies alleluia. In quo fili⁹ introducit̄ subito in gloria maiestatis. mēti matris apparens: ipsam amplexans et osculans: et ipsam totam in gloriam resurrectionis sue transformās: ingerit sibi sue resurrectio͞is presentiam: et indiuisibilem sue societatis copulam cum dicit. Resurrexi et adhuc tecum sum.

Et de tanta cõpassione et lamentatiõe sue mortis regratiãs dicit: posuisti sup me manum tuã. Manus eñ hic cõpassionem alias coopationem virginei cordis significat/que tota fuit sup filij morte effusa. Et qꝛ in tantꝭ dolorib⁹ nihil pdidit de fidei claritate et in omnib⁹ se habuit sicut diuine sapiẽtie splendor exigit: ideo illã excessiue cõmendans dicit. Mirabilꝭ facta est sciẽtia tua. ꝛ ideo ambo simlꝭ: dulcissima mater mea: iubilem⁹ iocundissimũ alleluia. Hucusqꝫ potest videri ꝙ in cõtemplatione ꝛ ꝟginis marie ꝛ filij ꝓ die resurrectiõis sctũs iste: deuotos suos oñdit volatus. Ex quo satis potest patere ꝙ quicqd sit de corpali aspectu: nullũ dubium illi fuit de mẽtali intuitu. propter qꝺ certissima: ad sepulcrũ nõ venit qꝺ vacuũ fore sciuit. et licꝫ ipa esset mꝉtiplici dolorꝭ collisiõe quassata: tamen etiã reputãdo ad monumẽtum venisset ꝑ dulcore corpis filij ãplexãdi: nisi sibi certissime de resurrectiõe constatet. Et sic attende ꝙ disputatio dicta loqtur de cordiali affectu: ꝛ verissimã (q̃ntũ ad intentiõem spũssancti) in mentẽ sanctoꝝ dat contemplãdi materiã. Et sic aduertendũ est/ꝙ p ista que sancti in suis cõtemplatiõib⁹ scribunt ꝛ mẽte cõcipiunt: eorum gustui datur

participiū: et eorū intellectui dat speculū illorū ineffabiliū luminū / et amorosoꝝ gustuū que mens materna in diuersis actib⁹ a filio suo et tota ternitate recepit. Sed indeuota mens nr̄a ignorans cōmotiōes cordiū et influxus spūalis amoris / et assueta nr̄a insipiditas in sua indeuotiōe et cordis ariditate se pe talia deridet. Et tm̄ de materna apitione resurrectiōis ihū xp̄i. Bern. in pmo sermone pascali de resurrectiōe loqns dicit. Vicit leo de tribu iuda: vicit plane maliciā sapientia: attingēs a fine vsq3 ad finē fortiter et suauiter disponēs vniu̇sa: sed pro me fortiter / suauiter mihi. Vicit iudeoꝝ blasphemias in patibulo / fortem armatū alligauit i atrio: et de ipo mortis imperio triūphauit. Ubi sunt opprobria tua iudee: vbi sunt zabule: id est dyabole: vasa captiuitatis: vbi est mors victoria tua: Cōfusus est calumniator / raptor spoliat⁹ est / nouū gen⁹ potētie hactenus victoriosa mors obstupescit. Quid tu iudee q̄ pridie ante crucē caput agitabas sacrilegū: Quid sacrum homis xp̄i caput exagitabas opprobrijs: dicendo si rex isrl̄ est descēdat de cruce: O venenata lingua / v̇ba malicie / sermo neq̄3. Nō est hoc caypha qd̄ pauloaū dicebas. Expedit vt vn⁹ moriat̄ homo p ppl̄o

et nō tota gens pereat. At illud (quia mendacium nō erat) nō loquaris de proprio: nō a temetipso dicebas: sed si rex israel est descendat de cruce: hoc plane tuū est: magis aūt ei⁹ qui mēdax est ab inicio: qui tūc xpi mortem suasit: nūc autē timēs / et virtute crucis eneruari se sentiēs: et quos instigauit ad crucifigendum: instigat nūc ad suadēdū vt de cruce descendat. Mouerat enī inimic⁹ quātum pro salute ppli zelū gerere videret: propterea maliciose nimis (linguas erudiēs blasphemorū) suggerebat vt dicerēt: descendat et credim⁹. quasi iam nihil posset obstare quin descenderet: qui eorū credulitatē tāto pere desideraret. Sed quid machinat / aut cui parat insidias versipellis: id est astut⁹ et subdol⁹: nempe ei in quo nihil proficiet inimic⁹: Non mouet vana pollicitatiōe: qui nouit omnia corda: sicut nec exprobratiōe blasphema mitissim⁹ omniū mouebatur. Eo quippe tendebat maliciosa suasio: nō vt ipsi crederēt: sed nostra q̊z si q̄ erat fides in eū: oīmode periret. Sed dei pfecta sunt opa: ideo salutis opus noluit relinq̄re impfectum. Sed audiam⁹ quid ad hec xpus rñderat per pphetam. Queris signa iudee: expecta me in die resurrectionis mee. Si tamem vis credere: maiora tibi iam

opera demonstraui. Multiplicaui signa. sanitates pfeci heri et pridie: hodie magis habeo cõsumari. An nõ maius erat quod vidisti e corpib⁹ obsessis spirit⁹ exire malignos: et de grabatis exire paliticos: q̃ȝ e manibus meis et pedibus clauos resilire quos infixisti? sed patiendi temp⁹ est: nõ poteris impedire. Sȝ si adhuc signũ querit generatio praua ꝛ adultera: nõ ei dabit̃ nisi signũ Jone ꝓphete. Non signũ descensiõis de cruce sed resurrectiõis a morte: qḋ si iudeus non querit: amplectat̃ ꝛ gaudet xp̄ian⁹. Vicit ḡ leo de tribu iuda: clauso ꝓdijt tumulo q̄ de cruce nõ descendit. An vero illud mai⁹ sit: inimici nr̄i sint iudices: qui tam curiose munierũt monumentũ signantes lapidem cum custodibus. Clauso: vt dictum est: exijt tumulo rediuiuũ corp⁹: quod clauso virginis vtero natum: processit in vitam/ et ad discipulos clausis intrauit ianuis. Sed est alius locus in quem clausis noluit ingredi ianuis carcer vtiqȝ gehennalis. Confregit siquidem ferreos vectes/ repagula vniuersa contriuit: vt libere suos educeret q̊s redemit de manu inimici ꝛ aptis egrederent̃ portꝭ agmina sanctoꝝ. Siquidẽ et in hoc vicit leo de tribu iuda: tertia die propria virtute a mor-

tuis resurgēs. Dic eñ patri. Resurrexi et ad huc tecū sum (sicut etiā matri dixerat vt supra dictū est) qui tā impotēs videbar deputatus cū mortuis: sed inter mortuos liber. Nec resurrectiōem vltra tertiū diē distulit: vt ppheta fidelis inueniatur q̄ dixit. Uiuificauit nos post duos dies: in die tertio suscitabit nos. Decet nimirum vt quēadmodū caput pcessit: sequātur mēbra. In patibulo sexta feria redemit hoīē: ipa die qua fecit hoīez ab inicio. Sequēti die sabbatisauit in monumento cōsumato ope qd susceperat. Tertia vero que pma dierū est pmicie dormientiū: apparuit mortis victor nouus homo. Ita et nos quicūqz seqmur caput nostrū: tota die hac q̄ plasmati sumus et redempti: nō cessemus agere penitētiam: nō cessemus tollere crucē nr̄az pseuerātes in ea: sicut ipe pseuerauit donec dicat spūs vt requiescamus a laboribus nostris. Neminē audiamus fratres nō carnē et sanguinem / non spiritū quēlibz descensum a cruce suadentē. Persistamus in cruce / moriamur in cruce / deponamur aliorum manibus: nō nr̄a leuitate. Caput nostrum deposuere viri iusti. Nos ergo dignatiōe sua angeli sancti deponant: vt cōsumata viriliter die crucis: scda que post mortē est quiescamus suauiter / dor-

niam⁹ feliciter in sepulcris: expectãtes beatam spem et aduentũ glorie magni dei qui resuscitabit corpa nostra tertia demũ die: cõfigurata corpi claritatis sue. Fetent quadriduani sicut de lasaro scribit. Adinuẽtio filiorum adam quartã formauit diem quã a domino nõ accepit. ꝑpterea corrupti sunt ⁊ abhominabiles facti sũt tanꝗ̃ iumẽta q̃ in stercore suo putruerũt. Diuine siquidẽ adinuẽtiõis est triduũ qđ p̃diximus/ in labore/ in requie/ in resurrectiõe. Non placent hec filijs hominũ: sed suũ volũt preferre diẽ: differentes penitẽtiam: vt indulgeãt voluptati. Nõ ẽ hec dies quã fecit dñs. Quadriduani facti sunt iam fetent. Nõ nouit hanc qđ de maria natũ est sanctũ. tertia resurrexit die: ne videret corruptiõem. Vicit itaq̃ leo de tribu iuda. Occisus est agn⁹: sed leo vicit. leo rugiet: q̃s non pauebit? leo inq̃ fortissima bestiarum q̃ de nulli⁹ pauebit occursum: ꝫ leo de tribu iuda. Paueãt qui negauerũt: q̃ dixerunt nõ habem⁹ regẽ nisi cesarem. Paueãt qui dixerũt: nolum⁹ hũc regnare super nos. Redit siquidẽ accepto regno: ⁊ malos male ꝑdet. Vultis nosse q꞉ redit accepto regno: Data est mihi (inquit) om̃is potestas ĩ celo et in terra. Sed ⁊ pater (vt in psalmo. ij.) po

stula a me ait et dabo tibi gentes hereditatem tuã / et possessiõem tuã terminos terre. Reges eos in virga ferrea: et tanq̃ vas figuli cõfringes eos. Fortis siquidem leo est nõ crudelis in suos: grauis tamen indignatio eius et intollerabilis ira in extraneos. Leo ꝑ suis rugiet: nõ in suos. Paueãt igit̃ alieni quos nõ nouit domin⁹: quos dyabol⁹ tanq̃ leo rugiẽs circũit ⁊ querit vt deuoret.

Meditatio secũda diei dominice de gaudio et iocunditate regni celorum.

m Editãdo de celesti patria poteris similitudines sensibiles assumere a sctis ꝑ nr̃a capacitate adinuentas seu etiã ostẽsas. vt btõ Johanni Apoc. xxi. Est igit̃ ciuitas illa gl'iosissima ãplitudine ⁊ capacitate ꝑmaxia: ex auro purissimo / gẽmisq̃ ꝑciosissimis mirabilr̃ ornata ⁊ ꝯstructa. Singule ei⁹ porte sunt ex singulis margaritis. Est itẽ camp⁹ speciosissim⁹ oĩm flor̃ pulcritudine decoratus. Ibi semꝑ est estas amenissima / ibi odor̃ suauitas fragrantissima ⁊ oĩm delectabiliũ copia. Bern̄ in s̃mõe de quadragesima. Iherusalẽ ciuitas regis magni qui ex adipe saciat te ⁊ quã fluminis

impetus letificat. nec pondus nec mēsura ꝙ sacietas est apud te et affluētia summa/ mira serenitas/ plena suauitas/ eterna securitas. iam nō est timor in finibus tuis. qꝛ posuit dn̄s fines tuos pacē. Null⁹ inimic⁹ intrat: nullus exit amic⁹/ nulle temptatiōes/ nulla ibi sese cogitationū turma cōfundit. qꝛ ille ꝗ est omnia in identitate cōsolidat atqꝫ ꝯiungit. Nulla ibi temptādi facultas: inquietandi nulla libertas: nocēdi nulla possibilitas: voluntatis dei nulla erit transgressio. Ubi nimirū nobis et in nobis et felix securitas et secura felicitas atqꝫ omnino ꝑfecta iocunditas. vt sit nobis vna cum deo voluntas. et ꝗ cumqꝫ ei placent: placeāt et nobis. Ubi purissimū lumē purissimis oculis intuebimur Ubi om̄es bonū ⁊ intelligūt ⁊ requirunt intellectu ꝑspicacissimo ad audiendū vocem sermonū dei. Uita eterna ipa est plenitudo ipsa est longitudo dierū. Uerus dies ꝗ non nouit occasum: plena meridies: vere glorie plenitudo: eterna veritas: vera eterna qꝫ sacietas. Siqͣdē nec lōgiturnitas illa terminū: nec claritas illa occasuꝫ: nec sacietas illa fastidiū habꝫ. Erit em̄ securitas de eternitate: gl'iatio ꝺ ꝟitate: exultatio ꝺ sacietate. O vera ⁊ felix et gl'iosa sacietas: o sctm̄ ꝯuiuiū

o desiderabiles epule/ o nimirum anxietas nulla/ nullũ poterit esse fastidiũ: qm̃ sacietas summa/ ⁊ summũ inerit desideriũ. O vere meridies/ plenitudo feruoris/ ⁊ lucidi solis statio/ vmbrarũ exterminatio/ desiccatio paludũ/ fetorũ depulsio. O perenne solsticiũ/ O lumen meridianũ/ o vernalis temperies/ O estiua venustas/ O autũnalis vbertas/ O quies ⁊ feriatio hyemalis/ tuta habitatio paradisus/ dulce pabulũ/ plena opulētia/ mꝉta nimis eternitas. nihil ibi formidatur/ nihil fastidit/ nihil deficit. Festinemus proinde fratres festinemus ad locũ tutiorē/ ad pastũ suauiorē/ vt habitemꝰ sine metu/ habundemus sine defectu/ epulemur sine fastidio. O quid nobis illic erit gaudij cũ sine timore/ sine periculo/ sine nota ⁊ tedio/ sine suspitiōe et vicio habitabimꝰ. Illic nos amabimꝰ sine modo/ videbimꝰ sine termino/ coherebimꝰ sine malo/ pleni laude ⁊ iubilo/ pleni gratia pleni deo. Tũc quilibꝫ videbit deũ ad volũtatem: habebit ad voluptatē/ fruetur ad iocunditatē/ in eternitate vigebit/ in veritate fulgebit/ in bonitate gaudebit. Sicut habebit permanēdi eternitatē: sic cognoscēdi facilitatē ⁊ requiescendi felicitatē. Ciuis siquidem erit illiꝰ sancte ciuitatis: cuiꝰ angeli sũt

cíues es/deus pater templũ/filiꝰ eius splẽdor spũssanctus caritas. Cogita ꝛ totis viribus teip̃m totũ ad cogitandum recollige: vt videas quãtum sit gaudiũ deũ semꝑ per essentiam intueri: Summã ꝛ indiuiduã trinitatem mũdo cordis oculo semꝑ inspicere: In qua relucet oĩs pulcritudinis / omĩs dulcedinis/omnisqꝫ bonitatis exemplar essentiale: In qua visiõe oĩa videbis/omnia q̃ velis scies: ex ea visione omni bonitate/omni gaudio et leticia repleberis. Cogita quãtũ sit gaudium dño iħu semꝑ assistere et eius sanctissim[illegible] et gl'iosissimã humanitatẽ semꝑ aspicere. Cũ petrꝰ vidẽs eũ trãsfiguratum: optabat sic sꝑ ꝑmãere. O q̃ꝫ magnũ est gaudium videre illũ in regno suo sublimem et gl'iosum: qui ꝓ nobis in hoc exilio quondã pauꝑ venerat/exul pariter ꝛ peregrinꝰ. O ciuitas celestis/mãsio secura/patria totũ cõtinens qđ delectat: q̃ꝫ gl'iosa dicta sunt de te ciuitas dei: Sicut letantiũ omniũ habitatio est in te: oĩes letãtur in leticia ꝛ exultatione. oĩes letãtur de eo cuiꝰ aspectꝰ pius/facies decora/eloquiũ dulce. Delectabilis ẽ ad vidẽdũ/suauis ad habendũ/dulcis ad ꝑfruendũ. Ip̃e ꝑ se placet et ꝓpter se sufficit ad meritũ/sufficit ad p̃miũ. Nec extra illum

quidq̃ querit: quia in illo inuenit quicquid desiderat. Semp libet illũ inspicere / semp habere / semper in illo delectari ⁊ illo ꝑfrui. In illo clarificatur intellect⁹ et purificatur affect⁹ ad cognoscendã ⁊ intelligendã veritatem. Et hoc est totũ bonũ hominis: noscere et amare creatorẽ suũ. Cogita etiã quãtuz sit gaudiũ interesse societati celestis curie. Quãta leticia reginã celi mrem dei cuz ceteris virginibus intueri? Quanta exultatio interesse agminibus angelorũ / letari cũ patriarchis et prophetis / apostolis / martiribus et cõfessoribus? Cogita deniq̃ de dotibus corpis tui: quibus ipm corpus beatificabitur. videlicet de eius immortalitate / impassibilitate / summa agilitate / et gloriosissima speciositate ⁊ claritate. Itẽ de dotib⁹ aie quib⁹ ipa anima implebit iam beata / q̃ sunt plenitudo sciẽtie q̃ntũ ad vim ratiõalem / repletio iusticie q̃ntũ ad vim irascibilẽ / superaffluẽtia. dilectiõis ⁊ leticie q̃ntũ ad vim cõcupibilẽ. Alij alio mõ dotes aie declarãt ⁊ in idẽ redit. Itẽ de⁹ erit ratiõi plenitudo luc/ volũtati mltitudo pacis / mẽorie ꝯtinuatur eternitas. Cogita ex his dotib⁹ ꝑncipalib⁹ q̃ multa alia magna dona ⁊ ineffabilia ꝯsequeris. Bern. Merces sctõꝝ tam magna est

q̃ nõ potest mẽsurari / tã multa q̃ nõ pt nu-
merari/tam copiosa q̃ nõ pt finiri/tam pcio
sa q̃ nõ potest estimari. Tot ergo ꝛ tãta sũt
ibi gaudia q̃ oĩs arismetrici hui⁹ mõi non
possẽt ea nũerare/oẽs geometrici nõ possẽt
ea mẽsurare / oĩs gmmatici/ dyalectici et
rhetorici nõ possẽt ſmõib⁹ explicare. qꝛ qd̃
ocul⁹ nõ vidit/ nec auris audiuit/nec in cor
hois ascẽdit pparauit de⁹ diligẽtib⁹ se. Gau
debũt gͦ scti supra se d̃ dei visiõe. Infra se d̃
celi et aliarũ creturarũ corpaliũ plucritudi-
ne. intra se de corpis et anime glorificatiõe.
Extra de angelorũ et hominũ societate. De
us oĩs sensus spũales ineffabili delectati-
one reficiet. cum ip̃e sit obiectũ omniũ sen-
suũ spũaliũ. Erit nãq̧ de⁹ speculũ visui / ci
thara auditui/mel gustui/ balsamũ olfac-
tui/flos tactui. Ibi sapia salomõis videret̃
stulticia/ibi esset deformitas pulcritudo ab
salonis/ibi esset tarditas velocitas asahelis
ibi debilitas iudicaretur fortitudo sampso-
nis/ibi esset mortalitas lõga vita mathusa-
lem/ibi paupertas esset regnũ augusti. Ibi
(ſm Augusti.) nihil obest/ nihil deest/ nihil
affluit/nihil defluit/nihil extra qd̃ appetat̃/
nihil intra qd̃ fastidiat. Cũ igit̃ ibi sit va leti
cia/plena scia oĩs pulcritudo ꝛ oĩs btitudo.

Item pax/pietas/bonitas/lux/virtus/ honestas/gaudia/ dulcedo/ vita pennis / glīa laus/requies/amor/ꝛ ꝯcordia dulcis. Que ergo nos angit vesania: vicioꝝ sitire absinthiū/hui⁹ mūdi sequi naufragiū/vite labētis pati infortuniū/impie tirānidis ferre dominū: et nō magis cōuolare ad sanctoꝝ felicitatē/ad angeloꝝ societatē/ad solēnitatem supne leticie/ꝛ ad iocūditatē cōtemplatiue vite: vt possim⁹ intrare in potēcias domini et videre suphabundātes diuicias illas bonitatis ei⁹. Ibi vocabim⁹ et videbimus q̄ꝫ dulcis est dn̄s/ et q̄ꝫ magna multitudo dulcedinis ei⁹. Videbim⁹ glorie decorē/sctōꝝ splendorē/ et regie potestatꝭ honorē. Cognoscem⁹ patris potentiā/ filij sapientiā/scti spūs benignissimā clementiā. ꝛ ita habebimus noticiam illi⁹ summe trinitatis. O q̄ꝫ beata visio videre deum in seipo /videre in nobis/ꝛ nos in eo felici iocūditate. Hec erit summa felicitas qn̄ intelligitur in suo puro esse sincera diuinitas, tūc cōprehēdetur mō incōprehensibilꝭ trinitas/ patebūt archana diuinitatis/videbitꝭ ꝛ amabitꝭ deus. Et hec visio et delectatio totū hominē replēs et saciens tota erit illi⁹ beatitudinis cōsumatio. Una erit omniū lingua/iubilatio indefessa

vnus affect⁹/amor etern⁹. Patebit veritas implebit caritas/ ꝛ erit integre aīe et corpis sacietas. Fulgebit sicut sol hūanitas glꝛifica ta. quieta erit ꝛ ꝯcors anime et spūs sanitas Angeloꝝ et hominū vnū erit gaudiū/ vnū colloquiū/ vnum cōuiuium. Nō languebit amor /nō liquefiet dilectio/ presētib⁹ oībus bonis: nulla erit dilatiōis afflictio. qm̄ beati fica diuine maiestatis pn̄tia omnib⁹ erit oīa Illuc itaq̧ festinare debem⁹: vbi semꝑ vi- uemus et nunq̄ ampli⁹ mori timeam⁹. Si sic amam⁹ vitā istam labilē et caducam: vbi cū tanto labore viuim⁹ : mlt'o magis amare debem⁹ vitam eternā: vbi nullū laborē susti nebim⁹/ vbi summa semꝑ iocūditas/ sūma- felicitas/felix libertas et felix btītudo. Ad quā nos ꝑducat ipe qui essēcialiter talis est beatitudo. Cōsiderandum. q̄q̄ dies do- minica p̄cedat alias ferias vt merito etiam eius meditatiōes alias p̄cedere deberēt: tn̄ quia expedit primo meditari passiōem dn̄i q̄ resurrectiōem :idcirco post illas vltio po site sunt eius meditatiōes: Nō tn̄ multū re- fert vt etiā prius tactū est quo ordine ponā- tur dūmodo meditari nō omittant̄. Cū etiā cuilibꝫ assit libertas se exercitādi in his ꝑm suū libitum. Cuicūq̧ tamē in p̄missis medi

tatiōib⁹ dietim (vt premcissuz est vl'ad placitum) ex intimo corde se exercet: fructum magnū sentiet) saltez ꝯtinuādo) ⁊ facile ꝓ nihilo iudicabit oīa hui⁹ vite vana et caduca. Et si nō omnia cuilibz diei ascripta medetur quis (q2 aliqua ꝑpter materie ponderositatē satis ꝓlixe extensa sunt) nullaten⁹ tū trāseat quin aliqua dicta die in vna hebdomada: altera in eodez die alteri⁹ hebdomade ꝑcurrat. Sic faciēs minime dubito quin facilime ⁊ celeriter: dei auxilio (qd per hoc mereri speratur) cōcurrente: vitam ꝑteritā emendabit et reliquū tempus cōcessum in pnīa hilariter terminabit: per quam et dei grām in pñti et eternam in futuro btitudinem possidebit. Ad quā nos perducat omīs gratie et beatitudinis largitor ihus xp̄s dominus noster in secula benedictus.

Exhortatio bona ⁊ breuis in festiuitatibus sanctorū ꝯtractanda aut meditanda ex sermonibus dulcis doctoris Bernhardi.

c Irca festiuitates p̄cipuas quilibet debet se ꝯformare ecclīe catholice formādo meditatiōes ⁊ exercicia d̄ materia festi. In festiuitatib⁹ tū sanctorum

vigilãter cõsiderare debemꝰ tria q̃ sanctus Bernhardus docet. videlicꝫ Auxilium scti. Exemplũ eius. Et nostrã cõfusionem. Auxiliũ quia qui potẽs in terra fuit: potẽtior ẽ in celis añ facieꝫ dñi dei sui. Si eñ dũ hic viueret misertus est peccatoribꝰ et orauit pro eis: nunc tanto ampliꝰ q̃nto veriꝰ agnoscit miserias nostras orat ꝑ nobis. qꝛ beata illa patria caritatẽ eius nõ minuit sed augmentauit. Neqꝫ eñ qꝛ ĩpassibilis oĩno: ꝛ iõ incõpassibilꝰ factꝰ ẽ. ꝫ nũc potiꝰ sibi ĩduit viscera mĩe: cũ añ fontẽ misericordie existat. Est et alia causa q̃ magis vrget sanctos vt solliciti sint de nobis: quia (iuxta vocẽ apostoli) deꝰ prouidet pro nobis: ne sine nobis cõsumentur in gloria: stola videlicet corpis. sicut ait sctũs Dauid: Me expectãt iusti donec retribuas mihi. Vt igitur cito in gloria cõsumẽtur quãtum ad cõiunctiõeꝫ corpis et anime (quod summo desiderio desiderant) idcirco solliciti sunt pro nob: vt cito impleatur numerus electorum. Item fraterna caritas aucta est in eis non minuta: qua in hac vita existentes nostram desiderabãt salutem. Debemꝰ etiã attẽdere ad exẽplũ eiꝰ: qꝛ quãdiu in terra visꝰ ẽ ꝛ cũ hoibꝰ ꝯuersatꝰ: nõ declinauit ad dextraꝫ neqꝫ ad sinistram: sed viaꝫ

regina tenuit: donec veniret ad illũ qui dic. Ego sum via vita ꝛ ṽitas. Intuemini hũilitatẽ operũ eiꝰ: ꝛ tũc videbitis quõ tã ṽbo ꝙ exemplo vixerit inter homĩes. qualia nobis vestigia dereliquerit: vt ambulemus ꝑ ea ꝛ nõ erremꝰ in eis. Vere (iuxta ꝓphetã) semita iusti recta est / rectꝰ callis iusti ad ambulandũ. Sed ꝛ diligentiori intuitu cõfusionem nr̃am inspiciamꝰ: qꝛ homo ille similis nobis fuit passibilis: ꝛ ex eodẽ luto formatꝰ ex quo et nos. Quid ergo est ꝙ nõ solũ difficile sed impossibile credimꝰ: vt faciamꝰ opa que fecit: vt sequamur vestigia eiꝰ: Cõfundamur fratres ꝛ cõtremiscamꝰ ad vocẽ istã: si forte hec cõfusio adducat nobis gl̃iam: vt dicit sapiẽs. Si forte generet gr̃am timor iste. Homines isti fuerũt qui p̃cesserũt nos: q̃ tam mirabiliter p̃cesserũt ꝑ vias vite: vt vix eos hoĩes fuisse credamꝰ. Sic ergo in festis sanctorũ ꝛ gaudere ꝛ cõfundi debemꝰ. Gaudere qꝛ patronos p̃misimꝰ. Confundi qꝛ eos imitari nõ possumꝰ aut potiꝰ nõ volumus. Ita semꝑ gaudiũ nostrũ in hac lachrimarũ valle: pane lachrimaꝝ cõdiri debet: vt semꝑ non solũ extrema: sed ꝛ p̃ma gaudii: luctus occupet. qꝛ et si magna est gaudiorũ materia. maior tamen est dolorũ. Memor fui dei

clamat iustus: ⁊ delectat⁹ sum: Sȝ et statim subiūgit: Defecit spūs me⁹ / turbatus sum ⁊ nō sum locut⁹. Ex his bene masticatis: magnū desideriū proueniet de memoria sctōꝝ. Vulgo eñ dicit. Quod nō videt ocul⁹ cor nō dolet. Oculus me⁹ mēoria mea. Et cogitare de sanctis: qdamodo est eos videre. Et ad hoc multū cōducit legenda eoꝝ. Unde multū expediret deuotiōi cuiuslibet quoti die ad min⁹ legere aut meditari in martirilogio vitā occurrētiū sanctorū (vt oms religiosi faciūt) et hoc in hora pmarū post pmā collectā. ad qd faciendū etiā nos seculares sacerdotes: estimo: obligamur. Ad quid eñ legit post primā collectā: pciosa in ꝯspectu domini mors sanctoꝝ eius: nō prehabita lectione vel mēoria eorū? Et cur oratur in collecta sequenti. Sancta maria virgo piissima mater cū istis ⁊ omnib⁹ sanctis atqȝ electis dei orare ⁊ intercedere dignare ⁊c. nisi qr recitatio vite sanctoꝝ eiusdē diei occurrētium pcedere debuit? Quare aūt a nob hoc nō fit: ascribo negligētie nostre ⁊ supiorum. Cum tamē porcio nr̄a merito sit et debebat esse in terra viuentiū: nec modica sane porcio: si tamē (vt decet) talem mēoriā affectio (sine qua nihil pficit) comitet. Sit inqȝ con

uersatio nostra in celis. Uerũtamẽ nõ sic nostra sicut illorũ: ipsorũ enĩ substantia ibi est: nostra aũt desiderium / ipi p presentiã: nos p mẽoriam ibi sumus. O qñ et nos addemur ad patres nostros: qñ essencialiter p̃sentabimur eis: Hoc enĩ primũ desiderium qd in nobis sanctorũ memoria vel excitat vel magis incitat: vt eorum tam optabili societate fruamur. ⁊ mereamur cõciues fieri et cõtubernales eẽ spirituũ beatoꝝ. Admisceri cetui patriarcharũ / cuneis ꝓphetarum / senatui aplorũ / martirũ exercitibꝰ numerosis. Cõfessoꝝ collegijs / ꝟginũ choris / in oĩm deniqꝫ collegi ⁊ colletari cõmuniõe sanctorum. Singuloꝝ q̃ppe recordatiões quasi scintille singule imo quasi ardentissime faces: deuotos accẽdũt animos: vt eorũ ⁊ cõspectum siciant: ⁊ cõplexũ adeo vt plerũqꝫ etiã intereẽ se reputẽt mõ ad oĩes simul mõ ad hos vel illos tota auiditate ⁊ vehemẽtia: corda vibrãtes. Nõ mõ tm̃ societas: ꝫ etiã felicitas nob. optãda ẽ sctõꝝ. vt quoꝝ desideramꝰ p̃sentiã: gl̃iaꝫ q̃ꝫ feruẽtissimis studijs ãbiamꝰ Sꝫ sane vt eã nob̃ sperare liceat ⁊ ad tãtam btitudinẽ aspirare: sunmope nob̃ desiderãda sũt suffragia sctõꝝ. vt qd possibilitas nr̃a nõ obtinet: eoꝝ nob̃ intercessiõe donet. Hec

nostra et eoꝝ coherētia est: vt nos ꝯgratulemur eis/ ꝛ ipi cōpatiātur nobis. Nos deuota meditatiōe regnem⁹ in eis: ipi in nobis ꝛ pro nobis militēt pia interuentione. Nec est q̄d de eorum pia erga nos sollicitudine dubitem⁹: q̄nquidez (nō consumādi sine nob) expectant nos: vsq̃ dum tribuat̄ nobis: vt videlicz in nouissimo die magne festiuitatꝭ: omnia simul in virū ꝑfectū cū suo (tam excelso) capite membra ꝯcurrāt: ꝛ laudetur cū hereditate sua ihus xp̄us domin⁹ noster ꝑ infinita sc̄la bn̄dict⁹ Amē. Finis haꝝ fructuosaꝝ ꝛ salubriū meditationū seu exerciciorum.

Prologus in centum meditationes dominice passionis.

Amatorie passiōis dn̄i nr̄i ihu xp̄i memoriā agere: eiusq̃ multipharijs doloribus vicissitudinaria q̄titudine ꝓ suo mō cupiens quis deuot⁹ rn̄dere: sequētes centū meditationū articulos amare mortis eius vestigia exp̄mētes. cū subscriptꝭ cētenis petitiōibb⁹ quotidianis vicib⁹ ꝛ ex ore depromat /et cruciformi ac velut dictanti corde reuoluat: singulis articulis versiculum hunc videlicet Aue benigne dn̄e ihu

seu salutatiõem angelicã (ꝓut signatum vi-
derit) subiũgendo Sub hac eñ forma deuo-
tus quidã crucifixi dñi discipulus: p̃sentem
oratiõem diuinitus est edoct⁹. Illam cũ no-
cte quadã cõpletis matutinis staret coram
imagine crucifixi: seq̃ pro desiderio suo ad
dominice passiõis mẽoriam digne cõpassi-
onis sterilẽ querulosis p̃cordijs deploraret:
intantũ deplorando (cõpaciendi desideriũ
cupiẽs) sterilitatis sue dolor increuit: vt in ex-
tasim caderet resupin⁹. Et ecce lux eũ (celi-
tus emissa) circũfulsit: in qua sibi hoc passi-
onis dñice speculũ lucidũ / ꝛ harũ cẽtũ medi-
tatiõum mẽoriale deuotificũ est ostensum.
Accepitq̃ in mãdatis vt omni die hos cen-
tum articulos cũ totidẽ venijs / totidẽq̃ sb-
iunctis peticionibus ore cordeq̃ deuote re-
uolueret: ꝛ in hoc se ihu dño pro se passo pro
suo modulo cõformaret. Ab eo ergo die per
acceptã hui⁹ meditatorij exercitij grãm: tan-
to cepit deuotiõis incendio inflãmari / et di-
uini amoris vnctione pungi: vt in cõuersa-
tiõis sue sinceritate / in libroꝝ seu scriptorũ
suoꝝ suauitate / i oratiõuz instãtia / ꝛ in toti⁹
vite sue elegãtia (tãq̃ in expolito speculo)
facile fuerit acceptã grãm speculari. Et sciẽ-
dum q̃ post articulos qui dñice passiõis me-

moriam cõtinent debet semp subiũgi versiculus. Aue benigne domine ihu xp̃e. Post ex primẽtes vero dolorẽ virginis gl'iose: salutatio angelica. et semp cũ genuflexiõe aut inclinatiõe. Oratiões etiã singule geniculãdo legant. Excepta ea q̃ septuagesimũ quintum articulũ sequitur: que pstrato corpe deuoti⁹ est legenda put ibidem videbit. Et sic erũt centũ articuli passiõis dñi / centum petitiões plerũq; singul' articulis correspõdentes et centũ salutatiões. finit plogus.

Incipiunt centũ meditatiões passiõis dñi nostri ihu xp̃i quas quilibz deuot⁹ xp̃i discipul⁹ quotidie/aut admin⁹ q̃libet hedomada debet deuota mẽte psoluere/ ac seip̃m in eisdem suo pro se crucifixo humili⁹ quo potuerit p affectum pij amoris spiritualiter cõformare. Articulus prim⁹.

e Ia dei sapiẽtia dñe ihu xp̃e i qualẽcũq; vicissitudinẽ tue benedictissime passiõis meditatio cordis mei represẽtat cõspectui tue dulcissime bonitati illam tristiciã dolorosaz cui⁹ vehemẽtia post desideratã illam cenã nouissimã in mõte oliueti pre anxietate et angustia tui cordis: corpus tuũ sctissimũ sudorẽ sanguineũ sudauit

tãq3 sãguis stillicidia stillãtia sup trã. Uersiclus salutãtiõis. Aue benignissime dñe ihu xpe gra plen⁹ / misericordia tecũ bñdicta passio vulnera ⁊ mors tua / ⁊ bñdict⁹ sanguis vulnerꝝ tuorꝫ Amẽ Articul⁹ II Repsentat ⁊ tibi bone ihu cogitatio mea illã iniuriã furiosam cui⁹ violẽtia tradit⁹ es fallaciter / capt⁹ feraliter / duris funibus ligatus crudelit / ⁊ inuidialit es deduct⁹ Salutatio

Aue benignissime dñe ihu xpe gra plen⁹ vt supra Articul⁹ III Repsẽtat itẽ tibi benigne ihu mẽoria mea illam crudelẽ alapatiõem corã anna a ministro acceptã / et cõsequẽter illd iudiciũ imo piudiciũ facinorosum : cui⁹ inuidentia coram caypha ab inuidissimis canibus pcaciter obiurgatus / a falsissimis testib⁹ mẽdaciter accusat⁹ / mortis sentẽtia es crudeliter cõdemnat⁹. Salutatio. Aue benig. dñe ihu xpe ⁊c. IIII Articul⁹. Repsentat itẽ tibi pie ihu recordatio mea illud opprobriũ maliciosũ cuius insolentia nocte illa potestati tenebrarꝫ accõmodatus: velatis tuis pulcerrimis oculis / inuidorũ irrisorijs vocib⁹ / gestibus et percussiõibus bestialiter es illusus / facies tua grarũ plenissima rabidorũ canũ putẽti sputamie cõtemptibiliter fedefacta / et corpus

tuũ tenerũ viliter est tractatũ. Salutatio.
Aue benig. dñe ⁊c. V Articul⁹ Rep̄
sentāt et tibi clementissime ih̄u omnia inte-
riora mea illum tuũ virginee genitricis in
tuitũ luctuosum cui⁹ materna cōpacientia
et pietate cōdolentis pectoris lugubriter te
aspexit. Aue benignissime domine ihesu
xp̄e ⁊c. Domine exaudi oratiōem meam.
Et cla. Oratio.

o Mea vnica singularisq; fiducia
piissime ih̄u xp̄e bonitati tue me
moriā harũ passionũ hodie repre
sento: vt in omni tribulatione et
angustia: paterna mihi pietate succurras.
A peccatoꝝ meorum vinculis me absoluas
Ab occultis delictis ⁊ manifestis vicioꝝ scā-
dalis me custodias. Ab insidiosis dyaboli
sugestiōibus / cunctisq; criminosis occasiōi
bus me liberes ⁊ defendas. Et tuis m̄risq;
doloribus intima pii amoris affectiōe me faci
as ꝯdolere: piissime dñe ih̄u xp̄e q̄ cũ deo pa
tre ⁊ spũsctō vn⁹ es de⁹ oīpotēs in secula bñ
dictus Amē VI Articul⁹.

e Ia veritas eterna pie domīe ih̄u
xp̄e mea tibi nũc offert mēoria cō
fusionē illā cōtũeliosaȝ q̄ fuit btā
aīa tua tunc suffusa: dum pilato

opprobriosissime p̄sentat⁹/falsissime accusa-
tus/ ⁊ ignomiosissime morti sine ꝓprio de-
merito iniustissime fuisti acclamat⁹. Sa
lutatio. Aue bẽigne dñe ihu xp̄e/gr̄a ple
nus/misericordia tecũ/benedicta passio vul
nera et mors tua. et benedict⁹ sanguis vul-
nerũ tuoꝝ Anen VII Articul⁹ Offert
item tibi bone ihu cor meũ derisiõem illam
opprobriosam qua a pilato ad herodẽ missus
et in veste alba ꝑ fatuo derisus fuisti. Aue.
VIII Articul⁹ Offert ⁊ tibi benigne ihu
anima mea liuionẽ illã vulnerosam q̃ (post
multã obiurgatiõem) corpus tuũ pulcerri-
mum flagellorũ verberib⁹ liuidũ / verberũ
vulnerib⁹ laceratũ miserabiliter intumuit
Aue benigne domine ihu ⁊c. IX Articu
lus. Offert itẽ tibi dulcis ihu mens mea
coronatiõem illã spinosam qua (post diram
flagellatiõem) capite tuo regio spinis acu-
tissimis pforato: tua serena facies et amabi
lis cruore immaduit. Aue benig. X Arti
culus. Offert ⁊ tibi clemẽtissime ihu spi-
ritus me⁹ illam tuã cõdemnatiõem ignomi
niosam: cui⁹ impietate nequissima (post mľ
tam altercatiõem) ad mortẽ sentẽciat⁹: pro
prijs hũeris crucem baiulans ad locũ cruci-
fixiõis es deduct⁹. impie et furibũde exut⁹

et tuis vestibus atrociter spoliatus: vbi nō sine magna acerbitate vulnera tui corpis innouata fuerunt. Salutatio. Aue benig. Domine exaudi oratiōem. Oratio.

O Spes ⁊ ↄsolatio mei cordis pijssime ihu xpe per horribilē tue crucifixionis sniam suppliciter te exoro: vt in hora mortis mee mite iudiciū mecum agas. Doce me honores mūdi cōtemnere ⁊ tibi fideliter prudēterqꝫ viuire. Peccatoꝝ meorū vulnera tuis me dñe doceas ↄsolidare vulnerib⁹. Nō me ihu bone in tēptatiōis tpe ō relinquas: qui mei causa caput tuū sacerrimum tot spinaꝝ pūctiōib⁹ obiecisti. Da mihi dñe dolorū tuorum amatori a semp mēoria recordari: et ꝓ meo modulo cruciformē vicē tue reddere passiōi / ⁊ me ꝟtutibus mūdum: tua caritate tegas. pijssime ihu xpe qui cum prē ⁊ spūsancto vnus es deus in secula gloriosus Amen. Articul⁹ XI

O Amator hoim benignissime ihu xpe cum denutat⁹ ad crucem proiectus fuisses: sinistra tua fuit cruci crudeliter acclauata. Aue benigne ihu christe.

XII Dextera tua fuit equo clauo ferreo

o

seueriter pforata.| Aue benig. XIII
Brachiũ tuũ sinistrum fuit bone ihu exten sione nimia cõquassatũ. Aue benigne rc.
XIIII Dextruz brachiũ tuũ fuit contra ctione nimia tabefactũ. Aue benig. XV
Tam miserabiliter tãq₃ penaliter ihu piissi me extensus pependisti vt solo aspectu ad amantina pectora in tui cõpassione mollescere potuissent. Aue benig. Dñe exaudi. Oratio.

O Misericordie inscrutabilis altitudo ihu bone p tue te obsecro amaritudinẽ horrifice crucifixiõis: vt nec in prosperitatib⁹ tui me sinas aliq̃ten⁹ obliuisci. nec in aduersitatibus a te me patiaris vllatenus separi: Opto domine totũ corpis et aĩe mee posse: cruci tue insepabiliter affigere. Et oẽs affectiões meas in te amoris anchora quietare. Fac me pie ihu impotentem malas meas cõcupiscẽcias exequendi. Fortem vero ac vegetatũ pijciendi cogitatus meos in tuos amarissimos cruciat⁹: aduersus potentiã molientiũ seperare me a te meo diuinissimo salutari in secula bñdicto. Amen. Articul⁹ XVI

A Mator cõstãtissime dulcis ihu sub eadẽ crucifixiõis hora fuit pes tuus

sinister clauo ferreo dolēter pforsus. Aue benig. XVII Sed ꝛ pes dexter fuit eque duro vulnere pforat⁹. Aue bc. XVIII

Omnia mēbra tua dn̄e violētata sunt crucis stipiti immobiliter adherere. Aue benig. XIX Graue lassi corpis tui pond⁹ mēbra tua pulcerrima sua pendulitate nimiū dissecuit ꝛ cōtriuit: vulnera ampliādo penaliter exacerbauit: ꝛ neruos tuos nimia distentiōe dirupit. Aue benig. XX

Totū corpus tuū venerāda specie gracio sum riuuli sanguinis ex vulnerib⁹ decurrētis vermiculariter ihu piissime liniebant. Aue. Dn̄e exaudi Collecta

O Abisse pietatis eterne benignissime ihu xp̄e te nūc deprecor toto desiderio cordis mei: vt ꝛ in bonis ꝛ in malis / in ꝓsperis ꝛ aduersis gratus semp inueniar et gr̄as agens tibi meo fidelissimo redēptori. Ut potēs sim cogitatiōes meas vanissime sepius dissipatas / viresq; singulas cordis mei: in meditatiōe tue benedictissime passiōis cōpunctorie adunare ꝛ crucifor miter occupare. Et vt nullū sit corpis mei mēbrorū quod nō aliqua ex pte passiōi tue sensibiliter ꝯformetur. Concede q̄z mihi q̄so ihu bone vt in laude tua / tuoq; diuinissi-

mo famulatu nunq̄ mihi tediū subrepat: ſ; in hoc mihi pax et requies summa cōsistat. Da mihi dñe delectabilē appetituz in tuis sacris sanguinolētis vulnerib⁹ demorādi: vbi in omni tribulatiōe ꝛ tedio cordis mei recreatiōem recipiam salutarē. Qui cum p̄re et spū sancto vn⁹ es deus in secula benedictus Amen. Articulus XXI

Mantissime ihu xp̄e mēoria mēor sum et tabescit in me anima mea dū singulos tui corpis sensus: singulis doloribus obstupuisse recordor. pendēte siquidem te in ligno crucis: obtenebrati euersiq; sunt oculi tui carbunculis clariores. Aue benig. XXII Aures tue sanctissime insultatiōib⁹ et improperijs sunt replete. Aue benig. XXIII Odoratus tu⁹ nobilissimus putorē fetentissimū respirauit Aue benig. XXIIII Gustum tuū naturalissimum amarū fel cibauit/ felleū potauit acetum. Aue benig. XXXV Totum corpus tuū tact⁹ nobilitate mollissimū diris verberib⁹ est affectū. Aue benig. Domine exaudi. Orō.

B horū mēoriam crucitatuū te dep̄cor pie ihu vt auertas oculos meos ne videre gestiāt vanitatē. Sepi au-

res meas spinis timoris tui: ne audire cupi
ant linguã neq̃z / verba vana maledicta seu
detractoria proferẽtem. Odorũ illecebrã et
inordinatũ carnaliũ suauitatũ in me extin-
gue penit⁹ appetitũ. Fac me q̃z domine d ob
lectamẽtis ciboꝝ et potuũ nõ curare. Sed
da mihi obediẽtem et humilẽ in tuo sancto
seruicio volũtatem: vt mea ꝓpria volunta-
te sub tua sanctissima volũtate humiliata:
dign⁹ habear tuoꝝ annumerari deuotorum
collegio famnuloꝝ: etiam et in hac vita tibi
hũiliter seruientiũ: ꝛ in aula glorie eternali
ter benedicentiũ et laudantiũ te deum in se
cula gloriosum. Amen XXVI

h Eu ihu amabilis et benigne in hora
illa crucipendentie tue caput tuũ ve
nerãdissimũ fuit immititer inclinatũ
ac ꝓpria mole miserãdissime pendulũ ac pe
nosc. Aue benignissi. XXVIj Collũ
tuũ pulcerrimũ ꝓtẽsum: fuit mole penduli
capitis incurũatũ. Aue benig. xxviij.
Preclara facies tua fuit sputo ꝛ sanguie
delibuta. Aue be. xxix. Color cut tue
optim⁹ ꝛ seren⁹ doloris ꝛ tristicie nubilo ob
scurat⁹ ꝛ cinereus est effect⁹. Aue benig.
XXX Species tua et forma p̃ filijs ho-
minũ speciosa immutata est: et visus es non

habens speciem neq3 decorē. Aue benig.
Domine exaudi. Oratio

Clemētissime dñe ihu xpe fac me q
o so virtute tue bñdictissime passionis
ob deletiōez meorū peccaminū corpa
libus penalitatib⁹ assuescere: ⁊ ob tue cruci
fixiōis reuerētiaz has amare. Da ⁊ mihi do
mine prauoꝝ mores ⁊ insolētias paciēter et
hūiliter tollerare. Contēptus ⁊ cōtumelias
ꝑ tui nōis gloria nō metuere ſ poti⁹ affecta
re. Oēs animi mei amaritudines ⁊ tristicias
in tue pietatis dulcedine dulcorare. Et car
nales cōcupiscētias ⁊ oms in me corpales il
lecebras ob tui amorē mortificare: q mei gr̄a
mortē cruc[is] ſbire mime dubitasti. bñdictissi
me dñe ihu xpe de⁹ ver⁹/laudabil/ gl'iosus
⁊ supexaltat⁹ i scl'a scl'oꝝ Amē. XXXi.

Indefesse fidei firmamētum ⁊ totius
o speculū sctitatis beatissime ihu xpe i
hora illa tribulatiōis ⁊ angustie fui
sti mei cā ab oib⁹ hoib⁹ derelict⁹. Aue be.
xxxij. Amici tui a te timore pterriti diffu
gerūt. Aue benig. xxxiij. Nud⁹ pie
ihu in patibulo crucis pepēdisti oim vesti
mētoꝝ honestate enormit expoliat⁹. Aue
benig. xxxiiij. Omnipotēs virtus tua
dñe ibi nullipotēs videbat. Aue benig

xxxv. Inhonestissime te ihu piissime tractauerũt: ꝛ tu eoꝝ crudelia ludibria silẽti mãsuetudine ꝑtulisti. Aue benig. Domine exaudi. Collecta

Ja venerã dũ cũctaꝝ exemplar vtu-
e tum sctissime ihu xp̃e ab omni dãno-
sa et piculosa hoim dilectiõe me spolia: Ab inordinata amicoꝝ affectiõe me libera. Ab omni supuacua occupatiõe denuda me penit⁹ ꝛ expurga. Da mihi dei virt⁹ et dei sapiẽtia ihu bone ꝯtra om̃es spũales neq̃cias virtutẽ animi et sapiẽtiã intellect⁹. Et dum ꝯstiterit adūsum me impfectorum hoim impudẽtia: da mãsuetudinẽ taciturnã ob tue reuerentiã passiõis ꝛ amaritudinem dire mortis. q̃ mihi ꝑ iugẽ meditatiõem in corde ineradicabiliter sit plantata / in ore ꝑ frequẽtem oratiõez infatigabiliter recitata / et in toto corpe ꝑ sctãm opatiõem indelibiliter figurata. amẽ Articul⁹ xxxvj.

Eu ihu piissime floridũ corpus tuũ
h in stipite crucis pendẽs p̃ cruciatib⁹
nimiis marcescebat. xxxvij. Dorsum tuũ tormẽtis lassum duro crucis reclinatorio incũbebat. Aue be. xxxviij. Corp⁹ tuũ sacerrimũ penosa lassitudine põderosum pẽdulitate nimia ad ima vgebat.

Aue benig. xxxix. Carnē tuā dulcissimā vulnus innumerū nimiū dolorose ledebat. Aue benig. xl. Hec oīa pie iħu cor tuū diuina caritate plenissimū amarissime pferebat: vt sic tuus nobis innotesceret amor immēsus. Aue benig. &c. Domine exaudi oratiōem meā. Oratio

O Increata sapiētia iħu xp̄e tu⁹ ī cruce pendēs p̄ cruciatu nimio torpens marcor: sit mihi obsecro in tua gr̄a florēs viror. Tua immitis ad crucis stipitē corpalis reclinatio: sit mihi in te spūalis dectatio. Tuiq̧ ponderosi corpis declinatio dolorosa: sit mihi in virtutū apicem exaltatio gaudiosa. Carnis tue vulnera et dolores: peccatoꝝ in me sanēt vlcera ⁊ oīes aīe mee sedent merores. Cor q̄z tuū amātissimū: meum iħu bone diuino inextinguibili accēdat amore flāmescente in vitam eternā Amen.

Articulus. xlj.

P Jissime iħu xp̄e cruci te affixo im perium iudeis fuit vita tua innocens ⁊ beata. Aue benig. xlij. Gest⁹ dn̄e subsannatorios ɔfinxerūt/ ⁊ verba despectoria in tui cōtumeliā deprmserūt. Aue. xliij. Jn lapideis cordib⁹ iudeorum fuisti iħu pijssime p nihilo reputatus.

Aue. xliiij. In omni tua penali angustia ꝯstans ⁊ solidus ꝑstitisti. Aue be. xlv. Pro tuis dulcꝭ iħu crucifixoꝛibꝰ patrem amāter oꝛasti. Aue benignissime domine ⁊c. Dn̄e exaudi. Oꝛatio.

d Dce benignissime iħu me indignū famulū tuū ꝑ amoꝛe tuo malicias prauoꝝ ⁊ i ꝓpia libēti aīo tollerare. acta ꝺ̄risoꝛia ⁊ ꝟba despectoꝛia placato coꝛde ꝑferre. Et abiectiōes et oīa mūdi vilipēdia ob tui caritatē minime foꝛmidare. Da mihi pie iħu ꝯtra oīes maloꝝū insultus ⁊ ꝓuocātes aduͤsitates spm̄ māsuetudinis ⁊ ꝯstantie inꝯcusse habere. Meosq̄ aduͤsarios hūili dilectiōe apud te excusare me doce. q̄ tuos letales inimicos apud patrē caritatiuo eulogio excusasti. dulcis ⁊ hūilis iħu xp̄e q̄ cum eodē patre ⁊ spūsctō vnꝰ es deꝰ in secula bn̄dictus amen. Articulus. xlvj.

e Ia agnus innocēs clemētissime iħu xp̄e reo similis apparuisti dū inter sceleratos cruciformiter pepēdisti. Aue be. xlvij. A sinistro tibi maliciose impꝛoperāte latrone iniuste blasphematꝰ fuisti. Aue benig. xlviij. A dextro aūt penitēte latrone excusatꝰ veraciter et exoꝛatus hūiliter extitisti. Aue benig.

xlix. Tu vero pijssime ihu oia illi crimina remisisti. Aue. l. Tu illi paridisi ianuã misericorditer aperuisti. Aue benignissime dñe ihu xpe. Dñe exaudi. Oro

Inexhauribilis bonorũ oim largitor o diuinissime ihu xpe hodie mortem tuã innocẽtem p mea nocẽtissima vita pijs celestis pris cõspectib⁹ representa. Noli me obsecro dñe ob mea mlta et grandia crimia ɔdẽnare Clamo ad te pctõr penitens cũ latrone deuotissime penitẽte. Memento mei dñe in regno tuo. Omia itaq mihi pie ihu peccata dimitte. Et tuã celestẽ aperi paradisum: vbi te beati oẽs laudãt et glificãt ineternum Amen. Articul⁹ qnquagesim⁹ pm⁹

Largitatẽ cordis tui dñe dũ in cruce o pendens sol⁹ tue dulcissime mris cor mestissimũ cognoscebas. Aue be. lij. Tristissima ei⁹ aia et gest⁹ nimiũ lugubundi: tuũ tibi dñe martiriũ duplicabant. Aue benig. liij. Uerba illi⁹ querula et miserãdissimi lamẽtat⁹ cor tuũ tenerrimuz dissecabãt. Aue be. liiij. Uerũ in hora necessitatis extreme et sepatiõis intollerande ɔsolatorẽ ei dilectũ disciplm tradidisti virginẽ virgini sub mrna fide cõmẽdãs. Aue be. lv. Uicissim qz discipulũ virginẽ ma

tri virgini sub filiali fide similit' cōmēdasti.
Aue benigne rc Dñe exaudi. Collecta
Dulcissime iħu p me letalit' crucifixe
o cōmēda me hodie ꝯstātissime fidei ꝛ
securissime custodie pijssime tue ma-
tris. Sȝ ꝛ illi⁹ discipuli tui p̄ dilecti: q̄s vtros
ꝙ in cruce pendēs ob p̄rogatiuaȝ castiōnis
corpis ꝛ aīe singularē tāꝙ mr̄eȝ ꝛ filiū indis
solubilit' ꝯfederasti. Ut tui cōmissiōe me ꝛ
in hac vita hij fideles cōmissarij tueantur. et
in hora mortis mee tibi suis p̄cib⁹ me recōcili
ent. Et ad vitam eternam perducant Amē
Articulus lvj. de beata virgine.
Pctōꝝ venerādissima ꝯsolatrix/an
o gelorꝝ gl'iosissima īpatrix/filij dei san
ctissīa gēitrix ꝟgo maria: mēoriā il-
li⁹ miserādi doloris ꝛ tristicie cordis tui q̄b⁹
passa es ex p̄mo ꝯtuitu dulcis filij tui inter la
trones in cruce pendētis aīa mea tibi hodie
solēnisat. Aue maria gratia plena dñs te-
cum benedicta tu in mulieribus et benedi-
ctus fructus ventris tui iħus xp̄us Amen.
lvij. Heu mater virginea nō illi succur
rere potuisti: quinimo symeonis gladium
tuam maternam animam oportuit ꝑtransi-
re. Aue maria gratia plena. lviij.
Dulcissimi filij tui cruciforme martirium et

amarissim⁹ cruciat⁹ fuit tibi o v̾go beata pe
nosũ spectaculũ ꝛ speculũ dolorosũ. Aue
maria gr̃a. lix. O virgo amabilis mat
casta ip̃m tuũ dilectũ filiũ lugubri lamẽtati
one planxisti. Aue maria. lx. Uicis
sim ip̃e tu⁹ dilectissim⁹ filius te matrẽ vene
rãdissimã dulciter ꝯsolabat. Aue ma. lxi.
Modus su⁹ emoriẽs et loquela deficiẽs tuã
mestam amimã doloris vulnere perforauit
Aue maria. lxij. Uerba tua doloro-
sa ꝛ gestus tui corpis plãctuosi corda saxea
poterãt emollire. Aue maria. lxiij.
Materne man⁹ ꝛ v̾ginalia brachia p̃ cordis
amaritudine quiescere nõ valebãt. Aue
maria. lxiiij. Tuũ o v̾go tenellũ ꝛ ĩbe-
cille corpusculũ p̃ dolere nimio deficere coge
batur ꝛ deorsum vergere resupinũ. Aue
maria. lxv. Postq̃ vero ꝯualuisti oscu
la defluentis sanguinis: filiali ꝓ solatio acce
pisti. Aue maria gr̃a plena ꝛc̃. Domine
exaudi. Oratio

Ia mater misericordie v̾go incõpa
e bilis puritatis in vita p̃nti materna
liter me guberna ꝛ in hora mortis mi
sericorditer me tuere. Hec est em̃ (o dñ̃a ve-
nerãda) hora metuẽdissima ob cui⁹ seueri-
tatem tibi cupio oĩb⁹ dieb⁹ vite mee fidele

seruiciū exhibere. Hora inq̄ terribilis est il la et horrēda in qua vniūsa corda mortaliū tremūt: ꝛ omnis cōsciētia expauescit. Instā te illo siquidē momēto terrifico q̄ mea pecca trix aīa est a suo misello corpusclo egressura infelix ego homūcio ad quē me tūc vertam auxiliū ꝯsolatiōisq̄ obtētu prorsus ignoro: nisi ad te o mater misericordiarū. Eya ergo inundās deiflue misericordie torrēs pia ma ter ex intimo cordis suspirio ad pedū tuoꝝ vestigia me ꝓsterno: tuā misericordē dulce dinē suppliciter exorādo: vt in illa letali ho rula: tua letāti p̄ntia ꝑfrui dign⁹ fiam. quid enī is timere / quid illi nocere poterit ergo mater ꝓ quo tu intercedere / quē tue familie annotare dignaris? O mea igit̄ singularis cō solacio clemēs regina: ꝓ me desolato inter ueni ꝛ tue familie ascribere dignare: vt sic ī ꝑiclitantis mei succursum benigniter tūc fe stines. Et ꝯtra laruales demonū facies me cōsignes. A malignorū hostiū manibus me defenses. Cor ꝑterritū dulci cō solatiōe con fortes. Et miserabiles meos gemit⁹ clemē ter auscultes. Tūc mihi o dn̄a man⁹ tue lar gissime misericorditer extendantur. Tunc mea misera anima a te benigne suscepta sū mo iudici regi nr̄o vultu tuo roseo p̄sentet̄.

Et eterna in celo btitudine muneret. vbi di
lecti filij tui dñi nostri ihu xpi gloriosam fa-
ciem deitatis et tue excellētissime gloriā di-
gnitatis videre valeat in eternum Amen.
Articulus. lxvj.
Ape ihu dulcissime pr̄ne dilectionis
p vnice fili in quo sibi de⁹ pater bñ com
placuisse testat⁹ est: cur te ipsius pa-
terna dilectio in tā amara necessitatꝭ articu
lo foris tā ex̄nee dereliquit: et inferioribus
aie tue virib⁹ / paciētiꝗꝫ nature internā sol
te cōsolatiōis subtraxit dulcedinē / ac cele-
stis roris ꝓfluuiū desiccauit. Aue benig.
lxvij. Heu dñe etiam hui⁹ rei causa ad
eū voce magna hely ingeminās miserabili-
ter clamasti. Aue benig. lxviij. Ve-
rūtamē tua volūtas hūilima ꝯformis fuit ꝑ
omnia illius gratissime volūtati. Aue be
nig. lxix. Heu domine ꝑ siccitate nimia
etiā tunc corꝑaliter sciebas. Aue benig.
lxx. Verū te amor eximius salutis nr̄e
peramplius fecerat spiritualiter sitibundū.
Aue benig. Domine exaudi. Oratio.
Mediator fidissime domine ihu xp̄e
o qui ꝓprio sanguine pacē nobis cum
patre fecisti: eadē queso fidei cōstātia
in oib⁹ tribulatiōib⁹ meis mihi liberaliter

digneris adesse. pr̃nas aures meis p̃cibus et clamorib⁹ aperire. Volũtatẽ meã tue sanctissime volũtati in oĩbus cõformare. Terrenorũ in me domine molestã sitim prorsus extingue: ⁊ spiritualiũ donorũ me fac obsecro mẽtaliter sitiẽtem. Da mihi bone iħu vitam oculis tue maiestatis acceptã / mortem parata ⁊ finẽ tue fruitiõis securũ. Amen.

Articulus. lxxj.

Ja iħu pijssime dum in cruce pendẽs e pre ariditate nimiũ cruciati pectoris sicio ꝓtulisses: aceto felle mixto te ĩhũmaniter potauerũt. Aue benig. lxxij. Postq̃ȝ aũt cõpleta erãt in te oĩa q̃ de te dñe scripta fuerãt / ⁊ caritas dilectiõis electorũ ab eterno tuoꝝ pia victoria triũphasset dixisti. Cõsumatũ est. Aue lxxiij. O ineffabilis dilectio caritatis que filij dei cor magnificũ nr̃i occasione amoris incẽdio torruisti / ⁊ ꝓ nobis eũdẽ filiũ obdientẽ fecisti pr̃i vsq; ad mortẽ / mortem aũt crucis cõtẽtibilẽ et horrẽdã. Aue be. lxxiiij. Tũc q2 nõ erat in q̃ diuinissima tua caritas potuisset sublimi⁹ ꝓmoueri: inclinato spinolẽto capite ĩ man⁹ pr̃is spm̃ tuũ cõmendasti. Aue be. lxxv. Mox aũt tua aĩa gl̃iosa a tuo sacratissi̅o corꝑe se mortalit᷑ seꝑabat Aue be.

Hic fiat ꝓstratio ⁊ dicat̃. Adoram⁹ te xp̃e ⁊ bñdicim⁹ tibi. qꝛ p̱ sanctã crucẽ ⁊ mortẽ tuã redemisti mundũ. Qui passus ⁊ mortu⁹ es pro nobis. miserere nobis. Pat̃ nr̃. Aue maria. Et iterũ Adoramus te xp̃e vt prius Que oĩa dicent̃ etiã cũ oratione: toto corp̱e supra terrã ꝓstrato. Domine exaudi orationem meam Oratio

Exemplar p̃clarissimũ p̱fecti amorꝭ / stabilis fidei / et ḡtissime bonitatis clemẽtissime iħu xp̃e illud tuũ queso amaritudinis poculũ qđ in cruce gustasti omniũ in me spiritui repugnantiũ amaritudines passionũ: virtutũ trãquillitate dulcoret. Da dñe vt in sensu recto ⁊ bonis actibus vsqꝫ ad mortẽ stabilis p̱seuerẽ / ⁊ a tue obediẽtie semita nũq̃ꝫ discedam. In man⁹ tuas pie iħu spiritũ meũ cõmendo: vt post hanc vitã a te letãter suscipi mereat̃. Amarã mortem tuã dñe pio p̃ris tui cõspectui rep̃sento ꝓ peccatis meis dignissimũ placamentum. Infinitũ meritũ tuũ iħu bone meas p̃cor exiguas opiunculas paterne maiestati tã acceptabiles faciat ⁊ acceptas: vt in ip̃o diuorcio corp̱is ⁊ aie mee: ita mihi reat⁹ oĩs / ⁊ oĩe đbitũ dimittat̃ q̃ (instar dilectissimoꝝ tuoꝝ) a morte ad vitaꝫ trãseam sine mora. amen.

Articulus. LXXVI

O Piaꝝ flebile spectaclm aiaꝝ dñe ihu crucifixe meměto quō te mortuo in cruce pendēte: vnꝰ militū accuta lā cea latꝰ tuū sacratissimū pforauit: Aue be.

LXXVII Reminiscere quō ꝯtinuo ex vulnere illo sanguis recētissimꝰ emanauit.

Aue be. LXXVIII Recordare quō et ex eodē vulnere aq̄ ꝟissima distillauit.

Aue be. LXXIX Heu ihu bone corpꝰ tuū diuinissimū pepēdit ī cruce rigore mortis stupidū/penetrabili frigore asperatum.

Aue be. LXXX Eya mi dñe q̄nte tibi amaritudinis causa fui / q̄m magnifico pcio me emisti. et q̄ꝫ duris laboribꝰ redemisti.

Aue. Domine exaudi. Oratio

A Mabilis ihu ī tuis q̄so ꝓfūdis vulneribꝰ oībꝰ inimicꝫ meis abscōdar. Preciosi sanguinis tui rubor misellam aiam meā grē ac ꝟtutū decoret ornatu. Aqua mūdissima laterꝫ tui dñe meā sordidā ꝯsciētiā a cūctꝫ macul'diluat ꝛ emūdet. Rigiditas ꝛ cōgelatio tui corpis pciosi in tuo me ihu bone amore stabiliat: tibi me dulci glutino caritatꝫ adanchoret/ꝛ a te me nūq̄ꝫ separi pmittat. Care emptiōis q̄ me emisti/pciosi clenodij qđ p mea redēptiōe dedisti: nūq̄ꝫ

me sinas dñe obliuisci. Durus labor quē meā causa ihū pijssime ptulisti: suaui me foueat refrigerio caritatis q̄ nescit laborē. Et q2 tibi dñe tātorum extiti causa laborum: obsecro vt dulci amoris vniōe tibi me facias adherere: vt vnus tecū efficiar spūs in eternū Amen

Articulus. lxxxi.

h Eu mr̄ misericordie errantiū portus et iustorum speculū deiforme/ihū gēitrix bñdicta: sub cruce te stāte et filio tuo dulcissimo mortuo in ea pēdēte: q̄ntus te tūc o vgo pijssima animi dolor opp̄serat: q̄tiens in hora illa gemituos ptuitibus i dilectū tuū mortalit pēdulū suspexisti. Aue ma. lxxxij. Quā mr̄nalit tūc illa eius stupida mēbra/q̄ mollit tabefacta brachia a te fuere de cruce suscepta. Aue maria. lxxxiij. Quā fida dilectiōe tūc eius recētia vulnera et sanguinolētū corpus ad tuā fuere roseā faciē aplicata. Aue maria. lxxxiiij. Quotiēs pia vgo gene eius pallide et mēbra cinerea a te fuere dulciter osculata. Aue maria gratia. LXXXV Quot tunc o mater tristissima cor tuum fuit dolorum vulneribus sauciatū. Aue maria gratia plena dñs tecum. LXXXVI Quot ex altis precordijs gemebūda suspiria mater castis-

sima emisisti. Aue maria. LXXXVII Quātum amarum lachrimarum imbrem o celi regina pluisti. Aue maria gratia. LXXXVIII Materne miserationis tue verba fuerunt o virgo dulcissima nimium planctuosa. Aue maria gratia plena. LXXXIX Modus tuus quondā delectabilis amabilis ꝛ gratiosus: fuit tunc miserabilis flebilis et dolorosus: Aue maria gratia. XC Cor tuum o domina veneranda doloris gladio perforatum inconsolabile prorsus fuit: nullum omnino cōsolatorem admittēs. Aue maria grā plena.

Domine exaudi orationē meam ꝛc.

Collecta.

Ja mater amabilis virgo perpetue castitatis: tuos queso liberales oculos mihi digneris aperire misericordie ꝛ omnē vitam meā clementi bonitate tueri. A cūctis hostibus sub sanctissima alarū tuarum vmbra fideliter me defende. Amabilem vultum tuum ad me semꝑ o virginea genitrix amanter conuerte. Dilecti filij tui mortue faciei amantissima deosculatio mihi sit ꝑcor illi amicissima recōciliatio. Dolorosa vulnera q̄ m̄rnū cor tuū pē alit̄ secuerūt: dolorē mihi ꝓ pctīs meis intimū mereant.

Tuũ mihi o dña miserabile suspiriũ: tui det filij stabile desideriũ. Flet⁹ q̃ȝ vberrim⁹ tue lugubrꝫ lamẽtatiõis: lachrimas mihi ĩpluat salubrꝫ ꝯtritiõis. Verba tua dolore plenissima: ociosoꝝ mihi ſmonũ amputẽt vanitatẽ. Tuaqꝫ mãeries luctuosa: indisciplinatorũ ĩ me moꝝ mortificẽt libertatẽ. Cor tuũ ꝟgo btã ꝯsolatiõis ĩpatiẽs: cõtẽptũ mihi secularꝫ p̃stet amorꝫ ⁊ suauẽ mihi ĩfluat gustũ deifice caritatꝫ. q̃ vtiqꝫ est vestis nupcialis q̃ eos indui oportebit q̃ dominũ gl'ie fructum vteri tui bñdictũ/teqꝫ mr̃em ꝟgineã in padiso voluptatꝫ eterne: pleno desiderãt gaudio cõtemplari. Amẽ XCI

o Cãdor lucꝫ eterne sole speciosor fili dei quõ nũc iaces ſb cruce ĩ mestissime mr̃is tue gremio mortu⁹ ⁊ extinctus. Aue be. XCII O specl'm sine macula dei maiestatꝫ: quõ sic es mortꝫ nubilo eclipsatũ. Aue benig. xciij. O imago pulcerrima bonitatꝫ pr̃ne quõ sic es mortis vredine marcefacta. Aue be. xciiij. O agn⁹ mãsuetissime quõ sic vilit̃ es tractatus. Aue be. XCV O rex regũ ⁊ dñs dñantiũ quõ sic fact⁹ es opprobriũ hoĩm ⁊ abiecto pleb. Aue be. Dñe exau. Orõ

o Ignis rorãs ⁊ ros ardens pr̃ miaꝝ et

de⁹ toti⁹ ꝯsolatiōis: deformatā q̄so imaginē tuā: meā miserā aīam reformare digneris / et ita trahere post te tue dulcedine ꝯsolatiōis occulte (tuis electis dilectoribus bñ note) q̄ mihi vilescāt ꝓpt̄ te oīa transitoria. Oīs fiat extra te reqes tediosa / ⁊ post te solū respiret anhelo desiderio aīa mea. O cādor incōprehēsibil' lucis eterne: meū p̄cor caligātē illumina ītellectū: vt tuā bñplacētem ī oīb⁹ agnoscat volūtatē. O celestis mellifiue riuule paradisi spūssctē / p̄ris ⁊ filij spiracl'm dulcedinis ⁊ suaue vīculū caritatis: tu cor meū sctā amoris vnctiōe punge. In diuino amore ꝓficere me fac ⁊ crescere. In fraterna caritate cordis āplitudine dilatari ꝯcede / ⁊ corde meo v̄a pietate ī ꝓximoꝝ necessitatib⁹ mollefacto: de mihi p̄ter necessarijs me eis tribuas liberalit̄ subuenire. O agn⁹ dulcissime iħu xp̄e tue bñdicte hūanitatis vellere: peccatoꝝ meorum maculas deleas / debitaq; ꝑsoluas. Nec siccis ocul' de tua innocua morte pēsare me sinas: ſ tibi cōpati ⁊ oīb⁹ in necessitatib⁹ ꝯstitutis pie ꝯdolere me doceas. O de⁹ oīpotēs discerne dep̄cor causā meā ab hoīb⁹ mūdanis ⁊ vanis: terrena oblectamēta q̄rētib⁹ externā pulcritudinē magnipēdētib⁹ / ⁊ seculares honores diligētib⁹. Huicq; mihi mi

sello vermiculo ad eternum illum honorem tribue peruenire: quo te cū electis tuis in celi regno laudē ⁊ glorificem ineternum. Amē.

Articulus XCVI

h Eu mater amabilis virgo beata q̄ꝫ dolorosa sub cruce sedisti iacēte in gremio tuo v̄gineo: dilecto filio tuo mortuo et extincto. Aue maria gratia.

XCVII Mente et ore tibi o dn̄a mēor sum hodie illarum tuarū lamentabiliū precum: quibus precata es eos qui dulcis filij tui exanime corpus (sepeliēdi gratia) a tuo pectore auellebant. Aue maria gratia.

XCVIII Recordor o mater dulcissima tue tristissime a sepulcro discessionis. Aue maria. xcix. Retracto virgo beatissima mēori corde tui regressus pedagia miseranda. Aue maria gratia.

C Reminiscor o celi regina ⁊ tue cōstātissime fidei quā sola filio tuo vnigenito ī oībus necessitatibus suis conseruasti. Aue maria. Domine exaudi. Collecta.

e Ia singulare deiformitatis agalma ac clemētie imperatrix virgo maria tuis mihi queso dignare beatis p̄cibus a dilecto filio tuo impetrare: vt in virtute sue benedictissime passionis/tueqꝫ do-

dolorosissime cõpassionis: omnes meas tribulationes/angustias et dolores valeã superare. Doce me oro domina omnes temptationes refugio filialiũ vulnerũ euadere: adũsus oẽs tpales sollicitudines in sepulcri sui latibulo me recludere/et in ipsius amore stabiliter pmanere. Dignifica me o genitrix gloriosa vt filij tui deitatis faciem (lucem incõprehensibilem) facialiter merear cõtemplari. ⁊ pacem (que omnẽ sensum exupat) eternalitet degustare. Fac obsecro genitrix gloriosa ac domina benedicta: vt me eterne illius voluptatis vbertatem possidere contingat: qua in diuina claritate valeam iocũdari/ ⁊ immensa suauitate ppetuo recreari/ et in eternitate immutabiliter requiescere. Presta o sũmũ subselliũ trinitatꝭ intellectũ meũ omis veritatis lumine illustrari. volũtatem meam celestis roris dulcedine irrorari/mẽoriaꝫ torrẽte deliciarũ inebriari/⁊ illius beato ꝓfluuio inundari. Adiuua p̃cor o filialis dextri sedia maiestatis: illuc me tuis gloriosis precibus peruenire: vbi incomprehensibilis illa lux oritur que nunquam occidit. Ubi ineffabilis illa pax colitur quã perturbatio nulla interimit. Ubi fontana illa omnis boni abyssus scaturit: quam

nemo exhaurire sufficit. Ubi diuina maie- stas eterna reqe oia ꝯtinet. Ubi diuina veri tas pennit lucet. Ubi diuina caritas eterne ꝯsolatiõis dulcedine sp rorat. Ubi btã trini tas viuit ⁊ regnat deꝰ omipotẽs/ĩ substãtia vnꝰ/⁊ in ꝑsonis trinꝰ pater ⁊ filiꝰ ⁊ spũssan- ctus: ꝑ omnia secula seculoꝝ. Amen

Sequitur or̃o ꝓ meditantibꝰ hãc centi phariam memoriã dñice passionis.

t Ue o crucifixa ꝓ nob̃ sapia ihũ xp̃e clemẽtie largitatẽ supplicit̃ interpel- lo: ꝓ oibꝰ hoꝝ centũ tue passiõis ar ticuloꝝ meditatoribꝰ: vt ĩ meditatiõe eoꝝ sctẽ deuotiõis ignis diuinitꝰ exardescat: vt cor eoꝝ eructet ỽbũ bonũ/ỽbũ illd̃ amatori um ⁊ deuotũ: fascículꝰ mirre dilectꝰ meꝰ mi hi: inter vbera mea cõmorabit̃. Fasciculus inq̃ ex his cẽtenis mellifluis pit̃ ⁊ thuriflu- is ramuscul̃ recollectꝰ: vt sacrificiũ eoꝝ apd̃ te refulgeat. tu eis sol iusticie (passiõis q̃n- dã nubilo eclipsatꝰ) tui amorꝭ igne valido: ita eoꝝ exestues holocausta: vt in singul̃ his meditatiũcul̃ dirigat̃ or̃o eoꝝ sic incẽsũ ĩ cõ spectu tuo/⁊ sic ỽgula fumi ex aromatibus mirre ⁊ thuris: eoꝝq̃ pie cõpassiõis deuoti onisq̃ redolẽtia ihũ piissime delecterꝭ. Amẽ

Finiũt centũ meditatiões dñice passiõis.

Prologus in sequētes meditatiões

s Equētes meditatiões cū qbusdam internis oratiūcul' in fine horaꝝ dicē das (sūmā dñice passiōis ⁊ qd circa qlibet horā dñs passus ē saltē in generali cō tinētes) cōposuit papa Bñdict⁹ duodeci⁹ (vt fert ⁊ ī qbusdā libris inuenit) ⁊ ꝯcessit oīb⁹ deuote dicētib⁹ duodecim milia diesī dulgētiaꝝ/ ⁊ p has ablui pctā q̄ p xboꝝ sin-copā in canōe ⁊ in horis canōicis cōmittūt sacerdotes saltē ex leui ⁊ nō volūtaria aut ni mis negligēti distractiōe. q numer⁹ dieꝝ fa cit trigintatres annos min⁹ aliqb⁹ diebus. Et licꝫ hec meditatiões aliquo mō variate sint a ꝯsuetis ꝓut ī libris inueniūtur. nō tñ diminute ſ poti⁹ aucte. In his em̄ suat or-do rei geste dñice passiōis.

Meditatio post matutinas aut conclusio matutinarum.

d Omine ihu xpe fili dei viui q hora matutina a iuda tradi et osculari te pmisisti ⁊ a iudeis capi ⁊ ligari ⁊ ad annā pōtificē pmū duci voluisti: corā q a mi-nistro crudelē alapā suscepisti. ⁊ vinctū et li gatū te ad cayphaꝫ pō tificē adduci pmisisti vbi ꝯtra te falsū testimōiū/ ⁊ dignū esse mor te dici audiuisti/ ⁊ dehinc sputa ⁊ plagas et

velationē tue faciei et colaphos sustinuisti. et tota nocte multa incōmoda et opprobria pertulisti ꝛ petrū te negantem audiuisti / et lachrimātem oculis misericordie respexisti ¶ Fac nos q̄s domine peccata nostra deplangere: vt veniam misericordiā / gratiam ꝛ gloriā apud te mereamur inuenire. Quia dixisti. nolo mortem peccatoris sed vt magis cōuertatur et viuat. Pone ergo amarissimam mortē tuam / crucem et passionem: inter animas nostras ꝛ tremēdum iudiciū tuum. Interueniatq; pro nobis domine ihu xp̄e apud tuam clemētiam nunc et in hora mortis nr̄e gloriosa semp virgo maria dignissima mater tua: cuius sanctissimaȝ animam in hora amarissime passiōis tue doloris gladius ptransiuit. Qui cum deo patre et sanctospū viuis et regnas deus per omnia secula seculorum Amen.

¶ Meditatio deprecatiua et conclusiua Primarum.

D Omine ihu xp̄e fili dei viui qui hora diei prima pmisisti te deduci captuȝ in concilium iudeorum: et audiuisti contra te falsam eorum cōdemnatiōem dicentium reū te esse mortis. et vinctū et ligatum te pilato iudici p̄sentari pmisisti. Ubi

iterꝝ falſe accuſatus fuiſti. et miſſus ad hero
dem: a quo ſpretus et illuſus veſte alba de-
riſorie fuiſti indutus et ad pilatū remiſſus:
et iterum a iudeis de nouo accuſatus et a iu
dice examinatus. Dignare nos queſum⁹ do
mine a falſis et inſidioſis accuſatiōibus de-
fendere et liberare. et in conſpectu tuo ſine
crimine cum gaudio ſemꝑ apparere. Quia
dixiſti nolo mortē peccatoris ſed vt magis
cōuertatur ⁊c̄. vt ſupra vſq; ad finez. qđ ad
omnes horas ſubiūgitur

Meditatio deprecatiua et concluſiua
Tertiarum.

Omine ihu xp̄e fili dei viui qui hora
D diei tertia linguis indeoꝝ cruci fuiſti
acclamat⁹ et a miniſtris pilati flagel-
lat⁹ ⁊ tot⁹ ſanguine ꝑfuſus. Deinde clami-
de coccinea veſtit⁹/corona ſpinea coronat⁹/
ſceptro arūdineo ⁊ genib⁹ flexis deriſ⁹/irōi
ce adorat⁹/alapat⁹ ꝯſput⁹/⁊ arūdie ī caput
tuū regale beſtialiter ꝑcuſſu s. et ſic vilifica-
tus iudeis oſtenſus: et iterum magnis cla-
moribus ad crucem poſtulatus. Et poſt mł
tam altercationem Barraba latrone dimiſ-
ſo: ad mortē crucꝭ impie ſentētiat⁹. ⁊ tūc pur
pura exut⁹ ⁊ veſte tua īdut⁹ ad crucifigen-
dū fuiſti duct⁹: baiulās in hūeris tuis crucē

Fac nos q̄s dñe euadere dyabolicā suggesti onem τ eternā mortē. Nec ꝑmittas nos tar-tareis cruciari supplicijs: ꝫ gaudijs facias ꝑ frui sempiternis. Quia dixisti nolo mortez pctōris ꝫ τc̄. vt supra.

Post Sextā.

D Omine ihū xp̄e fili dei viui q̄ hora diei sexta añ crucē fuisti denudat⁹ τ tuis vestib⁹ atrocit̄ spoliat⁹ vbi oīa vulnera tua dolēter fuerūt innouata. Dein de mirrato vino potat⁹ τ cruci nud⁹ affix⁹/ manib⁹ τ pedib⁹ clauis atrocissimis ꝑfora-tus τ expansus: vt oīa ossa tua nūerari po-tuissent. τ sic lacerat⁹ i cruce erect⁹ cū indici bili pēalitate. τ nihilomin⁹ ex nimia pietate ꝓ crucifixorib⁹ depcat⁹. ꝫ a sacerdotib⁹ et alijs p̄tereūtib⁹ τ a latrōe impio irris⁹ τ blas phemat⁹/ τ ab altero excusat⁹ τ ꝓ regno sup plicit̄ exorat⁹: q̄ a te misericordit̄ ē exaudit⁹ Et ꝓ mr̄e tua amarissime flēte et ꝯdolēte et dilecto discipulo astāte sollicit⁹. Te q̄s dñe ne derelinq̄s nos nūc τ in hora mortis nr̄e: ꝫ nos tibi cōmendatos in regnū tuū assūmere dignare. Quia dixisti nolo mortem τc̄.

Post Nonam.

D Omine ihū xp̄e fili dei viui q̄ hora diei nona in cruce pendēs: post mōi obtenebratiōem τ solis obscuratiōem voce

magna clamasti te a patre derelictū. Et siciēs gustato amaro aceto cū felle mixto: iterum post oīm ꝯsumatiōem clamādo flēdo ꝛ orādo in man⁹ pr̄is sp̄m tuū cōmēdasti. ꝛ inclinato capite eūdez spiritū emisisti. Et iā mortuus vulnus lateris de lācea militis suscepisti. qđ mater tua dolorib⁹ quasi cōsumpta ī corde suo sentiēs pene defecit. Vñ tibi cōdolēdo: terra tremuit/ monuumēta apta sūt/ petre scisse/ ꝛ velū templi laceratū / necnon veridica centuriōīs exclamatiōe vere dei filius attestat⁹. Dignare q̄s dñe cordib⁹ nr̄is vulnera tui corpis imprimere. ꝛ in fine vite sp̄m nostrū in man⁹ tuas cōmendatū cū beatis spiritibus collocare. Quia dixisti nolo mortez peccatoris ſ vt magis ꝛc̄. vt in matutinis.

Post Vesperas.

D Domine iħu xp̄e fili dei viui q̄ hora diei vesptina cū discipul' tuis ex magno desiderio agnū pascalem manducasti ꝛ vet⁹ testamentū terminasti ꝛ nouū inchoasti: lauādo pedes discipulorū/ ꝛ sacratissimo corpe tuo ꝛ sanguine eos cibando/ et hoc nouū diuinissimū sacramentū instituendo. Causasti deniq̄ vnū ex eis te traditurū/ et facto sermone cōsolatorio tristabiliter ab eis recessisti. Necnō hora eadē alterius diei

de cruce solut⁹ ꝛ deposit⁹ manib⁹ iustoꝝ ꝛ a
mestissima mr̄e tua cū ml'tis amar ampleri
bus suscept⁹ ꝛ añ eaꝫ locat⁹: nō sine multis
suis lachrimatiōib⁹ ꝓfusus ꝛ aspect⁹. Sol
ue nos q̄s in exitu de exilio p̄ntis scl'i a nexi
bus peccatoꝝ/ꝛ ꝯsolare nos digna ꝑceptōe
eiusdem sacrosancti corꝑis ꝛ sanguinis tui
p̄ciosi. Quia dixisti nolo mortē ꝛc̄.

Post Cōpletorium.

Domine ihu xp̄e fili dei viui q̄ hora
cōpletoriȷ̄ dixisti Tristis est aīa mea
vsq; ad mortē/ꝛ trib⁹ vicib⁹ patreꝫ
orasti: vt si esset possibile transiret a te calix
passionis tue/ꝛ p̄ angustia et pauore mortis
sanguineū sudorē in terrā decurrētem suda
sti/ꝛ ꝯfortatiōem ab angelo de celo suscipe
re dignat⁹ fuisti. Et eadem hora alteri⁹ diei
vnctus aromatib⁹ ꝛ lintheis inuolut⁹ et ho
norifice sepulture tradit⁹ fuisti: ꝫ a mr̄e tua
et multis aliȷ̄s lamētabiliter planct⁹. Te q̄s
domine ne ꝑmittas nos tradi in manus cru
delium sed iubeas nos adduci ꝑ man⁹ san
ctorum angelorum tuoꝝ ad te piȷ̄ssimū cp̄m
fidelium animarum. Quia dixisti nolo mor
tem ꝛc̄.

Conclusio omnium horarum.

Has horas canonicas cum deuotione.
Tibi xp̄e recolo pia ratione.
Ut sicut tu passus es penas in agone.
Sic labore ꝯsonās ꝯsors sim eterne corone.
Pro quo tibi dn̄e ihu xp̄e sit laus ⁊ gloria ꝑ infinita secula. Versus Proprio filio suo nō pepcit de⁹: sed pro nobis oībus tradidit illū. Oremus Dn̄e ihu xp̄e qui dixisti nolo mortē peccatoris sed vt magis ⁊c̄. vt supra in matutinis.

Uniuersis et singulis dn̄i Jesu passionis/eiusq̧ mr̄is Marie compassiōis dolorosissime deuotis zelatorib⁹: Hoc precordiale saluberrimū (Cuius quotidiana deuota frequētia nō solū peccata adimit: verum et innumeras peccatoꝝ tribuit indulgentias. et post hui⁹ vite exiliū: Jesu passo/ Marie quoq̧ sibi cōpasse: cōregnare faciet perēniter) impr̄ssum Basilee Anno salutis Mcccc lxxxix. Sedecimo vero kal'. mēsis Julij.

A

nde filiis eui udm

ut nos omne glo

ne post eorum illam

nun epistle L